

Nipashhe

Ijumaa Februari 15, 2019 • Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

ISSN 0856 • Na. 0579842

twitter.com/nipashetz

www.ippmedia.com

www.facebook.com/nipashetz

www.instagram.com/theguardian_newspaper

MWANGA WA JAMII

LIKE & FOLLOW US

Mvua mafuriko yaja, taasisi sita kuathirika

UKURASA 3

UKURASA 13

Chadema wamjia juu Waziri Lugola

UKURASA 2

YALIYOMO

UKURASA WA 3

MICHAEL WAMBURA AKWAA KISIKI

MAHAKAMA ya Hakimu Mkazi Kisutu, jijini Dar es Salaam, imesema haina...

UKURASA WA 22

DIWANI KORTINI KISA TUHUMA KUGHUSHI

WATUHUMIWA wa kesi ya kughushi hati ya kiwanja cha Waziri Mkuu wa...

UKURASA WA 26

EKARI 42 ZA POLISI ZAGAWIWA WANANCHI

SERIKALI imekonga nyoyo za wananchi baada ya kuwapatia ekari...

Mpangaji anayeishi maisha ya ajabu Dar

UKURASA 2

Makamu wa Rais wa zamani wa Shirikisho la Soka Tanzania (TFF), Michael Wambura, akiwa chini ya ulinzi wa askari Magereza, baada ya Mahakama ya Hakimu Mkazi Kisutu, jijini Dar es Salaam jana, kutupilia mbali hoja ya mawakili wake ya kutaka hati ya mashtaka dhidi yake ifanyiwe marekebisha.

NA MPIGAPICHA WETU

UKURASA 2

Sababu 3 mauaji ya watoto Njombe

MICHEZO

AUSSEMS, ZAHERA WATAMBIANA UK.32

MAONI, KATUNI UK.6

Mpangaji aishi maisha ya ajabu

Na Beatrice Shayo

MKAZI wa Buguruni Madenge jijini Dar es Salaam, amewaacha watu midomo wazi kutokana na aina ya maisha anayoishi kwenye chumba chake cha kupanga ambacho kimejaa uchafu wa kupindukia.

Akizungumzia tukio hilo, Diwani wa Buguruni, ambaye pia ni Mwenyekiti wa Serikali ya Mtaa wa Madenge, Adam Fugame, alisema amemfahamu mtu huyo kwa zaidi ya miaka 25 na kwamba amekuwa na tabia ya usiri sana.

"Kwanza kuyapata majina yake mawili ni vigumu kutokana na usiri wa maisha yake. Yeye huwa hakai na watu karibu na kuzungumza nao mara kadhaa anapita na kusalimia tu na kuondoka zake," alisema.

"Ukimwagalia ni mtu mstaarabu sana, huwezi kuamini kama anaishi katika haya matakataka tuliyoyakuta chumbani kwake, yaani imetushangaza sana kwa kweli hatuamini tuliyoyaona," alisema.

Alisema chanzo cha kugundua kwamba mpangaji huyo anaishi kwenye chumba kilichojaa taka ni Februari 11, mwaka huu. Walikuja watu nyumbani kwake majira ya saa 11 jioni na kumjulisha kuwa kuna nyumba inawaka moto na ndipo walipokwenda katika hilo tukio.

Fugame alisema wakati huo mwenye chumba hicho alikuwa safarini mkoani Morogoro, hivyo walijadiliana na kukubaliana kuwa mlango uvunjwe.

"Kwa sababu mwenyewe hayupo ikaamuliwa mlango uvunjwe ili wazime moto tulipovunja mlango tukawa tukashangaa kuona taka nyingi sana kule ndani na kilichokuwa kinaungua ni kigodoro kidogo sana ambacho alikuwa akilalia," alisema.

Alisema siku iliyofuata, askari walifika eneo la tukio na kuchukua maelezo yao huku akisema kwa mwonekano wake mitaani wameshangazwa kukuta hali kama hiyo.

Fugame alisema dada wa mtu huyo alimweleza kuwa kaka yake alikuwa akifanya kazi katika benki mmoja katika nafasi ya mhasibu na alistaafu miaka miwili iliyopita.

Alisema jana alimkabidhi dada yake jukumu la kutafuta

INAENDELEA UK. 8

Chadema wamjia juu Lugola

Na Romana Mallya

SIKU moja baada ya Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Kangi Lugola, kumtaka Mbunge wa Singida Mashariki, Tundu Lissu, arejee nchini kuendelea na kesi, Chama cha Demokrasia na Maendeleo (Chadema) kimemjia juu na kuhoji kama uchunguzi dhidi ya tukio hilo hauwezi kufanyika bila yeye kuwapo.

Akizungumza na waandishi wa habari jana jijini Dar es Salaam, Mkurugenzi wa Mafunzo na Opresheni wa Chadema, Benson Kigaila, alisema inashangaza kuona waziri huyo akiwaaminisha Watanania kwamba uchunguzi wa tukio hilo hauwezi kufanyika bila Lissu kuwapo nchini.

Septemba 7, 2017 Lissu alisham-

buliwa kwa kupigwa zaidi ya risasi 30 na watu wasiojulikana nje ya nyumba aliyokuwa akiishi Area C, jijini Dodoma.

Juzi, Waziri Lugola, akiwa jijini Arusha, alimtaka mbunge huyo kurejea Tanzania akidai kuwa yeye na dereva wake ni mashahidi muhimu wa tukio hilo.

Hata hivyo, Kigaila, alihoji kama kigezo ni Lissu kurejea, mbona wako waliorudi lakini hadi sasa hawajaambiwa majibu ya uchunguzi matukio yao.

"Waziri jana (juzi) alisema Lissu ametelekeza kesi yake, maana yake mpaka Lissu awepo ndipo uchunguzi ufanyike, ndicho anachotaka kutuambia bila Lissu uchunguzi haupo," alisema.

"Ni kazi ya Jeshi la Polisi kuchunguza tukio bila kujali aliyethirika

au kuumia yupo au hayupo, amekufa au yuko hai na Lissu hahusiki kwenye uchunguzi kama ambavyo waathirika wengi hawahusiki kwenye uchunguzi," aliongeza.

Kigaila alitolea mfano wa tukio lililotokea siku chache kabla ya Lissu ambalo Meja Jenerali wa Jeshi la Wananchi Tanzania (JWTZ), alipigwa risasi na watuhumiwa walikamatwa siku iliyofuata.

"Wanataka kutwambia kwamba Meja Jenerali ndiye aliyewaeleza ni kina nani walimpiga risasi? Meja Jenerali Kombe miaka ya 1990 alipigwa risasi na kufariki dunia, hakusubiriwa hadi afufuke mbona watuhumiwa walikamatwa wakapeleka mahakamani na kuhukumiwa?" Alihoji.

Kigaila alitolea mfano tukio lingine la aliyekuwa Kamanda wa

Polisi Mkoa wa Rukwa, Abdallah Zombe, aliyetuhumiwa na wenzake kuhusika kwenye mauaji ya wafanyabiashara wa madini Morogoro, ambao walikamatwa na wengine wakahukumiwa bila wafanyabiashara hao kufufuka.

"Kama Kangi Lugola anataka kutwambia hii kesi ni ya Lissu kwa hiyo ametelekeza, kwa maana hiyo polisi haiwezi kuchunguza, sasa Lissu angekufa maana yake uchunguzi usingefanyika," alisema.

Kigaila alihoji kwa nini kesi hiyo mpaka Lissu awepo wakati kesi zingine zinachunguzwa bila wahusika kuwapo.

"Ndiyo maana tunataka haya majibu wayatote, kadiri wanavyofanya propaganda za kufanya

INAENDELEA UK. 8

Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, Ummu Mwalimu, akishirikiana na Balozi wa Italia nchini, Roberto Mengoni (kulia) na Mwenyekiti wa Shirika la Communita Solidal nel Mondo la Italia, Michelangelo ChiurChiu, kukata utepe kuzindua kituo kipya cha utengamano wa watoto wenye ulemavu cha Kila Siku Community Based Rehabilitation kilichoko Kawe jijini Dar es Salaam jana. **PICHA: SELEMANI MPOCHI**

Sababu 3 mauaji ya watoto Njombe

Na Mwandishi Wetu, NJOMBE

TIMU ya Wataalamu kutoka Wizara ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, imesema imebaini sababu tatu zilizochangia kuwapo kwa mauaji ya watoto mkoani Njombe.

Pia timu hiyo imeutaka uongozi wa Mkoa wa Njombe kuhakikisha ajenda ya ulinzi na usalama wa mtoto inakuwa ya kudumu mkoani humo.

Kiongozi wa timu hiyo, Hanisa Selengu, akizungumza mjini Njombe jana, alizitaja sababu zilizochangia kuwapo kwa mauaji dhidi ya watoto kuwa ni tabia ya kukumbatia mila potofu na zisizofaa zinazochangia kuwa na mifarakano katika jamii.

Alisema sababu zingine ambazo

timu yake imebaini ni migogoro ya kifamilia ambayo imekuwa ikisababishwa na visasi vya wazazi na ndugu pamoja na desturi ya ukimya na ugumu wa kueleza uhalifu unaotokea.

Selengu alisema katika siku 10 walizokaa mkoani humo, timu yake imejifunza masuala mbalimbali kutoka kwa jamii na kubaini mauaji hayo yanafanyika kutokana na changamoto hizo tatu.

Alisema ajenda ya ulinzi wa mtoto isifanyike tu panapotokea matukio ya utekaji na mauaji ya watoto, bali iendelee kupewa mkazo na kusisitizwa na viongozi mkoani humo.

Aliutaka uongozi wa Mkoa wa Njombe kuifanya ajenda hiyo kuwa ya kudumu na kupewa nguvu na viongozi katika miku-

tano mbalimbali wanayofanya na wananchi.

Aliongeza kuwa, ili kuhakikisha ulinzi na usalama kwa mtoto, Kamati za Ulinzi na Usalama wa wanawake na watoto zina jukumu kubwa la kuhakikisha mtoto anakuwa salama na kuhakikisha agenda ya usalama kwa watoto inapewa kipaumbele zaidi ili kuhakikishia mtoto huyo ulinzi na usalama.

Alisema timu yake inapendekeza mkoa kuhakikisha mipango ya kamati za ulinzi wa wanawake na watoto zinatengewa bajeti na kutekeleza majukumu yake.

"Huduma za kisaikolojia na kijamii ziendelee kutolewa kwa familia zilizopoteza watoto na makundi maalum," alisema kiongozi huyo na kubainisha kuwa

mapendekezo mengine ya timu yake kuwa ni kuendelea kuelimisha na kuhimiza mazingira salama kwa watoto nyumbani, shuleni na mazingira yanayowazunguka.

Selengu pia alisema kuna haja kuendelea kufanya mikutano ya mara kwa mara kwa familia, makundi maalum na wanajamii kuhusu mila na desturi potofu.

Mwezi uliopita, kuliripotiwa matukio ya utekaji na mauaji dhidi ya watoto mkoani Njombe, huku wanaotekeleza ukatili huo wakidaiwa kunyofoa baadhi ya viungo kwenye miili ya watoto wanaowaua.

Tayari watu watatu wamefikishwa mahakamani na kushtakiwa huku wengine 27 wakiendelea kushikiliwa na Jeshi la Polisi kutokana na matukio hayo.

HABARI KITAIFA

Wambura akwaa kisiki

Na Hellen Mwango

MAHAKAMA ya Hakimu Mkazi Kisutu, jijini Dar es Salaam, imesema haina mamlaka ya kusikiliza hoja yoyote katika kesi inayomkabili Makamu wa Rais wa zamani wa Shirikisho la Soka Tanzania (TFF), Michael Wambura (52), dhidi mashtaka 17 ya uhujumu uchumi.

Pia imesema haina mamlaka hayo mpaka itakapopokea kibali cha Mkurugenzi wa Mashtaka nchini (DPP) cha mahakama hiyo kusikiliza tuhuma hizo ikiwamo kughushi, kuwasilisha nyaraka ya kughushi, kujipatia zaidi ya Sh. milioni 95 kwa njia ya udanganyifu na kutakatisha zaidi ya Sh. milioni 100.

Uamuzi huo mdogo ulitolewa jana na mahakama hiyo iliyoketi chini ya Hakimu Mkazi Mwandamizi, Mfawidhi Kelvin Mhina.

Hakimu alisema hati ya mashtaka dhidi ya mshtakiwa imefunguliwa chini ya kanuni ya adhabu na sheria ya kutakatisha fedha.

Hata hivyo, alisema kwa mujibu wa sheria, mahakama yake haina mamlaka ya kusikiliza wala kutolea maamuzi hoja zilizotolewa na pande zote mbili kwa sababu DPP hajatoa kibali kuisikiliza kesi hiyo.

"Mahakama hii haina mamlaka ya kusikiliza wala kutengua kasoro za hati ya mashtaka mpaka pale DPP atakapoipa kibali, haya ndiyo maamuzi yetu ya kisheria, haki ya kukata rufani iko wazi," alisema Hakimu Mhina.

Alisema mshtakiwa ataendelea kukaa mahabusu na kesi hiyo itatajwa Februari 28, mwaka huu.

Februari 11, mwaka huu, Wambura alipandishwa kizimbani kwa mara ya kwanza na kusomewa hati ya mashtaka ya uhujumu uchumi chini ya kifungu cha Kanuni ya Adhabu na Sheria ya Kutakatisha Fedha.

Upande wa utetezi ukiongozwa na mawakili Majura Magafu na Nehemia Nkoko, ulipinga hati ya mashtaka dhidi mshtakiwa kwamba vifungu vya sheria vilivyotumika si vya uhujumu uchumi ni vya kanuni ya adhabu.

Upande wa Jamhuri ukiongozwa na

INAENDELEA UK. 8

Mawaziri wanane, wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi; TAMISEMI, Suleiman Jaffo; Maji na Umwagilaji, Prof Makame Mbarawa; Maliasili na Utalii, Dk. Hamis Kigwangalla; Mifugo na Uvuvi, Luhaga Mpina; Ulinzi na Kujenga Taifa (JKT), Hussen Mwinyi; Naibu Waziri wa Kilimo, Omary Mgumba na Naibu Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Mazingira), Musa Sima, wakiwa katika kikao jana mkoani Morogoro, walikokwenda kusitisha zoezi la kuhamisha wakazi wanaozungukwa na Bwawa la Mindu. **PICHA: FRANK MONYO**

Tahadhari yatolewa mvua kubwa

Na Faustine Feliciane

MAMLAKA ya Hali ya Hewa (TMA) imetoa tahadhari ya kuwapo kwa mvua kubwa (juu ya wastani) kwa baadhi ya mikoa ya Kanda ya Ziwa, Dar es Salaam na Kilimanjaro.

Akizungumza na waandishi wa habari jijini Dar es Salaam jana kuhusu utabiri wa mvua za masika kwa mikoa inayopata mvua mara mbili kwa mwaka, Mkurugenzi Mkuu wa TMA, Dk. Agnes Kijazi, alisema kuwa, kutokana na mifumo ya hali ya hewa ilivyo kwa sasa na inavyotarajiwa kuwa kwa kipindi chote kuanzia Machi mpaka Mei mwaka huu, maeneo mengi yanayopata mvua mara mbili kwa mwaka yanarajia kuwa na mvua za wastani.

Hata hivyo, Dk. Kijazi alisema baadhi ya maeneo katika mikoa ya Dar es Salaam, Zanzibar, Arusha, Kilimanjaro, Kagera, Mara, Mwanza, Geita, Simiyu na Shinyanga kuna uwezekano mkubwa wa kupata mvua kubwa (juu ya wastani).

"Kwa mikoa ya Kanda ya Ziwa, tunategemea mvua hizi zitaanza wiki

ya mwisho ya mwezi huu, ikianzia mikoa ya Kagera na baadaye kusambaa kwenye mikoa mingine ya ukanda huo," alisema.

Mkurugenzi huyo aliongeza: "Mvua hizi zinatarajiwa kuwa za wastani hadi juu ya wastani kwa maeneo mengi ya mikoa ya hii

ya Kanda ya Ziwa, hata hivyo kwa baadhi ya maeneo machache ya Mkoa wa Kagera na Wilaya ya Kibondo kutakuwa na upungufu wa mvua."

Alisema mikoa ya Dar es Salaam, Tanga, **INAENDELEA UK. 8**

RADIO One

POPOTE ULIPO SIKILIZA RADIO ONE KATIKA MASAFI YAFUATAYO

Region	Frequency (Mhz)
BUKOBA	92.1 Mhz
MUSOMA	104.0 Mhz
MWANZA	102.9 Mhz
ARUSHA	95.3 Mhz
MOSHI	94.5 Mhz
SHINYANGA	101.5 Mhz
KIGOMA	101.5 Mhz
TABORA	98.1 Mhz
SINGIDA	97.9 Mhz
DODOMA	100.8 Mhz
MOROGORO	103.2 Mhz
DAR ES SALAAM	89.7 Mhz
IRINGA	97.4 Mhz
MBEYA	93.2 Mhz
SONGEOA	95.4 Mhz
MTWARA	102.1 Mhz

www.radioone.co.tz

RadioOneStereo

Mawaziri wanusuru wakazi 133 kuhamishwa bwawani

Na Frank Monyo, MOROGORO

TAKRIBANI Kaya 60 zenye watu 133 wanaozunguka bwawa la Mindu Manispaa ya Morogoro, wamenusurika kuhamishwa kwa muda, baada ya serikali kuingilia kati na kusimamisha zoezi hilo lililotakiwa kuanza Jumatatu.

Wananchi ambao wanatakiwa kuhama ni kutoka Kijiji cha Mindu na Kasanga.

Uamuzi wa kusitisha zoezi hilo ulitolewa jana mkoani Morogoro baada ya mawaziri kutoka wizara nane kutembelea bwawa hilo kwa lengo la kuangalia changamoto ya sheria ya maji na mazingira zinavyoingiliana na kuleta mkanganyiko.

Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi, ambaye alikuwa Mwenyekiti wa Kikosi kazi hicho

kilichoteuliwa na Rais John Magfuli kwa ajili ya kutembelea maeneo mbalimbali nchini yanayoingiliana katika mazingira na makazi ya watu, alisema Rais amegiza timu hiyo kutembelea sehemu zenye changamoto na kumkabidhi ripoti kwa lengo la kumaliza changamoto hizo.

Mawaziri wengine ni Suleiman Jaffo (Tamisemi); Maji na Umwagilaji, Profesa Makame Mbarawa; Maliasili na Utalii Dk. Hamis Kigwangalla; Mifugo na Uvuvi, Luhaga Mpina; Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa (JKT), Hussen Mwinyi; Naibu Waziri wa Kilimo, Omary Mgumba na Naibu Waziri Mazingira, Musa Sima.

Wakiwa kijiji cha Mindu lililopo bwawa hilo, Lukuvi, aliiomba Bodi ya Maji Bonde

INAENDELEA UK. 8

Manufaa ya mfumo mpya wa BoT utumaji wa fedha

Na Elizabeth Zaya

BENKI Kuu ya Tanzania (BoT) imezindua mfumo mpya wa malipo ya fedha kwa njia ya kielektroniki utakaoweza utumaji wa huduma za kifedha kutoka katika taasisi moja kwenda nyingine.

Pamoja na kurahisisha utumaji wa fedha, pia utaondoa urasimu na udanganyifu kwa taasisi za fedha.

Akizungumza na waandishi wa habari baada ya kuzindua mfumo huo, Mkurugenzi wa Mifumo ya Malipo ya Taifa wa BoT, Benard Dadi, alisema mfumo huo pamoja na kurahisisha utumaji wa fedha, pia utasaidia benki hiyo kupata taarifa za kifedha katika kila benki badala ya kushubiri kupelekwa taarifa hizo na taasisi za benki.

Kwa mujibu wa Dadi, pia utasaidia kuonyesha kiwango cha mapato ambacho serikali inapaswa kupata kupitia taasisi za fedha.

Kadhhalika, alisema pia utapunguza matumizi ya fedha taslimu na kuondoa usumbufu ambao umekuwa ukitokea wa kukosea taarifa za kifedha ikiwamo majina na taarifa nyingine muhimu.

"Mfumo huo utasaidia kuonyesha kila muamala unaofanyika katika kila kampuni nyingine, kwa hiyo kutusaidia kujua miamala ni mingapi kwa siku, kwa mwezi, kwa mwaka, kuleta uhabibiti ndani ya BoT, badala ya kwenda kwenye kampuni kwenda kuomba taarifa, hizo taarifa tutakuwa nazo, tutajua serikali inapata ushuru kwa kiasi gani kwa usahihi zaidi bila kutegemea mpaka ifike mwisho wa mwezi ndio tupewe taarifa kujua serikali imepata ushuru kiasi gani," alisema Dadi na kuongeza:

"Vyote hivyo vitarahisishwa sana kupitia mfumo huu na kufanyika miamala utakuwa unachukua muda mfupi ndani ya sekunde mbili au tatu kumfikia mteja na pia itasaidia kupunguza gharama. Mfumo huu unajengwa ndani ya miezi 18 na utatumia wataalamu kutoka BoT," alisema Dadi. Sosteness Kewe, Mkurugenzi Mtendaji wa Mfuko wa Kuendeleza Sekta ya Fedha Tanzania (FSDT), alisema mfumo huo mpya utakuwa na manufaa makubwa kwenye uchumi wa nchi, wananchi wa kawaida, wafanyabiashara na wakulima kwa sababu utakapoanza kufanya kazi utasaidia kupunguza gharama za utumaji wa fedha pamoja na kutoa taarifa za watu wote wanaotumia huduma za kifedha.

Alisema taarifa hizo pia zitasaidia taasisi za fedha kuongeza ufanisi namna ya kuboresha huduma kwa wateja.

"Tunajua wengi tunatumia mfumo wa fedha taslimu ambao ni gharama kubwa, lakini mfumo huu wa kutuma pesa kwa haraka utaepusha mengi, kwa mfumo wa sasa unatakiwa uende benki ukachukue pesa au umtume mtu au umtume boda boda, lakini kwa mfumo huu ambao BoT umezindua utarahisisha miamala mbalimbali kulipa au kupokea pesa kiurahisi hasa wafanyabiashara, wakulima kufanya miamala kwa urahisi zaidi, hawatakuwa na haja ya kulipa fedha taslimu," alisema Kewe.

Mbowe, Matiko warejea mahabusu hadi Jumatatu

Na Hellen Mwango

KESI ya jinai inayomkabili Mwenyekiti Taifa wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (Chadema), Freeman Mbowe na wenzake wanane wanaokabiliwa na mashata ya uchochezi, imepigwa kalenda mpaka Februari 18, mwaka huu.

Kesi hiyo yenye usajili namba 112/2018 itaendelea kutajwa mbele ya Hakimu Mkazi Mwandamizi, Mfawidhi, Kelvin Mhina, katika Mahakama ya Hakimu Mkazi Kisutu, jijini Dar es Salaam mpaka Mahakama ya Rufani

itakapotoa uamuzi wa rufani ya Jamhuri.

Upande wa Jamhuri ulidai kuwa kesi hiyo imepangwa kwa ajili ya kutajwa na kwamba wanasubiri rufani iliyopo Mahakama ya Rufani.

Hakimu Mhina alisema kwa sababu mahakama yake haina jalada halisi la kesi hiyo bado haijapangiwa hakimu wa kuisikiliza.

Alisema kesi hiyo imepangwa kutajwa mahakamani hapo, washtakiwa waliopo nje kwa dhamana wataendelea na dhamana na Mbowe na Mbunge wa Tarime Mjini, Esther Matiko, wataendelea ku-

kaa rumande hadi uamuzi wa rufani utakapotolewa.

Awali kesi hiyo ilipangwa kusikilizwa mbele ya Hakimu Mkazi Mkuu wa Mahakama hiyo, Wilbard Mashauri (sasa ni Jaji wa Mahakama Kuu ya Tanzania).

Rufani ya Jamhuri dhidi ya Mbowe na wenzake imepangwa kusikilizwa Februari 18, mwaka huu.

Mbali na Mbowe na Matiko, washtakiwa wengine wanaokabiliwa na kesi hiyo ni Naibu Katibu Mkuu wa Chadema Zanzibar, Salum Mwalimu na Naibu Katibu Mkuu Bara, John Mnyika, ambaye pia ni

Mbunge wa Kibamba.

Wengine ni Mbunge wa Tarime Vijijini, John Heche; Mbunge wa Kawe, Halima Mdee; Mbunge wa Bunda, Esther Bulaya; Katibu Mkuu wa chama hicho, Dk. Vincent Mashinji na Mbunge wa Iringa Mjini, Peter Msigwa.

Washtakiwa hao kwa pamoja wanakabiliwa na mashtaka 13, ikiwamo kula njama, kufanya mkusanyiko wenye ghasia, kuhamasisha hisia za chuki, kushawishi hali ya kutoridhika, uchochezi na kushawishi utendaji wa kosa la jinai kati ya Februari 1 na 16, 2018, jijini Dar es Salaam.

Balozhi wa Uingereza hapa nchini, Sarah Cooke (katikati), akizungumza jijini Dar es Salaam jana, wakati wa uzinduzi wa awamu ya pili ya mpango kabambe wa miaka mitano wa kusaidia asasi za kirania nchini, uitwao 'Uwajibikaji Tanzania-ACT2', utakaogharimu shilingi bilioni 126, uliochini ya serikali ya nchi hiyo, kupitia Shirika lake la Maendeleo ya Kimataifa (DFID). Kulia ni Mkuu wa Ofisi wa DFID hapa nchini, Beth Arthy na Mkurugenzi Mtendaji wa Foundation for Civil Society (FCS), Francis Kiwanga.

PICHA: JOHN BADI

Utafiti takwimu mapato, matumizi kaya wakamilika

Na Beatrice Moses

Kazi ya kuorodhesha utafiti wa takwimu zinazohusisha mapato na matumizi ya kaya binafsi Tanzania Bara wa Mwaka 2017/18 imekamilika.

Akizungumzia kazi hiyo iliyogharimu Sh. bilioni 10 zilizotolewa na Benki ya Dunia, Meneja wa Takwimu za Jamii na Watu, Sylvia Meku wa Ofisi ya Taifa ya Takwimu (NBS), alisema hatua hiyo imekamilika licha ya wadadisi kukumbana na changamoto kadhaa.

"Changamoto hazikutukwamisha, tumekamilisha na tunarajia matokeo ya awali tutayatangaza kuanzia mwezi Machi mwaka huu, ikiwa

yana takwimu za nchi nzima," alisema Meku wakati akizungumza na gazeti hili jana.

Alisema katika kazi hiyo ya uorodheshaji wa kaya ambayo imefanyika mikoa yote ya Tanzania Bara, wadadisi walikumbana na watu wakaidi ambao waligoma kutoa ushirikiano wa kutoa maelezo yaliyohitajika.

"Tulipokumba nao tulilazimika kutumia mbinu za ziada ili kufanikisha, ikiwamo kuwashirikisha viongozi wa vijiji au mitaa," alisema Meku.

Alisema kukamilika kwa kazi hiyo kutatoa nafasi nzuri ya kupata viashiria vya kupima hali ya umaskini nchini kuanzia katika ngazi ya kaya.

Utafiti kama huu mara ya

mwisho ulifanyika mwaka 2011/12 ambao ulionyesha kuwa asilimia 28.2 ya Watanzania wanaishi chini ya mstari wa umaskini wa mahitaji ya Msingi.

Utafiti wa Mapato na Matumizi ya Kaya Binafsi Tanzania Bara wa Mwaka 2017/18, unafanywa na NBS kwa kushirikiana na Wizara ya Fedha na Mipango na baadhi ya wadau wa maendeleo.

Utafiti huo ulihusisha kupata takwimu zinazohusu shughuli za kijamii na kiuchumi, mapato na matumizi, hali ya makazi na umiliki wa rasilmali katika ngazi ya kaya.

Kazi hiyo ilizinduliwa na Waziri wa Fedha na Mipango, Dk. Philip Mpango,

Novemba 2017 ambako alibainisha kuwa utafiti huo utaiwezesha serikali kupima kiwango cha hali ya umaskini wa chakula, kipato na pengo baina ya matajiri na maskini kuanzia kipindi cha mwaka 2013 hadi sasa. Awali ilibainishwa kuwa utafiti huo utakusanya takwimu katika kaya binafsi 10,460 kwa Tanzania Bara kuanzia Novemba 2017 hadi Novemba 2018.

Mkurugenzi Mkuu wa NBS, Dkt. Albina Chuwa, awali alibainisha kuwa utafiti wa mapato na matumizi ya kaya binafsi utafanyika katika maelezo 754 yaliyochaguliwa kutokama na takwimu za Sensa ya Watu na Makazi ya Mwaka 2012.

HABARI KITAIFA

Raia 13 wa Ethiopia wanaswa shambani

Na Rose Jacob, MWANZA.

JESHI la Polisi mkoani Mwanza linawashikilia raia 13 wa Ethiopia wakiwa wamejificha kwenye shamba la mkazi mmoja wa mtaa wa Nyaburogoya Kata ya Nyegezi jijini hapa.

Miongoni mwao, watano wamekutwa na hati za kusanfiria zilizotolewa na Ethiopia zilizogongwa muhuri na Idara ya Uhamiaji ya Kenya, lakini bila kugongwa muhuri na idara hiyo nchini.

Kamanda wa Polisi mkoani Mwanza, Jumanne Muliro, alisema watu hao walikamtwa Februari 13, mwaka huu asubuhi, kufuatia taarifa za kiintelijensia kutoka kwa raia wema, na kwamba walipofuatilia walikuta ni kweli kisha kuwakamata 13, ambao walitambulika kuwa ni raia wa nchi hiyo.

"Tunachoendelea nacho kwa sasa ni kutaka kujua hawa watu wamefikaje hapa nchini, wamesafirije hadi kupita mpakani na ni nani mwenyeji," alisema Kamanda Muliro na kuongeza:

"Watakapobainika wanaowapatia mbinu za kuingia nchini bila vibali watachukuliwa hatua sitahiki za kisheria, ikiwamo kufikishwa kwenye vyombo husika."

Aidha, alisema kutokana na watu hao kutokuelewa lugha ya Kiswahili wala Kiingereza, utaratibu unafanyika wa kutumia mkalimani ili kubaini sehemu wanayotoka na wanapokwenda.

"Tunawashikilia katika kituo kikuu cha Nyamagana, taratibu zinafanyika za kuwafikisha katika idara ya Uhamiaji kwa ajili ya hatua nyingine za kisheria," alisema.

Mkurugenzi Mtendaji wa CRDB, Abdulmajid Nsekela, akizungumza na Mkuu wa Mkoa wa Arusha, Mrisho Gambo, baada ya mkuu huyo wa mkoa kuzungumza katika hafla ya wateja wa CRDB wa mkoa huo, iliyoandaliwa na benki hiyo jana. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Serikali yakubali kufanyia kazi mapendekezo kuboresha kilimo

Na Mwandishi Wetu, DODOMA

SERIKALI imesema itafanyia kazi matokeo ya utafiti na mapendekezo mbalimbali yatakayowenda kusaaidia kuboresha sekta ya kilimo ili kuendana na mabadiliko makubwa yanayoendelea katika sekta hiyo kwa sasa nchini.

Akizungumza kwa niaba ya Waziri Mkuu, Kassim Majaliwa, wakati wa ufunguzi wa Kongamano la Tano la Sera za Kilimo jijini Dodoma, Waziri wa Nchi Ofisi ya Waziri Mkuu (Uwekezaji), Angelah Kairuki, amesema kilimo kinakabiliwa na changamoto nyingi za kisera ambazo zinasababisha sekta hiyo kutopiga hatua na kufanya wakulima kubaki katika hali ya umaskini.

"Utafiti huu utasaidia kuboresha sera mbalimbali katika sekta hii na kupelekea hamasa kwa wadau wa kilimo na wakulima kukuza uzalishaji wa mazao wenye tija nchini," alisema Waziri Kairuki.

Alisema Serikali itaendelea ku-

jenga mazingira wezeshi na endeleu ili kukuza sekta ya kilimo kwa kuboresha miundombinu ya barabara, reli na maji ili kuimarisha uzalishaji na ushindani wa mazao ya bidhaa, yakiwamo mazao ya kilimo.

"Tutaweza kufikia malengo endapo tutakuwa na sera imara na zenye kutekeleza katika kukuza sekta ya kilimo ambayo ndio msingi wa uanzishwaji wa viwanda nchini," alisema.

Aliongezea kuwa Serikali inatambua jitihada za wadau wa kilimo kama

ASPIRES Tanzania katika kufanya mageuzi kwenye sekta ya kilimo kwa kuleta mapendekezo yatakayoboresha sera za sekta hii na kukifanya kilimo kupiga hatua.

"Nchi yetu imebarikiwa kuwa na maeneo mazuri ya uzalishaji wa mazao kwa uwapo wa ardhi, mvua za kutosha kwa ajili ya kilimo, hivyo ni kuboresha sera zetu ili tuzalishwe kwa tija kwa matumizi ya ndani na nje ya nchi," alisema.

Waziri Kairuki pia alizitaja

changamoto zinazoikabili sekta ya kilimo ni pamoja na sheria zinazoongoza masuala ya kilimo na ambazo siyo rafiki kwa kilimo cha kibishara, kuwapo kwa taasisi nyingi zinazodhibiti masuala ya kilimo na ambazo zinakinzana, na utitiri wa kodi na tozo mbalimbali kwenye biashara ya kilimo.

"Kupitia mpango wa kuboresha mazingira ya biashara utaondoa changamoto zilizopo na kuchochea mageuzi katika sekta ya kilimo na kumfanya mkulima kijijini kuwa na maendeleo na kupelekea nchini kupiga hatua kiuchumi," alisema Kairuki.

Alisema katika kutekeleza wa Mpango wa Kuendeleza Kilimo Awamu ya Pili (ASDP-2), matokeo ya utafiti mbalimbali katika sekta ya kilimo yanahitajika ili kujua changamoto na namna ya kuzikabili ili kufanya mpango huu kutekeleza kwa vitendo.

Naibu Waziri wa Kilimo, Omary Mumba, alisema Wizara ya Kilimo inaendelea na utekezaji wa ASDP-2 ili kukuza mnyororo wa

thamani. "Matokeo ya utafiti tuli-yapokea, tutakwenda kuyafanyia kazi kwa ngazi ya Wizara ili kufanya maboresho yatakayopelekea tija katika uzalishaji kuongeza na kuchochea viwanda kuanzishwa," alisema Mumba

Alisema viwanda vinahitaji malighafi, hivyo kwa kuwa na mazingira mazuri ya uzalishaji mazao, kutapelekea kuwa na mazao yakutosha yatakoyotumika kama malighafi katika viwanda vya ndani.

Naye Mshauri wa Sera za kilimo kutoka ASPIRES Tanzania, Prof. David Nyange, amesema utafiti mbalimbali wanaofanya una mchango mkubwa katika kukuza na kuendeleza kilimo nchini, hivyo ni jukumu la Serikali kuyafanyia kazi matokeo ya utafiti.

Wadau mbalimbali wa sekta ya kilimo walikutana jijini Dodoma katika kongamano la siku tatu la kujadili maendeleo ya kilimo ili kukabiliana na changamoto inayodidimiza sekta hiyo.

Watumishi wahukumiwa kutumia madaraka vibaya

Na Joctan Ngelly, KIGOMA

MAHAKAMA ya Hakimu Mkazi Mkoa wa Kigoma, imewahukumu watumishi watatu wa Manispaa ya Kigoma/Ujiji kwenda jela miaka 2 au kulipa faini ya Sh. milioni 3 kila mmoja kwa kosa la kutumia mamlaka vibaya kinyume cha kifungu 31 cha Sheria ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa namba 11/2007.

Waliohukumiwa ni Hussein Rashidi (ofisa manunuzi); Ramadhani Nyamtema (mhasibu ukaguzi wa ndani) na Michaeli Sonyo (mweka hazina msitaafu).

Hata hivyo, wote kwa pamoja

walilipa faini na kuachiwa.

Hukumu hiyo ilotolewa jana na Hakimu Mkazi Mfawidhi wa Mahakama hiyo, Flora Mtarania, baada ya upande wa mashtaka kuthibitisha kosa hilo.

Hakimu Mtarania alisema mahakama hiyo inatoa adhabu kali kwa washtakiwa hao ili liwe fundisho kwao na kwa watumishi wengine wenye tabia kama hiyo. Alisema upande wa mashtaka ulipeleka mashahidi wanne na vielelezo sita ambavyo vilionyeshwa kuwa washtakiwa hao walitumia madaraka yao vibaya. Hakimu huyo alisema washtakiwa hao walitumia

mamlaka yao vibaya kwa kuwezesha malipo kwa ajili ya kununua vipuri vya greda la Manispaa ya Kigoma/Ujiji lenye namba za usajili SM 8695, kabla ya vipuri hivyo kukaguliwa na kupokelewa kwa mujibu wa kanuni ya 242 (I) ya kanuni za manunuzi namba 446 ya mwaka 2013 ikisomwa pamoja na kanuni ya fedha ya 71 (I) ya kanuni ya Serikali za Mitaa ya mwaka 2009.

Aidha, Hakimu Mtarania alisema upande wa mashtaka uliwashtakiwa watano ambao ni Hemed Major, mfanyabiashara wa vipuri vya magari ambaye manispaa ilimpa kazi ya kuwapelekea vifaa vya gre-

da kwa thamani ya Sh. 15,840,000, Wilfred Shimba, Kaimu Mkuu wa Idara ya Ujenzi, Hussein Rashidi, Ofisa Manunuzi, Ramadhani Nyamtema, Mhasibu Ukaguzi wa Ndani na Michael Sonyo, mweka hazina mstaafu wa manispaa.

Alisema katika hukumu yake upande wa mashtaka haukuthibitisha makosa dhidi ya Major na Shimba, na kuwa mahakama imewaona hawana hatia, hivyo imewaachia huru.

Mwendesha Mashtaka wa Taasisi ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa (TAKUKURU) Mkoa wa Kigoma, Boniface Kamwesigile, ali-

omba mahakama hiyo itoe adhabu kali kwa washtakiwa hao kwa sababu kosa walilolifanya ni kushindwa kusimamia sheria na kanuni za fedha na manunuzi ya umma, hivyo kuisababishia serikali hasara.

Upande wa utetezi ukiongozwa na wakili wa kujitegemea Ignatius Kagashe na Sylvester Damasi, waliomba mahakama iwapunguzie wateja wao adhabu kwa sababu wana familia zinazowategemea.

Hakimu Mtarania alitupilia mbali utetezi huo na kusema washtakiwa wote watatu mtakwenda jela miaka miwili au kulipa faini ya Sh. milioni 3 kwa kila mmoja.

Nipashe

MWANGA WA JAMII

Mapendekezo uboreshaji wa kilimo yafanyiwe kazi

KIPINDI hiki ambacho mkakati wa Tanzania kujenga viwanda kama njia ya kuelekea kwenye uchumi wa kati ifikapo mwaka 2025, kumekuwapo na msisitizo wa kuboresha sekta ya kilimo.

Kimsingi, lengo ni kuhakikisha kuwa maendeleo ya sekta hiyo muhimu yatatoa sapoti kubwa kwa viwanda, kwa kuzingatia kuwa uwapo wa viwanda unategemea kilimo kwa ajili ya kuzalisha malighafi kwa ajili ya viwanda hivyo.

Katika kuonyesha kwamba kilimo kina umuhimu mkubwa na wa kipeee kwa sasa, wataalamu wa sekta mbalimbali wakiwamo wachumi, watafiti na wa makundi mengine, wamekuwa wakihimiza serikali kuwekeza katika kilimo.

Wengi wao mbali na kutoa mapendekezo hayo, pia wamefanya utafiti mbalimbali na kuja na mapendekezo mengi yanayoonyesha vikwazo vya kukua kwa sekta hiyo na nini kifanyike kwa ajili ya maendeleo yake.

Kwa upande wake, serikali nayo imekuwa ikichukua hatua kadhaa za kuboresha sekta hiyo ikiwamo kuandaa majukwaa ya kujadiliana, kuongeza ajira kwa wataalamu wa kilimo hususan maofisa ugani, kuongeza bajeti ya wizara pamoja na kuwavutia wawekezaji wa nje kuja nchini kuwekeza katika sekta hiyo.

Wakati jitihada mbalimbali zikiendelea kufanyika, serikali imesema itafanyia kazi matokeo ya utafiti na mapendekezo mbalimbali yatayosaidia kuboresha sekta ya kilimo ili kuedana na mabadiliko makubwa yanayoendelea katika sekta hiyo kwa sasa nchini. Akizungumza kwa niaba ya Waziri Mkuu, Kassim Majaliwa, wakati wa ufunguzi wa Kongamano la Tano la Sera za Kilimo jijini Dodoma, Waziri wa Nchi

Ofisi ya Waziri Mkuu (Uwekezaji), Angellah Kairuki, amesema kilimo kinakabiliwa na changamoto nyingi za kiseri ambazo zinasababisha sekta hiyo kutopiga hatua na kufanya wakulima kubaki katika hali ya umaskini.

Katika kongamano hilo lililofanyika jijini Dodoma, Waziri Kairuki, alieleza kwamba utafiti huu utasaidia kuboresha sera mbalimbali katika sekta hiyo na kuleta hamasa kwa wadau wa kilimo na wakulima kukuza uzalishaji wa mazao wenye tija. Alisema serikali itaendelea kujenga mazingira wezeshi na endelevu ili kukuza sekta ya kilimo kwa kuboresha miundombinu ya barabara, reli na maji ili kuimarisha uzalishaji na ushindani wa mauzo ya bidhaa, yakiwamo mazao ya kilimo.

Aliongeza kuwa serikali inatambua jitihada za wadau wa kilimo katika kufanya mageuzi kwenye sekta ya kilimo kwa kuleta mapendekezo yatakayoboresha sera za sekta hii na kukifanya kilimo kupiga hatua.

Ni jambo jema kuwapo mijadala ya aina hii kwa sababu inakutanisha serikali na wadau kubadilishana mazao pamoja na uzoefu. Aidha, inakuwa rahisi kwa wadau kutoa mapendekezo, ushauri, kukosoa na maoni yao yenye lengo la kuboresha.

Kinachotia moyo ni kuwa serikali imekubali kufanyia kazi maoni hayo ya wadau, hivyo tunaamini kuwa kwa kufanya hivyo changamoto mbalimbali zitatafutwa ufumbuzi na kuwezesha kuboreshwa kwa sekta ya kilimo nchini.

Tunakubali kuwa changamoto haziwezi kukosekana mahali popote, isipokuwa katika suala la kilimo, Tanzania kuna mazingira bora ikiwamo kuwa na maeneo mazuri ya uzalishaji wa mazao kutokana na uwapo wa ardhi, mvua za kutoa kwa ajili ya kilimo.

Kwa kuwa serikali imeahidi kufanyia kazi mapendekezo hayo pamoja na utayari wa kuboresha sera zetu ili kuzalisha kwa tija, tunatarajia kuwa kilimo kitaboreshwa na kutoa mchango stahiki katika uchumi wa kati kupitia ujenzi wa viwanda.

Na Mary Geofrey

Muungwana Lazima Nilonge

Tuungane katika vita ya lishe

LISHE duni hudumaza ukuaji wa watoto kimwili na kiakili. Pia, inamuathiri ukuaji wa akili yake, hivyo kupunguza uwezo wa kufanya vizuri shuleni na pia hupunguza ufanisi katika maisha ya utu uzima.

Takwimu zilizotolewa na Taasisi ya Chakula na Lishe Tanzania (TFNC), nchini kuna tatizo kubwa la utapiamlo na udumavu kwa watoto wachanga na wadogo, licha ya kuwapo juhudi za kupambana.

Katika kukabiliana na changamoto hiyo ambayo kwa kiasi kikubwa inadumaza uwezo wa watoto kufikiri vye-ma na mwisho kuzalisha taifa la wenye uelewa mdogo, serikali imetekeleza mikakati kadhaa.

Mosi ni kuimarisha huduma za lishe kupitia nyanja kadhaa: Matibabu ya utapiamlo mkali kwa watoto chini ya miaka mitano, kwa kutumia vyakula dawa ikiwamo matumizi ya maziwa maalumu ya kopo (F.75 na F.100).

Pia, serikali inaendesha kampeni za kutoaji vidonge vya nyongeza ya vitamini A na dawa za kutibu minyoo kwa watoto wenye umri chini ya miaka 5, mara mbili kwa mwaka katika mwezi Juni na Desemba, ili kuwakinga na upofu na upungufu wa kinga mwilini.

Hadi Juni mwaka jana, asilimia 96 ya watoto wenye umri chini ya miaka mitano walipatiwa na serikali vidonge hivyo, pia wazalishaji chumvi zinazongeza madini joto, ili kutokomeza upungufu wa madini joto mwilini kwa watoto wanaozaliwa, wakiwa na mata-tizo ya akili na ulemavu wa viungo.

Serikali inaviwezesha viwanda vinyavyosindika vyakula kuongeza virutubishi vya vitamin na madini katika vyakula vinyavyosindikwa viwandani, ikiwamo mafuta ya kula, unga wa mahindi na ngano.

Jingine, inaimarisha huduma ya ufuatiliaji wa ukuaji maendeleo ya watoto kwenye vituo vyote vya kutolea huduma za afya ya mama na mtoto nchini, ikiwamo kupima uzito, kuanzisha vitabu vipya vya ufuatiliaji vinyavyobaini utapiamlo mapema zaidi, tofauti na awali.

Pia, serikali in aendesha kampeni za kutoaji vidonge vya nyongeza ya vitamini A na dawa za kutibu minyoo kwa watoto wenye umri chini ya miaka 5, mara mbili kwa mwaka katika mwezi Juni na Desemba, ili kuwakinga na upofu na upungufu wa kinga mwilini.

Serikali imeimarisha utoaji elimu ya lishe kwa umma kwenye jamii, kwa kutumia kitendea kazi cha 'Mkoba wa Siku 1,000' unaohamasisha matunzo bora ya mjamzito na mtoto tangu anapozaliwa, hadi kutimiza miaka miwili.

Aidha, inawezesha vituo vya utafiti wa kilimo kurutubisha mazao kibaiolojia, vikiwamo viazi lishe na mahindi lishe, kuongeza kiwango cha virutubishi madini na vitamini.

Serikali pia, imeongeza bajeti ya lishe kwa kuziagiza halmashauri nchini kutenga Shilingi 1,000 kwa kila mtoto mwenye umri chini ya miaka mitano, ili zigharamie lishe. Mwaka 2018 jumla ya bilioni II zilitengwa.

Wakuu wa Mikoa, ndiyo wanaoratiwa na kusimamia kwa ukaribu utoaji uduma za lishe katika mikoa wanayoiongoza.

Katika juhudi hizo zinazofanywa na serikali, jamii bado ina mwamko mdogo wa uzingatiaji lishe kwa watoto na waja-wazito.

Wajawazito wengi wako katika imani potofu, mfano wanasema mjamzito akila mayai, atazaa mtoto asiye na nywele kichwani. Hiyo inamkosesha virutubishi vilivyopo kwenye mayai.

Pia, kuna imani ya wazazi wa watoto, kuwa miaka ya nyuma, hawakula vyakula vizuri, lakini walikuwa na afya njema hadi sasa, kumpa imani mjamzito au mzazi kutojali lishe ya mtoto.

Ni jukumu letu sote kuwa makini kuzingatia kanuni za afya hasa suala la lishe ili kujenga taifa imara lisilo na 'mambumbumbu.'

Ni vyema kuunga mkono juhudi zinazofanywa na serikali chini ya TFNC katika kuhakikisha wanatoa elimu kwa jamii.

Afya ya mama na mtoto, ni jukumu letu sote kuwa na wajibu wa kumuelimisha mzazi, kumpa mtoto wake vyakula vinyavyoendana na umri na kuzingatia ratiba.

Wazazi na walezi, ni muhimu kuachana na imani na tabia za asili zinazokinzana na zama hizi zenye kila aina ya teknolojia ikiwamo maziwa yenye virutubishi, vidonge lishe na vinyavyomfanya kukua katika mfumo ulio salama.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji: Beatrice Bandawe

Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500

Mapokezi: 0745 700710

Meneja Matangazo: Kauthar D'souza, 0767 223311.

Baruapepe: advertise@guardian.co.tz

Website: www.ippmedia.com

epaper.ippmedia.com

BARUA/MJADALA

Tunaitumiaje Valentine?

Mhariri,

JANA ilikuwa Siku ya Wapendanao, maarufu kama Valentine. Kupitia ushuhuda nina shaka juu ya namna gani sote tunabeba tafsiri sahihi ya suala hilo katika usahihi unaotakiwa.

Nikirejea maadhimisho ya jana na huko tunakoenda, kwa miaka mingi umma umekuwa ukiamini tafsiri ya dhana hiyo, inatokana na mapenzi ya uhusiano wa mwanamume na mwanamke na si nje ya hapo.

Nasikitika kubaini kuanzia vyombo vya habari, hadi mitandao ya kijamii, wote walijikuta katika dhana hiyo ya mapenzi ya bwana na bibi. Niushirikishe umma kuhaji, je hilo ni sahihi?

Ukweli ni zaidi ya hapo. Tafsiri yake halisi iko pana zaidi, kwa maana ya upendo uko kuanzia nyumba za ibada, kwenye familia na maeneo kama hayo.

Mapenzi ya uhusiano huo yanaonekana katika wiki nzima ndio yaliyotawala Valentine hata watu kusahau tafsiri ya msingi. Hii binafsi ninaiona ni kasoro kubwa inayopaswa kufanyiwa kazi.

Nini kifanyike kulirekebisha hilo. Naamini kila sehemu ambayo imeumbika kuwa ya jumuiya. Hapo ni-maanisha katika mjumuiko wa sehemu za kazi, nyumba za ibada, mikusanyiko ya burudani, jumuiya za kimasomo; shule na vyauni.

Tukihubiri upendo na kupendana katika maeneo hayo, inakuwa tumepiga hatua kubwa sana kijamii na kusonga mbali tena kwa hatua ndefu zaidi.

Mzangeli Juma, Pugu, Kinyamwezi, Dar es Salaam.

Vilio vya ushuru serikali za mitaa visikilizwe

Na Yasmine Protace

MWONGOZO unapoandaliwa na ukasimamiwa vizuri utaleta matunda katika sehemu husika.

Kuleta matunda ni pale sheria inayofuatwa ipo katika mwongozo na haitakiwi kupindishwa na kusababisha kuleta malalamiko kwa jamii.

Umuhimu wa ulipaji kodi, ni moja ya sehemu ya kuchangia kuwapa maendeleo kwa sehemu husika.

Hata Rais, Dk. John Magufuli, amekuwa akisisitiza kodi zilipwe, ili kuliongeza taifa mapato na ukwepaji kodi, unavyodidimiza maendeleo si kwetu, bali katika nchi yoyote ile duniani.

Anasitiza kwamba, kila anayefanya ununuzi, lazima awajibike kuchukua risiti yake, ili mfanabiashara aonekane anachokizalisha katika biashara yake na awajibike na kodi.

Rais Magufuli aliwakumbusha wafanyabiashara wadogo, kwamba wasirubuniwe na wenye maduka ya biashara kubwa, kwa kuchukua bidhaa katika maduka yao, ili wazi- uze nje kinyemela.

Anasema, kufanya hivyo ni kumsaidia mwenye duka kukwepa kulipa kodi, kwani alisamehe kodi katika baadhi ya maeneo, lengo ni kuhakikisha huduma hizo zinanurika na mizigo kiuchumi.

Pamoja na kuzungumzia kodi, kumekuwapo tozo na ushuru, ambazo zinasimamiwa na halmashauri mbalimbali katika ngazi ya serikali za mitaa na zimeonyesha kumbebesha mzigo mwananchi wa kipato cha chini.

Ukiangalia sehemu kubwa ya wanaofanya biashara ndogo ni wanawake na hao hao ndio wamejikuta wanaobeba mzigo wa kodi, kutokana na uhalisia wa biashara zao, ingawa tunajua nia ya mamlaka daima imekuwa nzuri.

Kinamama hao wa aina ya biashara kama vile soda, wanauza hata kwa siku hawamalizi kreti mbili, lakini wanatakiwa kulipa Sh. 5,090 za ushuru wa taka.

Hivi karibuni asasi ya TGNP Mtandao, iliandaa semina za Jinsia na Maendeleo (GDSS), ambazo wananchi kutoka wilaya za Temeke, Ilala, Kinondoni na Ubungo, walishiriki kujadili uhalisia wa kodi, tozo na ushuru, jinsi zinavyochang-

ia kuleta maendeleo.

Katika ushuru wa taka, ilionekana kuwapa tofauti kubwa na wananchi wamedai ushuru wa taka umekuwa kero kwao, kutoka eneo moja hadi jingine.

Jamii inalalamika kuwa ushuru unatozwa bila ya kujali vipato vya wananchi na katika kaya, ushuru wa taka umekuwa ukiwachanganya wengi katika ulipaji.

Imeelezwa kuwa, katika mikutano ambayo wananchi wameshirikishwa, wanaambiwa kila nyumba italipa ushuru wa Sh.3,000 za taka kila gari linapoondoa taka.

Wananchi wanasema kwa nyakati tofauti, kuwa gari linapita mara mmoja kwa wiki, lakini cha kushangaza taka wanadaiwa Sh. 5,000 au zaidi.

Kibaya zaidi, wanasema pamoja na kutoa risiti, kuna nyumba ambazo wapangaji wanafunzi na vyumba vingine hawazalishi taka, lakini wanatozwa kila chumba Sh. 3000 hadi Sh.5000 na asiyelipa anatozwa faini, hata kufikishwa mbele ya sheria.

Ni malalamiko yanayofika mbali, kwamba wakazi sasa wanadai mwongozo uandaliwe na mamlaka

husika, wapunguziwe ushuru uli- opo.

Kuna swali linaloenda mbali, kwamba hata wanaouza CD nao wanalipishwa ushuru wa Sh. 5000, wakati wao hawazalishi taka nyingi kamwe.

Dai kuu ni mwongozo uandaliwe kudaiwa ushuru unaoendana na taka zinazozalishwa. Pia, mbali na wauza CD, kuna wauzaji soda katika maduka ya vinywaji, wanalia kutozwa Sh. 5000 kwa kila gari la taka linapopita, wakati hawazalishi taka zaidi ya vizibo.

Wanasema vizibo wanavyowafungulia wateja haviendani na ushuru wanaoulipa. Ni kilio kinachochangia katika mamlaka husika kurekebisha miongozo, ili kuwaondolea kero ya kulipa ushuru mkubwa.

Ni kilio kinachosema mtu aki-kataa kulipa kiasi hicho cha fedha katika baadhi ya sehemu, anaangukia faini ya fedha nyingi.

Biashara nyingi ndogo zimekuwa zikifanywa na kinamama wanaojikuta wanabebeshwa mizigo mikubwa ya ushuru, wakati kipato chao cha ujasiriamali kiko chini zaidi.

KABWELA

NA FADHIL MOHAMMED

WASILIANA NASI:

TUNAKARIBISHA BARUA NA MAONI YA MSOMAJI, UNaweza kutuma kupitia KWA Mhariri S.L.P. 31042, DAR ES SALAAM AU mhariri@nipashe.co.tz

Tahadhari yatolewa mvua kubwa

INATOKA UK. 3

Zanzibar, Arusha, Manyara, Kili-manjaro na baadhi ya maeneo ya kaskazini mwa Mkoa wa Morogoro, mvua za masika zinatarajiwa kuanza katikati ya wiki ya mwisho ya mwezi huu.

Alisema ni vyema kwa mamlaka husika hasa katika sekta za kilimo, uvuvi, ujenzi na afya kuchukua tahadhari kutokana na athari zi-

nazoweza kujitokeza kutokana na mvua.

"Kwa sekta ya kilimo, mikoa itakayopata mvua juu ya wastani ni vyema wakaangalia kulima mazao yanayostahimili unyevu nyevu mwingi kutokana mvua nyingi.

Lakini pia kwa mamlaka ya miji, huduma za majisafi na majitaka zinaweza zikaathiriwa, ni vyema mifumo ya njia za kupitisha maji ikaimilishwa kuepuka mafuriko na

athari nyingine," alisema.

Alisema tahadhari ya magonjwa ya mlipuko kutokana na matarajio ya uwapo kwa mvua nyingi, inapaswa kuchukuliwa katika sekta ya afya.

"Upande wa wenzetu wachim-baji wa madini, wanapaswa kuchukua tahadhari ya maporomoko ya ardhi kwenye migodi," alisema.

Alisema TMA itaendelea kutoa mrejesho wa mvua katika utabiri

wa siku 10 na siku tano wataka-okuwa wakiutoa na kuwataka wana-nchi kufuatilia taarifa kwenye vyombo vya habari.

Mvua za masika zimekuwa ziki-sababisha mafuriko karibu kila mwaka kwenye maeneo ya ma-bondeni ambayo licha ya serikali kupiga marufuku watu kuweka makazi, bado yanaendelea kuwa na ujenzi holela.

Wambura akwaa kisiki

INATOKA UK. 3

Mwakili wa Serikali George Barasa, Moza Kasubi na Imani Mitumezi, uli-omba mahakama kutupilia mbali hoja za utetezi kwamba hazina mashiko.

Katika kesi ya msingi, shtaka la kwanza ilidaiwa kuwa Julai 6, 2004 mahali pasipojulikana jijini Dar es Salaam, mshtakiwa akiwa na nia ya kutapeli alighushi barua yenye jina la E. Maganga Mtendaji Mkuu wa Kampuni ya Jeck System Ltd.

Ilidaiwa kuwa mshtakiwa alighushi barua hiyo akidai TFF irejeshe mkopo wa Dola za Marekani 30,000 kwamba alilikopesha shirikisho hilo, huku akijua ni uongo.

Shtaka la pili, Julai 6, 2004, Wambura aliwasilisha TFF nyaraka ya kughushi akionyesha kwamba barua hiyo imeandikwa na E. Maganga, Mtendaji Mkuu wa Kampuni ya Jeck System Ltd kuwa alilikopesha shirikisho hilo Dola za Marekani 30,000.

Katika shtaka la tatu mpaka la tano, Juni 17, Agosti 19 na Julai 31, 2015, ofisi za TFF zilizoko Ilala, jijini Dar es Salaam, mshtakiwa alijipatia Sh. milioni 14 kama malipo ya mkopo na riba ya Dola za Marekani 30,000, huku aki-jua ni uongo.

Kasubi alidai katika shtaka la sita mpaka la 10, katika tarehe tofauti ofisi za TFF, mshtakiwa alijipatia Sh. 61,902,200 kama malipo ya mkopo na riba ya Dola za Marekani 30,000, huku aki-jua ni uongo.

Jamhuri uliendelea kudai kuwa katika shtaka la 11 mpaka la 15, katika tarehe tofauti ofisi za TFF, mshtakiwa alijipatia Sh. 35,095,424 kama malipo ya mkopo na riba ya Dola za Marekani 30,000, huku akijua ni uongo.

Shtaka la 16, ilidaiwa kati ya Agosti 15 na Oktoba 21, 2014 katika ofisi TFF, mshtakiwa alitakatisha Sh. 25,050,000 kutoka katika shirikisho hilo, wakati aki-jua fedha hizo ni zao la kughushi.

Shtaka la 17, ilidaiwa kati ya Mei 16 na Oktoba 21, 2015 katika ofisi za TFF, mshtakiwa alitakatisha Sh. 75,947,924 kutoka katika shirikisho hilo, wakati aki-jua fedha hizo ni zao la kughushi.

Barasa alidai kuwa upelelezi wa kesi hiyo bado haujakamilika.

Mawaziri wanusuru wakazi 133 kuhamishwa bwawani

INATOKA UK. 3

la Wami/Ruvu kusitisha zoezi hilo mpaka Waziri wa Maji na Umwagiliji, Prof. Mbarawa) atakapotoa muongozo wa utaratibu gani utatumika kuwahamisha wananchi hao. Aliongeza maeneo waliochagua kutembelea na kujifunza ni yenye changamoto kubwa ya migogoro ya mgongano ya sheria za ardhi, maji na makazi ya wananchi.

"Timu hii aliyoituma Rais Magufuli ni timu bora ambayo itakuja na majibu ambayo itamkabidhi ripoti yetu wiki ijayo na ataangalia kama sheria hizi zinahitaji maboresho," alisema.

Alisema baada ya kutembelea

bwawa hilo, wanatarajia kutembelea Bonde la Kilombero, Mbarari, Uvinza, Serengeti, Ilemela, Bwanga na pori la akiba Maswa.

Alisema serikali ya mkoa wa Morogoro ihakikishe inadhiti na kusitisha utoaji wa vibali vya makazi kwa wakazi ambao wanazunguka bwawa hilo, huku wakisubiri hatua zaidi ambazo serikali itaamua juu ya wakazi hao.

"Mkuu wa mkoa wa Morogoro hakikisha unasitisha kutoa vibali vya makazi katika eneo hili na maeneo mengine yenye mgogoro mpaka hapo Waziri wa Maji atakapotoa agizo lake juu suala hili," alisema Lukuvi.

Mkuu wa Mkoa wa Morogoro, Ste-

phen Kebwe, aliihakikishia kamati hiyo kuwa imetenga maeneo ya kuwahamishia wakazi wa vijiji hivyo, hivyo hakuna tatizo juu ya sehemu ya makazi mapya.

Alisema kuwa wakazi wa eneo hilo walikuwa wamesimamisha shughuli za ujenzi na serikali huwa hailipi watu mara mbili kwasababu wakazi hao walishalipwa kupisha uendelezaji wa bwawa hilo.

"Tumewataarishia sehemu ambayo watalipia pesa kidogo kwa kuwa serikali haiwezi kulipa fedha mara mbili kwa sababu tulisha-walipa ila kuna baadhi yao waliuza maeneo yao kwa watu wengine," alisema.

Kwa upande wa wananchi wa-

naokaa kuzunguka bwawa hilo waliishukuru serikali kwa kusitisha zoezi hilo kwa kuwa hapakuwa na pa kwenda kutokana na kutokupe-wa eneo mbadala la kwenda.

Ismail Juma, alisema walipewa notisi ya kuhama eneo hilo miezi miwili iliyopita, lakini hawakuele-zwa wapi watahamia.

Naye Ally Lugendo, alisema yeye ameishi eneo hilo kwa miaka 45 sasa hajawahi kusikia suala la kulip-wa fidia wananchi wa kijiji hicho ili wahame. Mwajuma Mbega, alisema madhara yatakayotokea wakati bwawa likipasuka ni mabaya, hivyo aliomba serikali kuwahamisha eneo hilo na kuwapatia lingine ambalo lina huduma zote za kijamii.

Mpangaji aishi maisha ya ajabu

INATOKA UK. 2

gari la kubeba taka hizo na kuzipeleka dampo kwa kuwa hawawezi kuvumilia hali hiyo.

Kwa mujibu wa Fugame walifanikiwa kupata gari na kuzoa taka hizo awamu ya kwanza na wamebakiza uchafu mwingine ambao utamaliziwa leo.

Naye Mjumbe wa Serikali ya Mtaa wa Madenge, Hamis Digega, alisema mpangaji huyo ana umri unakadiriwa miaka 68 na hana dalili za kuonyesha kwamba ana ugonjwa wa akili.

Digega alisema anashindwa kufahamu kilichompata mwanamume huyo ambaye ana elimu ya uhasibu hadi akaamua kuishi katika taka hizo. "Si kwamba ana shida ya fedha kwa sababu huwa anawa-saidia wazee wa hapa. Ni mtu mwenye uwezo wake lakini ndugu zake wakija kumtembelea anawaambia nisubirini hapo nje hivyo hawaingii ndani," alisema Digega.

Omary Said ambaye ni jirani wa mpangaji huyo alisema mara kwa mara huwa anamwona nyumbani hapo ingawa hajawahi kuingia ndani kwake na kwamba ameshangaa

kumwona mpangaji huyo akishi katika mazingira hayo yenye jalala ndani.

"Baba mwenye nyumba amethibitisha kwamba huwa anamwona akizoa takataka na kutoa nje lakini tunashangaa kuzikuta humu ndani," alisema.

Alisema mpangaji huyo kwa mwonekano na tabia zake ni mtu mwenye busara zake, hekima na hana kawaida ya kugombana na watu na huwa anatoa msaada kwa majirani pale inapotokea.

"Si kwamba ni mtu mhuni mhuni usemu kuwa anakuja na takata-

ka chumbani kwake hapana. Huwa anakuja na mifuko yake ya chakula anaingia ndani anakula," alisema.

Alisema anamfahamu mpangaji huyo tangu akiwa kijana na kwamba ni mtanashati na mtu ambaye hajakiona chumba hicho hawezi kuamini kwamba anatoka mtu ambaye huwa anajipenda na kuvaa vizuri. Mmoja wa majirani alisema mtu huyo amepanga katika nyumba ya Omary Said kwa takriban miaka 25 na anaishi peke yake na kwa sasa ni mstaafu anayefanya shughuli ndogo ndogo za kuondoka alfajiri na kurudi jioni.

Chadema wamjia juu Lugola

INATOKA UK. 2

Watanzania wawaamini. Lazima wajue Watanzania wanaowambiana haya wana akili timamu," alisema.

Kigaila alisema Lugola anachotaka kuwaeleza Watanzania ni kwamba hawajachunguza kupotea kwa Ben Saanan, Azory Gwanda na miili iliyokuwa ikiokotwa ikielea Bahari ya Hindi kwa sababu wanawasubiri wahusika warudi.

"Kama huo ndio msimamo wa serikali wanataka hadi waathirika warudi ndipo wachunguze, wako waliorudi mbona hawachunguzi, MO Dewji na Roma Mkatoliki si walitekwa wakarudi? Kama kurudi ndiyo kufanya uchunguzi, je, wameshachunguza na kujua waliowateka?" Alihoji. Alisema haiwezekani serikali yenye wajibu wa kulinda raia na mali zake, ikakwepa wajibu wake wa kuchunguza uhalifu.

Alisema walitakiwa kuchunguza

maganda yaliyookotwa eneo la tukio ni ya gani ya bunduki, imetengenezwa wapi na kama inamilikiwa na mtu binafsi au serikali. Pia chama hicho kimemtaka Waziri Lugola aeleze wamechukua hatua gani kwa kampuni ya ulinzi iliyokuwa ikilinda kwenye eneo la nyumba alikopigwa risasi Lissu.

Kadhalika, walimtaaka waziri huyo aeleze mpaka sasa wameshakamata watu wangapi na kuwahoji kuhusika na tukio hilo.

ALICHOKISEMA WAZIRI LUGOLA ARUSHA

Akizungumza katika Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Arusha juu, Lugola, alisema uchunguzi wa shambulio dhidi ya mbunge huyo umefanyika, lakini hawawezi kufungua kesi mahakamani bila kumhoji mlalamikaji (Lissu) na dereva wake ambao alisema ni mashahidi muhimu. "Hakuna hata siku moja

polisi wakashindwa kuchunguza kesi ya Lissu, lakini ili kesi ifike katika hatua ya kwenda mahakamani, ni lazima yeye na dereva wake waje. "Upande wa mashtaka ndiyo wenye dhamana ya kuthibitisha ushahidi, hivyo lazima wajiridhishe kabla ya kufungua kesi mahakamani ambapo wanatakiwa kuthibitisha kesi hiyo pasipo kuwa na shaka.

"Kupeleka hii kesi bila kuwahoji walalamikaji (Lissu na dereva wake), tutaonekana kituko mahakamani," Lugola alisema.

Waziri huyo pia alihoji maswali kadhaa ambayo alidai kuwa ni muhimu yakapata majibu kutoka kwa walalamikaji.

Lugola alihoji kwa nini dereva wa Lissu hakwenda moja kwa moja sehemu yenye usalama kama eneo la Bunge au kituo cha polisi, ilhali kabla ya shambulio hilo, alidai kuona gari likiwa linawafuatilia kwa nyuma. "Wakati shambulio likifanyika,

kama wanavyodai risasi zilirushwa ovyo ovyo, iweje zipekeche mguu wa kulua wa Lissu pekee bila kumgusa dereva na hata kiboksi kinachokuwapo katikati ya siti ya abiria na dereva kisitobolewe kwa risasi?

"Kwa nini risasi ziende mguu wa kulua tu na siyo kwenye miguu yote na kale kaboksi hakajapigwa kwa risasi isipokuwa mguu wa kulua wa Lissu?" Lugola alihoji.

Waziri huyo pia alisema kama Lissu na dereva wake waliowaona washambulizi wao, wanapaswa kueleza kama walikuwa ni wanawake au wa kiume, wafupi au warefu, maji ya kunde au weusi.

Lugola pia alidai majengo yote ya Wakala wa Majengo (TBA) Dodoma, likiwamo alimokuwa akikaa Lissu 'Site One', hakuna hata moja lililofungwa kamera za usalama (CCTV), hivyo madai ya Lissu kuwa kamera hizo ziliondolewa siku moja baada ya shambulio hilo ni uongo.

HABARI KITAIFA

Sifa za mwanamke kiongozi bora zatajwa

Na Yasmine Protace

IMEELEZWA kuwa sifa za mwanamke kuwa kiongozi ni lazima aji-funze na kupata utaalamu, ili awe kiongozi bora.

Hayo yalisemwa na Katibu wa Ubalozzi wa Finland, nchini Elina Kalkku, katika mjadala uliokuwa ukizungumzia wanawake na uongozi, ulioandaliwa na Mtandao wa Jinsia Tanzania (TGNP) jijini Dar es Salaam.

Katika mada iliyoandaliwa na TGNP Mtandao juu ya wanawake na uongozi, klabu za shule za msingi na sekondari za jijini Dar es Salaam walishiriki katika mjadala huo.

Mbali na wanafunzi, pia baadhi ya wabunge na madiwani wa viti maalum wa Mkoa wa Dar es Salaam

walishiriki kuchangia mada juu ya wanawake na uongozi.

“Sifa za kuwa mwanamke kiongozi lazima kujifunza na kupata utaalamu ili uweze kuwa kiongozi bora,” alisema Kalkku.

Akizungumzia Finland, alisema masuala ya usawa wa kijinsia nchini humo yalianza mwaka 1906, na kwamba ushirikiano wa wanawake ulileta mabadiliko makubwa, hali iliyosababisha nchi hiyo kuwa ya kwanza duniani na kuwa na wabunge wanawake 19.

Alisema haikuwa rahisi wanawake kukubalika kushika madaraka miaka ya nyuma na kwamba wazazi nao walichekwa kutokana na watoto wao wa kike kugombea nafasi za uongozi, lakini baadaye walifanikiwa kuleta

mabadiliko. Aliongeza kuwa masuala ya jinsia bado ni changamoto katika baadhi ya nchi, lakini hawakukata tamaa kugombea nafasi za uongozi.

Alisema kipindi walipoingia bungeni wanawake waliyafanyia kazi maeneo ya afya ya mama na mtoto, ikiwamo suala la elimu.

Aliongeza kuwa umoja na mshikamano wa wanawake ulisaidia kuleta mchango mkubwa katika nchi yao na kuwa wanaume walipokwenda kupigana vitani, wanawake walifanya kazi za viwandani na kufanikisha kuchangia pato la taifa.

Alisema wanawake walisaidia mambo mengi katika maendeleo ya nchi ikiwamo suala la elimu.

Kalkku alieleza kuwa Wizara ya Mambo Nje ilipoanzishwa, mabalozzi

wa kuiwakilisha nchi hiyo nje wote walikuwa wanaume, lakini kwa sasa mabalozzi ni asilimia 50 kwa 50.

Alisema umoja wao uliwawezesha kupatikana rais mwanamke, spika wa bunge mwanamke na waziri mkuu alikuwa mwanamke.

Alisema Finland hakuna wabunge viti maalum, lakini katika kamati zilizo wanahakikisha wanawake wapo kwa asilimia 40.

Kalkku katika ziara yake ya kutembelea ofisi za TGNP Mtandao na kushiriki katika mjadala wa wanawake na uongozi aliongozana na balozi wa Finland nchini, mratibu mkuu wa balozi, mwakilishi kutoka Shirika la Umoja wa Mataifa- Kitengo cha Wanawake (UN Women) na maofisa ubalozi wa Finland nchini.

Tarime, Rorya waelimishwa bidhaa ubora

Na Mwandishi Wetu, TARIME

SHIRIKA la Viwango Tanzania (TBS), limeendelea kutoa elimu kwa wananchi katika wilaya za Tarime na Rorya juu ya umuhimu wa kununua bidhaa zilizothibitishwa ubora wake na shirika hilo na jinsi gani wajasiriamali wanaweza kupata leseni ya TBS bila gharama yoyote.

Kampeni hiyo ya elimu kwa umma imefanyika maeneo ya Soko jipya la REBU, Stendi ya Tarime Mjini, mnada wa Mtana na maeneo mengine ya Hal-mashauri ya Mji na Wilaya, ambapo wananchi walijitokeza kupata elimu sambamba na ufahamu wa masuala mbalimbali yahasuyo ubora wa bidhaa.

Kwa upande wake Ofisa Udhhibiti Ubora, Mhandisi Paul Ndege, aliwakumbusha wananchi kuwa vita dhidi ya bidhaa hafifu sio ya TBS pekee bali ya kila mtu, hivyo, wasisite kutoa taarifa kupitia mawasiliano waliyopewa pale wanapogundua uwapo wa bidhaa hafifu katika soko lao na kuhakikisha wananunua bidhaa zilizothibitishwa na TBS.

Pia, shirika lilitoa semina kwa wajasiriamali wanaojihusisha na bidhaa mbalimbali kama nafaka, sabuni, maziwa, asali na unga wa lishe, kuhusiana na utaratibu wa kupata leseni ya kutumia alama ya ubora ya TBS na kuwaeleza kwamba huduma hiyo itatolewa bure kwa wajasiriamali wadogo.

Wajasiriamali wengi walieleza kuwa wamefurahishwa na elimu waliyoipata na kulishukuru shirika hilo, wakisema elimu hiyo itawapa matokeo yenye tija kwenye shughuli zao za uzalishaji.

Naibu Waziri, Ofisi ya Waziri Mkuu (Watu wenye Ulemavu), Stella Ikupa (kulia), akipata maelezo kwa lugha ya alama kutoka kwa mwanafunzi mwenye uziwi wa darasa la saba katika Shule Maalumu ya Viziwi Dodoma, Eliabi Chilongola, kuhusu teknolojia aliyoiwumbua ya umwagiliaji, alipokuwa katika ziara kukagua utekelezaji wa masuala ya watu wenye ulemavu mkoani humo jana. **PICHA: OWM**

Kilimo cha migomba, mananasi chapata msukumo

Na Mwandishi Wetu

TANZANIA iko katika nafasi nzuri ya kuzalisha kwa wingi mimea ya migomba na mananasi endapo wakulima watatumia miche asilia inayozalishwa kwa njia ya maabara

na Kampuni ya Kilimo Organo nchini.

Akizungumza na waandishi wa habari jijini Dar es Salaam jana, Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni hiyo, Ammar Mussaji, alisema miche inayotengenezwa na kampuni yake ni asili na inakidhi vigezo

vya soko la ndani na nje, kwa kuwa haina magonjwa.

“Ni nafasi pekee kwa wakulima wa ndani kutumia miche hii ambayo haiwezi kuharibiwa na magonjwa na mkulima hata-paswa kutumia mbolea ya aina yoyote na ubora na uhakika mazao

ni mkubwa,” alisema Mussaji.

Mussaji alisema maabara yake ni ya kisasa na pia ina uwezo wa kuzalisha miche zaidi ya milioni saba kwa mwaka na kuweza kuchochea uzalishaji na kuchangia kuleta mageuzi katika sekta ya kilimo nchini.

Ofa punguzo bei mafuta yachangamkiwa Dar es Salaam

Na Mwandishi Wetu

WAMILIKI kadhaa wa vyombo vya moto katika Jiji la Dar es Salaam, jana walichangamkia fursa ya ofa ya kupunguziwa bei ya mafuta.

Ofa ya kupunguziwa bei ya mafuta kwa Shilingi 70 kwa kila lita ilitangazwa juzi na Kampuni ya mafuta ya Total kwa wateja wake kama zawadi ya siku ya wapendanao duniani (Valentine) iliyoathimishwa jana na ingetolewa kwa siku tatu kuanzia jana.

Kwa mujibu wa taarifa ya Mkurugenzi wa Sheria na Uhusiano wa Total, Marsha Msuya Kileo, jumla ya vituo 16 vya mafuta vya Total ndivyo vimeteuliwa kutoa ofa hiyo katika mikoa ya Dar es Salaam, Dodoma, Arusha, Moshi, Mwanza Mbeya na Morogoro.

Nipashe jana ilitembelea baadhi ya vituo vya kampuni hiyo vikitoa ofa hiyo kwa wateja wake.

Meneja wa Total Bagamoyo Road, Michael Kipingu, alisema kuwa wamepunguziwa bei ya mafuta kwa siku tatu ambapo petroli ilikuwa inauzwa kwa Shilingi 2,050 badala ya Shilingi 2,120.

Alisema dizeli ilikuwa inauzwa kwa Shilingi 2,050 badala ya Shilingi 2,010.

Alisema kutokana na punguzo hilo, wateja wameitikia wito kufika kituoni kwao kununua mafuta.

Alisema mbali na punguzo la bei ya mafuta, pia upendo umekuwapo hata kwa wateja wengine ambao wananunua bidhaa katika maduka yao kutokana na kuwapo zawadi za maua.

Mussa Bakari mmoja wa madereva wa bodaboda Morocco, alisema amefurahishwa na ofa hiyo katika kituo kilichopo eneo hilo na kueleza kuwa kama ofa hiyo ingeendelea zaidi ya wiki, watu wengi zaidi wangepata taarifa na kuwenda kununua.

Mmiliki wa kituo cha Total Oyesterbay, alisema maandalizi yalitakiwa yafanyike mapema ili watu wengi wajue uwapo wa ofa ya punguzo la bei.

Halmashauri 22 zakwama makusanyo kodi ya ardhi

Na Anthony Gervas, MWANZA

KAIMU Kamishna Msaidizi wa Ardhi Kanda ya Ziwa, Biswalo Makwasa, amesema serikali haijafikia malengo ya ukusanyaji wa kodi za ardhi na pango katika halmashauri 22 za mikoa ya kanda ya ziwa kama iliyokuwa imekusudia kukusanya kiasi cha Sh. 11,200,000,000.

Biswalo Makwasa alisema hayo katika uzinduzi wa mpango mkaka-

ti wa ukusanyaji kodi za pango la ardhi uliofanyika jijini hapa.

Alisema hadi kufikia Januari 31, mwaka huu halmashauri hizo zilifikia lengo la serikali la ukusanyaji wa kodi hizo ambazo mpaka sasa zimekusanya Sh. bilioni 5,191,511,136.45 sawa na asilimia 46 ya lengo la ukusanyaji huo.

"Serikali tulivyokuwa tumekusudia malengo yetu ya ukusanyaji kodi za ardhi na pango ni kukusanya kiasi hicho cha fedha kutoka hal-

mashauri hizo, lakini tumeshindwa kufukia malengo kwa wakati mpaka sasa," alisema Makwasa.

Alisema kuwa Mkoa wa Mwanza lengo la ukusanyaji kodi katika halmashauri za wilaya ilikuwa kukusanya Sh. 7,441,400,000, lakini hadi kufikia Januari 31, mwaka huu, makusanyo yalikuwa ni Sh. 3,849,393,590.87 na hivyo kushindwa kufikia malengo yake.

Alisema katika sekta ya ardhi

bado inakabiliwa na changamoto nyingi zikiwamo za migogoro ya ardhi kwa wananchi pamoja na wataalamu kushindwa kupimia wananchi viwanja kwa wakati kutokana na ukosefu wa fedha za kutolea huduma hiyo.

Hata hivyo, alisema serikali ina mpango kabambe wa kuhakikisha migogoro ya ardhi kwa wananchi inatoweka, ikiwamo kuwapimia viwanja vyao na kuvirasimisha ili kuondoa kero hiyo.

Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni ya Kilimo Organo, Ammar Mussaji, akitoa maelezo kwa waandishi wa habari kuhusu wanavyotunza miche kwenye moja ya eneo la kuhifadhi miche ya migomba na mananasi ndani ya maabara ya kisasa iliyoko Mikocheni jijini Dar es Salaam jana.

MPIGAPICHA WETU

Kijiji chapata ukombozi wa maji miaka 40

Na Lilian Lugakingira, MISSENYI

WANANCHI wa vitongoji vya Bitulage, Mtakuja na Kigarama katika kijiji cha Nyankere, Kata ya Mabare wilayani Misenyi mkoani Kagera, ambao wameishi takribani miaka 40 wakitumia maji ya bwawa, sasa wameondokana na adha hiyo baada ya kukabidhiwa mradi wa maji.

Wakizungumza kwa nyakati tofauti baada ya kukabidhiwa mradi huo wa maji kijijini hapo, uliofadhiliwa na wadau wa maendeleo kutoka Shirika la World Vision Tanzania Kanda ya Kagera, kupitia mradi wa Misenyi, walieleza baadhi ya changamoto zilizokuwa zikiwakabili ikiwamo kutembea um-

bali mrefu kufuata maji ya bwawa.

Wananchi hao akiwamo Nusura Mudrikati, mkazi wa kijiji hicho alisema kuwa, changamoto ya upatikanaji majisafi na salama kwa miaka yote imekuwa ikiwatesa kwa kuwa wananchi wa vitongoji vyote vitatu walitegemea kupata huduma hiyo kutoka katika bwawa moja pekee. Mudrikati alisema kuwa kinamama na watoto ndiyo waliteseka zaidi maana walilazimika kutembea umbali wa takribani kilomita 25 kutafuta maji kwa ajili ya matumizi ya nyumbani, huku akidai kuwa afya zao ziliathirika kutokana na matumizi ya maji yasiyo safi na salama.

"Ukitembea kila kaya utakuta wengi wakilalamika kuumwa matumbo ya kuhara, magonjwa

ya ngozi, na tatizo ni maji tunayotumia maana hata mifugo wanakunywa humo na sisi tunakunywa," alisema.

Mabelina Yunusu, alisema kuwa kabla ya mradi huo wa majisafi na salama kupelekwa katika zahanati ya kijiji hicho, wajawazito walilazimika kwenda na maji yao kwa ajili ya kufanyia usafi baada ya kujifungua. Yunusu alisema kuwa, maji yaliyohitajika ni kuanzia madumu mawili yenye ujazo wa lita 20 ambayo yalifuatwa katika bwawa hilo, kutokana na zahanati hiyo kutokuwa na maji.

"Kama ukiwa na mama anayesubiri kujifungua au ambaye tayari kajifungua na hukwenda na maji, ulilazimika kumwacha na kutembea kwa muda wa zaidi ya saa moja

kufuata maji, tunafurahi sasa kijiji tumepata maji na zahanati yetu na shule pia wamepata maji," alisema.

Awali, akisoma taarifa kwa nia ba ya kamati ya watumiaji maji kijijini hapo, Ezekia Kazaula alisema, kijiji hicho kina wakazi wapatao 2,646, na kuwa kutokana na tatizo la ukosefu wa maji lililokuwapo, kaya 200 zimehama kijiji na kwenda kuishi maeneo ya vijiji vingine ambavyo vinaupatikanaji wa huduma hiyo.

Mratibu wa mradi kutoka Shirika la World Vision wilayani Misenyi, Renatus Rugakingira, alisema mradi huo umegharimu zaidi ya Shilingi milioni 156 na utekelezaji wake ulianza Machi mwaka jana na kuzinduliwa Februari 13, mwaka huu.

HABARI ARUSHA

Tanzania mbioni kupata umeme wa uhakika

Na Cynthia Mwilolezi,
ARUSHA

MWENYEKITI wa Bodi ya Shirika la Umeme Tanzania (Tanesco), Dk. Alexander Kyaruzi, amesema Tanzania iko karibu kupata umeme wa uhakika na bei nafuu, ambao utaiwezesha kuuza na kununua kwa nchi za Afrika, baada ya kukamilika kwa mradi wa Kimataifa wa Eastern

Africa Power Pool mwakani. Akizungumza juzi katika Kijiji cha Lemunguru, Arumeru mkoani Arusha, ambako kunajengwa kituo kikubwa cha kupooza na kusambaza umeme, msongo mkubwa wa KV 400, wakati wa ziara ya bodi yake yenye lengo la kujionea hatua za ujenzi wa mradi huo, Dk. Kyaruzi alim-

pongeza mratibu wa mradi huo na wenzake kwa hatua kubwa waliyofikia.

Dk. Kyaruzi alisema hana shaka na mradi huo ambao utakamilika mwakani kutokana na jitihada zinazofanyika na amejiridhisha.

"Mradi huu ukikamilika utatuzesha Tanzania kuondokana na umeme usio na uhakika kwa sababu tutakuwa tumeshaunganishwa na njia nyingi za umeme za nchi zingine za Afrika na kutuwezesha kuuza na kununua umeme kwa bei nafuu, hivyo baada ya mwakani shida ya umeme nchini itakuwa historia," alisema.

Alisema kupitia mradi huo wa kimataifa nchi za Afrika zitauziana umeme mwingi wa uhakika na wa bei nafuu, hatua ambayo ni kubwa na ya kujivunia kama nchi. Pia alisema njia mbalimbali

za kuunganisha umeme huo na kupooza zimeanza kujengwa kote kunakotakiwa kupita Babati hadi Arusha ambako kituo kikubwa kitakuwapo na umeme utasafirishwa hadi mpakani

Namanga na kupokewa na nchi jirani ya Kenya ambao nao watajiunga na Ethiopia ambao wako katika hatua nzuri. Naye Mratibu wa mradi huo wa njia za kusafirisha umeme msongo wa KV 400 Kenya, Tanzania na Zambia, Mhandisi Peter Kigadye, alisema mradi huo umeanza kujengwa kwa kasi Novemba, mwaka jana Tanzania na upande wa Kenya nao wameanza kujenga.

Alisema mradi mzima una sehemu kubwa tatu za ujenzi wa njia za umeme, kupooza umeme na usafirishaji kwenye vijiji na njia hizo ni Singida hadi Babati, Babati hadi Arusha na Arusha

hadi Namanga mpakani na njia zote tatu zimeshaanza ujenzi.

Kigadye alisema gharama za mradi huo ni dola za Kimarekani milioni 258 ambazo zimechangwa na serikali, Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB) na Shirika la Kimataifa la Maendeleo Japan (Jica). Alisema awamu nyingine ya mradi huo inaendelea kujengwa kutoka Mbeya hadi Zambia na kusisitiza kuwa watakapokamilisha hatua hizo, nchi itapata wawekezaji wengi kwa sababu nishati ya umeme itakuwa ya uhakika.

Nao baadhi ya wananchi waliopitiwa na mradi huo katika eneo la Lemunguru, Julius Laizer na Lameck Mollel, waliishukuru serikali kwa kuwapa fidia baadhi yao, huku wakiomba kujengewa barabara ili kupitika wakati wa masika na kiangazi.

Vijana wafundwa ubunifu teknolojia

Na Cynthia Mwilolezi,
ARUSHA

VIJANA nchini wametakiwa kubuni teknolojia zitakazowasaidia wajasiriamali walioko kwenye viwanda vidogo kuongeza tija katika uzalishaji wa bidhaa na kuhimili ushindani wa soko.

Meneja wa Shirika la Kuhudumia Viwanda Vidogo (Sido) Mkoa wa Arusha, Nina Nchimbi, alisema hayo alipotembelewa na vijana kutoka mabaraza ya vijana yaliyoandaliwa na shirika la INFOY.

Aliwataka vijana kubuni teknolojia badala ya kuwa tegemezi kwa kutumia zile za kutoka mataifa ya nje, jambo ambalo haliwanufaishi.

Nchimbi alisema Sido inatoa fursa kwa vijana kufika na kutumia ubunifu wao ambao unaweza kubadilishwa na kuingia kwenye mfumo wa kibishara hivyo kuwanufaisha.

"Ninachowaomba vijana wa Tanzania badilikeniki kwa kujituma na kuwa wabunifu, ili kunufaika zaidi badala ya kutegemea vitu vilivyobuniwa na wenzenu nchi zingine," alisema.

Mratibu wa INFOY, Laurent Sabuni, aliyekuwa ameambatana na vijana hao, alisema vijana wanapaswa kuwa wabunifu na kubuni teknolojia ambazo zitasaidia taifa kusonga mbele kuelekea uchumi wa viwanda.

Sabuni alisema ziara hiyo inalenga kuhamasisha vijana kuongeza hamasa ya kushiriki katika uchumi wa viwanda, kwa kutumia ubunifu na fursa zinazowazunguka.

"Nchi yoyote haiwezi kuendelea kama hakuna ubunifu wa teknolojia na bidhaa mbalimbali ambazo nchi inaweza kuviuza katika masoko ya nje na kuleta faida," alisema Sabuni.

Johnson Joseph mmoja kati ya vijana hao, alisema suala la ubunifu kwa vijana linapaswa kuhimizwa na kuhakikisha linaungwa mkono na wadau wa maendeleo, kwa kutenga maeneo ya uzalishaji ili kuwapa fursa ya kubuni bidhaa mbalimbali.

Alisema kwa sasa wameanza kujifunza kuanzisha miradi mbalimbali itakayowasaidia kujikwama kiuchumi na kuondokana na umaskini, ikiwamo ufugaji kuku na usindikaji wa bidhaa za nafaka.

Mkuu wa Wilaya ya Simanjiro, mkoani Manyara, Mhandisi Zephania Chaula (kulia), akiwapungia wananchi wa Kata ya Loiborsiret, baada ya kumaliza mkutano wa kuhamasisha maendeleo juzi. **PICHA: GIFT THADEY**

Wanaotafuna mali za ushirika waonywa

Na Jaliwason Jasson,
BABATI

MWENYEKITI wa Tume ya Maendeleo ya Ushirika nchini, Dk. Titus Kamani, amesema dhana iliyokuwapo ya kutafuna mali za ushirika, sasa itabaki kuwa historia na atakayethubutu kufanya ubadhirifu huo, atakuwa anakitafuta kifungo.

Dk. Kamani alisema hayo juzi alipokuwa akizungumza na viongozi mbalimbali wa vyama vya ushirika vilivyoko mkoani Manyara, katika ziara yake iliyolenga kusikiliza kero za wanaushirika, ili kuzitatua kwa maslahi

ya wakulima waliojiunga na ushirika. "Yeyote ambaye anafikiria mali za ushirika ni mali za kupiga dili, kama walivyokuwa wanafanya huko nyuma mtu wa namna hiyo ni mfungwa mtarajiwa, hivyo mali za ushirika tuziheshimu na kuziogopa kama unavyoweza kuogopa kushika paja la mama mkwe," alisema Dk. Kamani.

Alizitaja baadhi ya mali za ushirika ambazo zimeshaokolewa toka serikali ya awamu hii ianze ni Nyanza mkoani Mwanza, Shirecu mkoani Shinyanga, mali za chama cha ushirika Moshi na mali za vyama vya KCU na KDCU vilivyopo mkoani Kagera, hivyo

aliwataka kujifunza kwa wenzao kilichowatokea na wengine wanasota rumande hadi sasa.

Pia aliwaonya kuacha kumwita kutaja kutatua migogoro, badala yake wamwombe kuwatafutia viongozi wakubwa kama Waziri Mkuu au Rais kuja kuzindua miradi ya ushirika.

"Manyara mnatakiwa kuwa matajiri wa kutosha maana hali ya hewa inaridhisha. Hebu jivunie kuzaliwa hapa, sumbueni akiri zenu na mkitumie chuo hiki cha ushirika Moshi ili mnu-faika na fursa zilizoko kwenu, kwa kuwa wako watu wanafikiria ubinafsi ambao hauwasaidii," ali-

sisitiza. Aliwataka viongozi kuvaa ngozi ngumu ili kupambana na wabadhirifu wa mali za ushirika, ambao bado wanafikiria kupiga dili kupitia vyama vya ushirika. Naye Mrajisi Msaidizi wa Ushirika mkoani Manyara, Venance Msafiri, akisoma taarifa ya ushirika, alisema mkoa huo una vyama vya ushirika 267 na wanachama 27,043.

Mwenyekiti wa Chama Kikuu cha Ushirika cha Rift Valley (Rivacu), Michael Tsaxara, alisema ushirika unahitaji uwazi na kitu kinachosababisha uchukiwe na watu ni ubinafsi na wengine wanunuliwa na wanasiasa.

Usimamizi wasaidia kudhibiti makusanyo

Na Godfrey Mushi, HAI

USIMAMIZI unaolenga kuwabana watoza ushuru wanaokusanya kodi katika biashara za matunda na mboga katika Soko la kwa Sadala, Wilaya ya Hai, ume-saidia kuondoa udanganyifu wa kiwango cha fedha kinachopatikana kwa siku kutoka Sh. 600,000 hadi kufikia Sh. milioni mbili.

Mkuu wa Wilaya ya Hai, Lengai Ole Sabaya, amesema mafanikio hayo yanatokana na uamuzi wake wa kufukia mianya ya upigaji wa mapato ya serikali yanayopatikana katika vyanzo mbalimbali yakiwamo masoko.

"Haya ni mafanikio makubwa katika kuongeza mapato ya halmashauri yetu. Katika Soko la matunda na mbogamboga la kwa Sadala, tumeweza kumaliza ujanja ujanja wa watu kupiga hela za umma wakati wa makusanyo ya ushuru, kwa mfano kwa Sadala peke yake mapato yamepanda kutoka Shilingi 600,000 hadi Shilingi milioni mbili kwa siku za soko.

Zaidi aliongeza: "Siyo huko tu, hata ushuru wa mabasi katika stendi ya Bomang'ombe nayo yameongezeka kutoka Shilingi 200,000 hadi Shilingi 400,000 kwa siku moja."

Sabaya alisema mafanikio hayo yanatokana na ushirikiano mzuri, kati ya viongozi wa Halmashauri ya Wilaya ya Hai na vyombo vya usalama, jambo ambalo limeisogeza wilaya hiyo kushika nafasi ya 10 kitaifa kwa ukusanyaji wa mapato ya ndani ya halmashauri.

Kwa mujibu wa Mkuu huyo wa Wilaya, Hai imefanikiwa kuongeza mapato hayo ya ndani katika robo ya kwanza na ya pili ya mwaka wa fedha 2018/2019.

Mwishoni mwa mwaka jana, Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala wa Mkoa na Serikali za Mitaa (Tami-semi), Selemani Jafo, alisema katika uchambuzi wa mapato ya robo ya kwanza mwaka huo wa fedha unaoonyesha kuwa, jumla ya halmashauri 76 zilifanya vizuri kwa kukusanya zaidi ya asilimia 20 ikiwamo Hai.

Mhajili wa Mashirika Yasiyo ya Kiserikali kutoka Wizara ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto (Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii), Neema Mwanga (kulia), akitoa maelezo kuhusu uzingatiaji wa sheria, taratibu na kanuni katika utekelezaji wa kazi za mashirika yasiyo ya kiserikali, wakati wa kikao cha wadau wa mashirika hayo mkoani Kilimanjaro juzi. Katikati ni Katibu Tawala wa Mkoa huo, Aisha Amour na Katibu Tawala Msaidizi (Mipango), Lydia Liwa. **PICHA: WAMJW**

Fedha ziara ya madiwani nusura zivunje kikao

Na Godfrey Mushi, SIHA

DAKIKI 30 za mabishano makali kati ya madiwani wa Wilaya ya Siha na wataalamu wa halmashauri hiyo kutokana na kukosekana kipengele cha bajeti ya ziara ya madiwani mikoani, nusura zisababishite wagomee kupitisha bajeti ya maendeleo kwa mwaka mpya wa fedha 2019/2020.

Mabishano hayo yalisababisha kuahirishwa kwa muda kikao hicho cha bajeti na Ofisi ya Mkurugenzi Mtendaji kulazimika kwenda kuingiza kipengele cha ziara ya madiwani ambacho wamekitengea Sh. milioni 18 kati ka Bajeti ya Maendeleo ya Wilaya ya Siha ambayo ni Sh. bilioni 23.5

Hoja ya kukosekana kwa kipengele hicho iliibuliwa jana na Diwani wa Viti Maalum (CCM), Claudia Muro, ambaye alisema kitendo cha kutotengwa fedha

kwa ajili ya kuwaongezea uelewa madiwani sio kitendo cha kuungwana, kwa vile tangu waingie madarakani mwaka 2015, hawajawahi kwenda kufanya ziara kwa ajili ya kuongeza uelewa.

"Sijui ni kwa nini hatutaipitisha bajeti hii hadi hapo wataka-poirekebisha. Toka tuchaguliwe na kuunda baraza hili, hatujawahi kufanya ziara yoyote ya kuongeza uelewa kwa madiwani, hatuwezi kuendelea na kikao hadi mtakapo kwenda kurekebisha na kuweka kipengele hiki," alisema Muro.

Akiunga mkono hoja hiyo, Diwani wa Gararagua (CCM), Zakaria Lukumai, alisema kitendo hicho ni sawa na kuwapa watoto chakula na kumnyima baba, wakati yeye ndiyo mtafutaji wa chakula.

Lukumai alifanua zaidi akisema, "Ziara kama hizi katika halmashauri nyingine wanafan-

na inasaidia kuongeza uelewa kwa madiwani, na jambo hili liko wazi kwamba uelewa ukiwapo hata uchumi nao hupanda katika halmashauri husika."

Baada ya hoja hiyo kuungwa mkono na madiwani, Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri hiyo, Valerian Juwal, alikubali kuahirishwa kikao hicho kwa muda ili kwenda kuweka sawa kipengele hicho.

Katika utetezi wake, Juwal alisema hawakuwa wamekiweka awali katika makisio ya bajeti hiyo kutokana na upungufu wa fedha.

Kikao hicho kiliporejea, Ofisa Mipango wa Halmashauri hiyo, Aggrey Kiando, alieleza baraza hilo kwamba wameweka kiasi cha Sh. milioni 18 katika bajeti hiyo kwa ajili ya kufanya ziara kwenye mikoa ya Dodoma au Morogoro.

Awali akiwasilisha bajeti hiyo,

Juwal aliwaeleza wajumbe wa baraza hilo kuwa makusanyo ya ndani ya halmashauri yatakuwa Sh. bilioni 1.265, ambapo vyanzo vikuu vya makusanyo hayo vitaendelea kuwa ushuru wa mazao, viwanja, kodi za leseni na huduma mbalimbali pamoja na ada na tozo mbalimbali.

Alieleza kuwa Halmashauri ya Siha imejipanga kuhakikisha inakusanya mapato yake ya ndani kwa kutumia mashine za kielektroniki kwa lengo la kupunguza na kuziba mianya ya upotevu wa fedha zinazokusanywa katika vyanzo mbalimbali vya mapato ya ndani.

Hata hivyo, baraza hilo la madiwani kwa kauli moja walipitisha bajeti hiyo na kutoa ahadi za kutoa ushirikiano wa kutosha kumsaidia Mkurugenzi Mtendaji kufanikisha lengo la kukusanya mapato zaidi ya asilimia 80 hadi 100.

NGO zakumbushwa kuchangia huduma jamii

Na Mary Mosha, MOSHI

MSAJILI wa asasi za kiraia nchini, Neema Mwanga, ametangaza kiama kwa mashirika yasiyo ya kiserikali yatakayoshindwa kutoa mchango wake wa huduma katika jamii maskini, licha ya kujinasibu kufanya hivyo wakati yakiomba kusajiliwa.

Mwanga alitangaza dhamira hiyo, wakati akizungumza na wadau wa maendeleo wanaoendesha asasi hizo katika mkoa wa Kilimanjaro.

"Mashirika yasiyo ya kiserikali yana dhamana kubwa ya kutoa

mchango katika jamii maskini na isiyo na uwezo kuweza kufikia huduma mbalimbali ambazo zinaweza kuwasaidia kuboresha ustawi wa maisha yao hasa kutokana na uhitaji. Tunayo orodha ambayo inaonyesha ziko NGO za mfukoni," alisema.

Ofisi ya msajili huyo ambayo iko katika Wizara ya Afya, Idara Kuu ya Maendeleo ya Jamii, imetoa angalizo hilo la kuwata wadau hao kujiandaa kisai-kolojia kwa wale walioshindwa kutekeleza vipaumbele vyao kutokana na matakwa ya usajili.

Mhajili huyo alisisitiza kwamba

atachukua hatua kali dhidi ya shirika lolote litakalokuika kufanya kazi kwa mujibu wa matakwa ya Sheria ya NGO ya Mwaka 2002 kama ilivyofanyiwa marekebisha mwaka 2005.

Wakati serikali ikitoa ilani hiyo, zipo tuhuma kwamba kuna NGO za mfukoni au hewa ambazo zinatumiya vibaya usajili wao kutengeneza faida na kuacha malengo husika ya kusaidia jamii iliyolengwa.

Huenda ukawa mwanzo mzuri kwa serikali kufanya udhibiti, baada ya Mamlaka ya Mapato (TRA) mkoani Kilimanjaro ku-

tangaza pia kuanza kupitisha chujio la kuzibana asasi za kiraia 130 zilizo katika mkoa huo.

Uamuzi uliotangazwa mwishoni mwa mwaka jana na Meneja wa TRA Mkoa wa Kilimanjaro, Msafiri Mbibo, pamoja na mambo mengine, tayari imeziandikia barua ikitaka ziwasilishe taarifa zao za ritani na mahesabu ya kila mwaka ili iyatathmini kama hayakutengeneza faida au yana tamko la Kamishna Mkuu wa Kodi.

Habari zaidi zinazama, hadi sasa kuna mashirika yasiyo ya kiserikali yapatayo 38, yamebanwa na yanalipa kodi.

Ukurasa 19

Ofisa Biashara: Chukueni mikopo vijana, sharti 'matanuzi' marufuku

Ukurasa 14

Ununuzi wa nazi yako, unakuniwa kwa mashine maalum, wakabidhiwa rojo

Mkutano wa Marekani Poland wasusiwa

Ukurasa 15

BUWE

Ijumaa Februari 15, 2019

BIASHARA, UCHUMI NA FEDHA

Nipashe

Umaskini hadi kulemazwa; sasa atekeleza nadhiri kuhudumia maskini, wanaoteswa

Na Salome Kitomari, TURDAco

IJUMAA iliyopita, katika jarida hili ilikuwapo simulizi ya madhila wanayoyapaya vijana na hasa mabinti, ukiwa na mzizi wa umasikini na uonevu katika jamii. Leo kuna makala nyingine yenye simulizi ya aina hiyo. **Fuatilia.**

HISTORIA ya maisha ya mtu inaweza

kusaidia kubadili maisha ya wengine, kwa kuhakikisha hawapitii shida na tabu ambazo mwenye historia alipitia katika safari ya maisha yake.

Ndivyo alivyofanya, Consoler Eliya, mwenye simulizi ya kuteseka tangu umri wa miaka saba, kiasi cha kumdhuru kiafya na kushindwa kusoma katika mfano wa watoto wengine.

INAENDELEA UK.16

UCHUMI

Habari katika picha

Ukurasa 17

Muhtasari wa Soko

Biashara

Jumla ya Mauzo (bln) 22,136.24

Mauzo 109,584,255.00
Hisa 58,317**Kielezo**

TSI 4,207.58 +0.00

DSEI 2,296.50 -37.11

ZILIZOPANDA

KAMPUNI	Bei	Badiliko%
KA	180	▲ -2.70%
JHL	9,500	▲ +1.06%
SWIS	3,760	▲ +7.43%
EABL	5,320	▲ -1.66%

ZILIZOSHUKA

KAMPUNI	Bei	Badiliko%
TCCL	1,200	▼ -11.76%
ACA	5,550	▼ -2.63%
NMB	1400	▼ -1.41%
NMG	2,510	▼ -1.57%
KCB	840	▼ +2.44%

UCHUMI**ZAMA ZA MAGEUZI****Unauziwa nazi yako, unakuniwa mashine maalum, wakabidhiwa**

• Chombo cha nusu milioni chatoza Sh. 200 • Nafuu teknolojia yapangish

Na Beatrice Moses

NIPO nakatiza katika viunga vya soko dogo la Kariakoo, jijini Dar es Salaam, nafika hadi eneo walipoji-panga wauza nazi, ambako nakutana na msongamano wa watu, kufikia hali inayonilazimu kusimama na kupishana, kufika safari yangu.

Pembeazoni mwangu, nawaona wanawake kadhaa walioji-panga kwa muuza nazi mmojawapo. Navutiwa na kusogea karibu zaidi, baada ya kubaini kuna mashine inayotumika kukuna nazi, katika namna ambayo usuhuda, hisia na mantiki, zinaniekeza kuwa mgeni nayo. Ni kweli kuna ugeni.

Maisha yangu, nimezoea kuona nazi ikikunwa kwa kibao cha mbuzi, lakini hapa kuna kifaa kipya machoni mwangu, kwamba kinatumika kukuna nazi haraka, kuliko ilivyozeleka.

Nakuwa na subira kwa wateja wahudumiwe, kisha najitambulisha kwa mfanyabiashara huyo, ambaye anaongozwa na msemu wa wahenga wa 'haba na haba hujaza kibaba'.

Shabani Kitogo, ndiyo jina lake, ni mwenyeji wa Kisiju wilayani Mkuranga, mkoa wa Pwani. Anasema tangu aanze kazi ya kuuza nazi, ni takribani miaka 20 sasa.

Huku akitabasamu, Kitogo anasema alianza kukuna nazi kwa mashine mwaka jana, hatua ambayo imemsaidia kuuza nazi nyingi, tofauti na alivyokuwa anauza awali.

"Kabla nilikuwa nauza nazi 100 kwa siku, lakini tangu nianze kuuza na kukuna nazi kwa siku nauza 150 hadi 200 kwa siku," anasema Kitogo.

Anasema mashine hiyo, ameinunua kwa beo ya Sh. 500,000 na wateja wake wanalipa Sh. 200 kwa kila nazi wanayokuniwa.

Anasema, kwa asili kazi ya kukuna nazi iliaminika kuwa ni ya mwanamke, kwa kuwa ndiye mwenye

Muuza nazi wa sokoni Kariakoo jijini Dar es Salaam, anakopatikana Shabani Kitogo, akiendelea na biashara. **PICHA: MTANDAO.**

“

Wateja wangu wengi ni wanawake, wanaume ni wachache ambao hununua na kutaka nazi ikunwe kabisa.

jukumu la mapishi kwa familia nyingi za Kiafrika.

"Wateja wangu wengi ni wanawake, wanaume ni wachache ambao hununua na kutaka nazi ikunwe kabisa. Wanapenda zikunwe na wake zao," anasema Kitogo.

"Kitutamaduni wapo wanaume wanapenda mkewe akune nazi, naye awe pembezi anazungumza naye. Maana inapaswa kukunwa taratibu ili kupata rojo laini itakayoweza kupata tui vizuri," anasema.

Anabainisha kuwa, wanaume wengine wanapenda nazi iliyokunwa, ili kumpunguzia kazi mkewe, hivyo anapata muda mzuri wa kupumzika.

Kitojo anasema ni rahisi ku-

UCHUMI

Umaskini hadi kulemawza; sasa atekeleza nadhiri kuhudumia maskini, wanaoteswa

Ukurasa 16

UCHUMI

Mkutano wa Poland na Marekani wasusiwa kidiplomasia

Ukurasa 15

BIASHARA

Ofisa Biashara: Chukueni mikopo vijana, sharti 'matanuzi' marufuku

Ukurasa 19

wa kwa ya rojo

na foleni wateja

tumia. Inahitaji kuwa makini, ili kuepuka kupata majeraha. Pia, inatakiwa kuzingatia usafi, kwa kuhakikisha unafuta kwa kitamba safi, beseni unalokingia rojo ya nazi.

"Pamoja na hayo, kwa matumizi ya kifamilia kwa mashine hii ni gharama. Naamini wengi hawawezi kumudu," anasema Kitojo.

Anasema, kuwa anafurahia hali ya biashara yake ilivyo sasa kwa kuwa, pia wamejitokeza wanunuzi wa vifuu ambao wamemweleza kuwa wanakwenda kutengeneza mkaa.

Kitojo anasema, changamoto inayowakabili ni ufinyu wa eneo wanashindwa kuhifadhi vifuu vyao ili kusubiri kupata wanunuzi husika.

MWANZILISHI

Rajab Said, ni mfanyabiashara mwingine wa nazi, anayetajwa kama mwanzilishi wa kukuna nazi sokoni hapo, kwa kibao cha mbuzi.

"Kukuna nazi ni kazi ya halali inayoingiza kipato kwa hiyo sikujali wana fikra gani, nilikuna kibao ingawa ukilinganisha ninavyotumia mashine, ninakuna haraka zaidi," anasema Said.

Said anasema, changamoto ambayo wamekuwa wakiipata ni kukatika umeme inapotokea hali hiyo, wanawake wanajikuta wakikosa fedha za kukuna kwa kuwa, mashine wanazotumia ni za nishati hiyo.

Anasema nazi zao wengi wanauza kulingana na ukubwa, hivyo zipo za kuanzia Sh. 500 hadi Sh.1,500 kulingana na mzigo unavyopatikana kutoka shamba.

Loyce Gimonge ni mmoja wa wateja anasema yeye ni mkazi wa Kimara Mbezi ambapo hali ya usafiri haitabiriki, hivyo akinunua nazi

iliyokunwa inamrahisishia kazi zake za mapishi.

"Hapa nikifika nyumbani si wazi kutafuta kibao nikune, bali nachuja na kupika, hii inakuwa na radha nzuri kuliko ile ya dukani iliyochujwa na kuwekwa kwenye paketi," anasema Gimonge.

Anabainisha kuwa kununua nazi iliyokunwa kunampa nafasi ya kupika haraka na kupata muda mzuri wa kulala.

Kwa mujibu wa Jarida la Kilimo Endelevu Afrika Mashariki Toleo la 78 la Oktoba 2018, Minazi hulimwa kwa wingi katika mikoa ya Pwani, Dar es Salaam, Mtwara, Morogoro, Tanga, Unguja na Pemba.

Mimea hiyo pia hulimwa kwa uchache katika mikoa ya Mbeya, Tabora, Kigoma, Rukwa na Mara.

TUI LINATUMIKAJE?

Kwa mujibu wa wataalamu wa masuala ya mapishi wanabainisha kuwa chakula kilichopika kwa tui la nazi kina ladha nzuri na harufu inayomvutia mlaji.

Baadhi ya vyakula vinavyotajwa kupikwa kwa tui la nazi ni pamoja na maharage, njegere, kunde, wali, samaki, dagaa, unaweza kutumia kukanda kwenye mikate ya kumimina, vitumbua, maandazi.

Pia, tui la nazi hutumika kuunga mihogo, makande na tambi na baadhi ya mboga, zikiwamo majani ya maboga na kisamvu.

Katika jarida hilo wanabainisha kuwa tui la nazi linasindikwa, ili kupata mafuta na achari (jamu) ambayo inaweza kutumia kuongeza ladha kwenye vyakula mbalimbali, kama chipsi na kachori.

Kwa upande mwingine, tui la nazi linatajwa kutumika kutengeneza mafuta yanaaminika kuwa tiba ya nzuri hasa kwa wanaokabiliwa na matatizo ya ngozi kuwa kavu.

Mafuta hayo yanaelezwa kuwa ni bora kwa ngozi ya watoto wachanga, hivyo wanapozaliwa, inashauriwa kuwapaka mafuta ya nazi kwa sababu hayana kemikali.

Aidha, inaelezwa kuwa mafuta ya nazi yanaongeza kinga mwilini na kukabili shinikizo la chini la damu, huku katika taaluma ya afya ya mwili ya unyooshaji viungo au masaji.

Mkutano wa Poland, Marekani wasusiwa

Makamu wa Rais wa Marekani, Mike Pence. PICHA: MTANDAO.

MKUTANO wa Kimataifa Kuhusu Mashariki ya Kati ulioandaliwa na Poland na Marekani, umefunguliwa huku kukiwako hali ya mashaka ya kutumia malengo yake.

Makamu wa Rais wa Marekani, Mike Pence, ameshawasilii Poland, kushiriki mkutano huo wa kimataifa, akiunganisha na ziara ya siku nne barani Ulaya, ambako anatembelea kambi ya maangamizi ya Auschwitz, iliyotumiwa na utawala wa Kinazi.

Baada ya kushiriki katika mkutano huo wa Mashariki ya Kati, alitarajiwa kwenye mkutano wa Usalama utakaofanyika leo mjini Munich, Ujerumani.

Mkutano wa Poland, awali ulipendekezwa na utawala wa Rais Donald Trump, ukijikita zaidi katika mada ya Iran, lakini waandaaji wakaamua kutanua ajenda za kujadiliwa, zikijumuishwa mgogoro wa Israel na Palestina; mapambano dhidi ya kundi la Dola la Kiislamu, Syria na mgogoro wa Yemen.

Hata hivyo, hoja zilizotolewa mkutanoni hazionyeshi hatua thabiti za kuchukuliwa, zaidi inalenga kuundwa makundi ya kufuatilia hali ilivyo katika mada hizo.

Pia, kimeshuhudiwa nchi takriban 60 zinazoshiriki mkutano huo, zinawakilishwa na viongozi wa ngazi za chini serikalini mwao.

EU YASUSA

Wakati Waziri Mkuu wa

Israel, Benjamin Netanyahu na Makamu Rais wa Marekani, Mike Pence, wakihudhuria mkutano huo, akiandamana na Waziri wa Mambo ya Nje, Mike Pompeo, ila nchi nyingi hazijakipa uzito.

Nchi za kiarabu, Ufaransa na Ujerumani zimeamua kutuma maofisa wa ngazi ya chini, huku Mkuu wa Sera za Nje wa Umoja wa Ulaya (EU), Federica Mogherini amejikwaa kando.

Russia na China, hazishiriki mkutano huo na Wapalestina wametoa wito wa kikao hicho kususiwa.

Iran kwa upande mwingine, imeendelea kulaani na kuukosoa mkutano huo, wakiuita ni cha 'sarakasi'.

Waziri wa Mambo ya Nje wa Iran, Javad Zarif, anasema mkutano huo wa siku mbili 'umeshakufa kabla haujaanza.'

Waziri Mkuu wa Israel, Benjamin Netanyahu, alitarajiwa kutumia fursa hiyo ya mkutano wa Poland, kuanadi hadharani uhusiano wa nchi yake ulivyoimarika na mataifa kadhaa ya Ghuba ya Arabuni.

Kwa mujibu wa ajenda iliyowekwa, Makamu wa Rais wa Marekani, Mike Pence, alipewa fursa ya kuhutubia masuala mbali mbali ya Kanda ya Mashariki ya Kati.

Pia, waziri wake Pompeo, jukumu lake ni kuzungumzia Mpango wa Marekani Juu ya Syria, kutokaha na uamuzi wa Rais Trump, kuondoa wanajeshi wake. DW

Shabani Kitogo, mjasiriamali wa nazi na kukuna kwa kutumia teknolojia ya kisasa, inayowavuta wateja wengi, akiwa kazini katika picha tofauti. PICHA ZOTE: BEATRICE MOSES.

BEI YA MAZAO >> MCHELE 187045.45/- | ULEZI 142263.16/- **FEDHA** >> RAND 165.50 | KSH 22.85 | USH 0.63

UCHUMI

MAGUMU YA CONSOLER

Umaskini hadi kulemazwa; sasa atekeleza nadhiri kuhudumia maskini, wanaoteswa

- Alikaa stendi kumwandikia Mola barua • Dhamira ya ubinti alianza alipopevuka
- Madaktari walimkataza shule, ndoa • Leo ana digirii, watoto, kituo kinacholea

Inatoka Uk.13

Licha ya leo kuwa msomi wa elimu ya shahada ya uzamili, ameamia kujitua awe mama wa mabinti wanaopitia mateso na manyanyaso yanayowakwaza kufikia ndoto zao za maisha.

Mazingira hayo ya kimaisha, ndiyo walimsukuma Consoler, akalazimika kuandika barua kwa Mungu, tendo alilofanya akiwa katika kituo cha basi, baada ya kufukuzwa kwenye chumba cha mihani wa kidato cha kwanza.

"Ilikuwa siku ngumu sana kwangu, kwa kuwa licha ya kusoma kwa shida kwa kuomba omba fedha, mateso nyumbani, kudharauliwa na kunyanaswa kwa kila hali, lakini sikuruhusiwa kufanya mitihani ya kidato cha kwanza, kwa kuwa sijamaliza kulipa ada," anasema.

Consoler anasema, barua aliyomwandikia Mungu, aliahidi iwapo angefanikiwa kusoma hadi kidato cha sita, angetumia fursa hiyo kuwasaidia wasichana wanaopitia changamoto za aina yake.

AITUMIKIA BARUA

Ni ahadi iliyotimia baada ya kujiunga na chuo kikuu na kupata fedha za Bodi ya Mikopo, aliamua kuishi kwa misingi ya barua aliyowandikia, akishi na wasichana waliotelekezwa.

"Ni maambi yangu kuwa hata siku nikiwa sipo duniani, Tanzania iwe na familia ya watoto wawe na nyumbani, badala ya vituoni. Vituo vibaki vya polisi na daladala na watoto waishi kwenye familia, kwa sababu naamini Mungu ana watu wengi wa kuweza kuka na watoto," anasema Consoler.

Hiyo ni historia iliyowasilishwa wanaosomea talauma ya Mawasiliano kwa Umma katika Chuo Kikuu cha Tumaini, Tawi la Dar es Salaam, ikiwa ni sehemu ya kukamilisha mafunzo yao kwa vitendo, walipotembelea nyumba ya New Hope for Girls, anakopatikana Consoler.

Wanafunzi hao walipika, kushiriki usafi, kupiga pasi nguo, kupaka rangi viatu, kucheza na watoto, kusaidia kufanyakazi za darasani na kuongea nao, kama sehemu ya mafunzo yao, katika dhana ya kurejesha kwa jamii.

Ziara hiyo yenye mvuto, kuna

Wanakikundi wa Kinyerezi Family, walipotembelea makazi yake na wasichana anaowalea katika kikundi chake. **Picha chini;** Consoler Eliya, mwanzilishi wa nyumba ya New Hope for the Girls, akipokea misaada ya kituo chake, kutoka kwa wahisani. **PICHA ZOTE: SALOME KITOMARI.**

“Nilianza kuzunguka nikiwa na sare za shule nikiomba ada. Wengine waliniita mimi ni ‘malaya mdogo’ niliyejificha kwenye sare za shule.

wakati iligeuka uwanja wa simanzi iliyoibua machozi, wakati Consoler alieleza historia yake na jinsi anayowalea wasichana hao 38.

MAHALI PALIVYO

Unapofika kituoni hapo, unapokewa na mabinti wenye umri tofauti, dhahiri wakionyesha tofauti wenye adabu, wanaojitambua, salamu zao zimejaa heshima ya mapokezi.

Hawafichi uchangamfu wa majukumu yao kuanzia ukaribishaji, ushiriki wa kazi mbalimbali kama kuandaa mavazi na kusaidiana na dada yao kupika.

Tofauti na matarajio ya vurugu na kutitambua, penye mkusanyiko wa wasichana, mahali hapo ni kinyume. Ni dhahiri mabinti hao ukikutana nao hata nje ya nyumba, wana upendo wa hali ya juu.

Nyumba wanayoishi ni ghorofa inayowatosheleza wote na nje kuna ubao wa taarifa mbalimbali. Sebuleni kuna televisheni na hawatumia kiti, wanakaa chini kuangalia.

Staili yao ya kuishi inabeba sura ya familia na ni vigumu kujua kwa haraka, tofauti ya watoto wa Consoler na anaowalea kituoni hapo, kwani usawa uko juu.

MAISHA KITUONI

Nyumba ya New Hope for Girls, iliyopo Kimara Stopover, jijini Dar es Salaam, ilianza mwaka 2005. Ni zao la historia ya maisha yake tangu akiwa na umri wa miaka saba.

"Nilikuja Dar es Salaam kutoka Kagera, nikiwa naumwa, ikiwa ni mara ya tatu kufika jijini, katika familia niliyoachwa, baada ya Hospitali ya Taifa Muhimbili (MNH), kusema nataka kubaki kwa ajili ya matibabu," anaanza simulizi.

Consoler anaongeza: "Nilibaki kwa ndugu, lakini kwa bahati mbaya katika familia niliyofikia walinitesa sana. Naamini Mungu aliniandaa kunipitisha nilikopitia, ili niweze kupata heshima ya kulea wasichana ninaowalea leo hii."

Anayasimulia maisha hayo, akiyatafiri yalikuwa magumu na mateso ya kupigwa sana, kila alipopofanya kosa dogo, huku akiachwa bila ya nguo.

Mama huyo anasema, hakupelewa nafasi ya kula chakula na wa-

toto wengine nyumbani na nakiita alichopewa kuwa "Cha kuokotewa chakula kutoka majalalani."

Consoler anafafanua kwamba, katika hatua hicho alipewa chakula chenye hali mbaya, muda mrefu alifungwa ndani na alilala stoo.

"Nikiwa na umri wa miaka 11, mama niliyekuwa naishi naye aliniambia nikiwa kama mtoto wa kike, sitakiwi kuendelea kusoma kwa kuwa najua kusoma na kuandika inatoshia," anasimulia.

Anafafanua: "Akaniambia amenitafutia mwanaume tajiri anauza magazeti, ana baiskeli na yuko tayari kukuoa. Alinichukua akanipeleka kwenye jumba bovu na nilikutana na huyo kaka. Nililia sana, baadaye (muojaji) aliamua kuniacha na kumwambia mama yangu (mlezi) muache tutaongea kesho."

"Maisha hayakuishia hapo. Niliendelea kuishi maisha ya shida sana kwa kosa dogo nilipigwa sana. Aliniamsha asubuhi kwa kunimwagja maji baridi. Nilimaliza darasa la saba nikiwa najua kusoma na kuandika tu, nilikuwa napenda sana shule, baadaye nilipata shule kwa kuhangaika mwenyewe."

Mama huyo anaendelea simulizi yake kwamba, akiwa na umri wa miaka 15, msomi wa muhula wa kwanza wa kidato cha kwanza, alitolewa kwenye chumba cha mihani pekee yake, kwa deni la ada. yake na ndipo wazo wa nyumba ya huduma iliyopo leo, ilipozaliwa.

"Nilitoka ndani ya chumba cha mihani nikiwa pekee yangu nikakaa kituo cha basi, nikakumbuka kulikuwa na baba yangu mdogo anaitwa Baba Mdogo Mlokole, alikuwa ananiambia, ipo siku Mungu atakusaidia.

"Nilimwandikia Mungu barua katikati ya daftari langu huku nikilia sana. Nilimwambia Mungu naomba unipeleke shule nikimaliza kidato cha sita, nitakuwa mama kwa watoto wanaoteseka kama mimi," anasimulia.

Consoler anasema, baada ya kumaliza kuandika barua hiyo, alipata wazo kwenda eneo la Posta kuomba kwa kuwa alipafahamu, alipompeleka mtoto wa mlezi wake shuleni.

"Nilianza kuzunguka nikiwa na sare za shule nikiomba ada. Wengine waliniita mimi ni 'malaya mdogo' niliyejificha kwenye sare za shule, lakini mwisho wa

INAENDELEA UK.18

Biashara katika picha

Meneja Uhusiano na Mawasiliano wa Kampuni ya simu ya Zantel, Rukia Mtingwa (kushoto) akimuo-nyesha Msimamizi wa Bodi ya Michezo ya Kubahatisha nchini, Abdallah Mrisho namba ya mshindi wa Droo ya kwanza ya Promosheni ya TUMIA EZYPESA USHINDE iliyofanyika jijini Dar es Salaam ambayo imewezesha wateja 30 kujishindia fedha taslimu na Smartphones, (Katikati) ni Meneja Bidhaa Kitenge cha EZYPESA wa Zantel, Leonard Kameta. Promosheni itadumu kwa kipindi cha miezi 3. **NA MIPIGI-CHA WETU**

Wachuuzi wa embe wakisubiri wateja kando ya Barabara ya Morogoro, eneo la Mbezi Mwisho, jijini Dar es Salaam jana. **PICHA MIRAJI MSALA**

Wachuuzi wa vitumbua wakivi-hesabu tayari kwa kuingia mitaani kusaka wateja katika stendi kuu ya mabasi ya Ubungo, jijini Dar es Salaam jana. **PICHA: MIRAJI MSALA**

BEI YA MAZAO >> MAHINDI 52130.43/- | MAHARAGE 177272.73/-

UCHUMI

Umaskini hadi kulemazwa; sasa ateleza nadhiri kuhudumia maskini, wanaoteswa

INATOKA UK.17

siku nilipata kiwango cha fedha na niliendelea na masomo," anasema.

Consoler, anakumbuka tukio lingine lililompatia madhara ya kiafya kwenye mgongo wake tangu wakati huo, ni siku mama mlezi alipompiga sana na kumbana kwa mlango, wakati akikazana kujitoka kwenda nje.

Anasema, alijibana na mlango na alianguka chini. Akiwa mahali hapo chini, alimkanyaga mgongoni kwa viatu virefu ana anaongeza:

"Huyu mama hakutosheka, alikuja kunitelea vurugu shuleni. Alilipa baadhi ya walimu, waliniipiga sana kwa takribani saa nane. Kile kipigo 'kilipelekea' (kusababisha) nikawa na madhara makubwa ya kiafya na kuanzia hapo ndiyo nilitoroka kurudi Bukoba kwa wazazi wangu."

Aidha, anasema alifika nyumbani alikolala kwa siku moja na akapelekwa Hospitali ya Rufani KCMC, mjini Moshi alikolazwa kwa miezi sita, akiwa haoni kwa miezi mitatu, kwa sababu alipigwa sana kichwani.

"Nimehangaika sana kutibiwa, nimetibiwa nchini India mara mbili, lakini ilionekana madhara niliyoyapata ni makubwa sana, hivyo hawawezi kunihakikishia kutokuwa kwenye maumivu.

"Nina shida kubwa ya mgongo. Nilifanyiwa upasuaji mara mbili na upasuaji mkubwa wa kichwa, lakini mwisho wa siku ilionekana inabidi kukaa na kufuata masharti ya daktari. Ninaishi kwa dawa na kufuata utaratibu wa daktari kama nilivyoshauriwa.

"Kuna wakati ninaweza kuumwa sana na kushindwa kunyanyuka, kwa ajili ya mgongo. Lakini, nina mafuta na vidonge.

"Pia niliambiwa sitaweza kusema, kwa kuwa mishipa iliumizwa sana na ninatumia jicho moja la kulia, maana la kushoto halina uwezo wa kuona," anafanua alichoelekezwa, alichokatazwa na madaktari kunusuru afya yake, akitajia sharti lingine asiolewe wala kuzaa.

UDSM HADI NDOA

"Mungu alinionesha uwezo wangu na uwezo wake, alinisaidia nilisoma katika mazingira magumu katika Chuo Kikuu cha Dar es Salaam (UDSM).

"Nilisoma sayansi ya jamii ni kiwa nakaa bweni la watu wenyewe ulemavu, kwa kuwa sikuwa naweza vitu vingi na ninadondoka kila ninaposoma, lakini nilimaliza mwaka 2008," anasema.

Consoler anasema, alipojiunga chuoni hapo mwaka 2005, alipata fedha ya mkopo kutoka bodi ya mikopo (HESLB) na ndipo alikum-buka kuishi kwa misingi ya barua yake.

Msichana mkazi wa New Hope For The Girls, Kimara, jijini Dar es Salaam, akizungumza walipotembel-ewa na wanafunzi wa Chuo Kikuu cha Tumaini, Dar es Salaam. **PICHA ZOTE: SALOME KITOMARI.**

“

Nilimwandikia Mungu barua katikati ya daftari langu huku nikilia sana. Nilimwambia Mungu naomba unipeleke shule nikimaliza kidato cha sita, nitakuwa mama kwa watoto wanaoteseka kama mimi.

Mmoja wa wanafunzi wa Chuo Kikuu cha Tumaini, akishiriki kazi, alipotembelea kituo cha New Hope For The Girls, Kimara, jijini Dar es Salaam.

Anasema, hapo ndipo alipoanza kuwatafuta wasichana aliyokutana nao katika sehemu nyingi, aliwaomba wamuombee akifika kidato cha sita atawasomesha na atawasaidia.

"Wengi ni wanaokuja kufanya kazi za ndani na wanaoishi kwenye familia duni. Msichana wa kwanza, nilianza kumhudumia mwaka 2005, ilivyofika 2008 nilikuwa na wasichana saba, watano nilishi nao kwenye chumba kidogo na wawili niliwaombea kwa kaka yangu," anasema Consoler.

Anasimulia kwamba, wasichana hao kwa sasa wameshaolewa na wengine wanajitegemea wakiwa na kazi zao. Anaongeza: "Baada ya kuoana na mume wangu, tulikuwa na nyumba mbili."

"Kipindi hicho tumekaa kwenye mahusiano kwa miaka sita na nilikuwa namwambia hata nisome nifike wapi nataka kuwa mama wa mabinti, aliniambia 'Mungu anisaidie.'"

"Niliwachukua watoto wangu saba wakawa wanalala kwenye kisebule kidogo na sisi chumbani, baadaye nilipata watoto wawili wakafika tisa.

"Kuna mama mmoja aliguswa na kunilipia nikasoma sahadada ya uzamili na nilifanya utafiti kwenye familia watoto wanaopitia changamoto gani walio yatima, wanaolewa na walezi na wazazi," anasema.

Anasema kupitia utafiti huo, alibaini wengi wanateseka ndani ya familia na kwamba ilimpa nafasi ya kurudisha watoto wengi kwenye familia zao hasa waliokuwa wanakuja kufanyakazi za ndani, ambao aliwakusanyia nauli kutoka kwa marafiki na majirani na kuwarudisha kwao.

"Kuna wale waliohitaji sehemu ya kupaita nyumbani, hao ndiyo niliamua kukaa nao baada ya kumuomba mume wangu. Mtoto wetu wa kwanza alizaliwa katikati ya watoto tisa, alikuta ndugu zake ambao Mungu alitupa na mtoto wa pili alikuta ndugu zake 17," anasema.

Anasema, idadi ya watoto wanaohitaji msaada, iliongezeka kila siku na wapo wanaoweza kusaidiwa wakiwa kwenye familia zao, walifika zaidi ya 150, ambao wanahudumiwa na watu mbalimbali kwa kupewa ada na mahitaji.

"Hapa nyumbani tuna mabinti 38 wa kulea na wawili wa kuzaa, jumla 40 na wajukuu watatu. Mume wangu amepanga, lakini amekubali niishi furaha ya moyo wangu ambayo ni kulea watoto wa kike wanaotoka mazingira magumu na hatariishi. Wote wanasoma wako kuanzia darasa la awali hadi chuo kikuu," anaeleza.

Anasema wanawahudumia watoto hao kwa zaidi ya miaka 13,

FEDHA >> USD 2295.12 | Pauni 2961.62 | Euro 2594.86

UCHUMI

Ofisa Biashara: Chukueni mikopo vijana, sharti 'matanuzi' marufuku

Na Sabato Kasika

• Awapa ngazi muhimu za kupitia • Wakufunzi wataja shida iliko

HALMASHAURI ya Manispaa ya Ubungo Dar es Salaam, imetenga asilimia nne ya fedha, kwa ajili mikopo ya vijana, watumie katika kuanzisha miradi yao mbalimbali ya maendeleo.

Hata hivyo, Ofisa Biashara wa Manispaa hiyo, Peter Ngoti, anatoa angalizo kwa wakopaji, kwamba ni lazima wafanye hayo wakiwa na malengo ya maendeleo na siyo fedha zikaelekezwa katika starehe za mitaani.

Ngoti anasema, vijana walioko katika majukwaa waliojiunga wanapaswa kuanzisha biashara mbalimbali, kwa ajili ya kujikwamua kiuchumi.

Katika kauli yake hiyo ya Februari Mosi mwaka huu, alipokuwa katika mkutano maalum wa kupokea mrejesho wa maendeleo ya biashara za vijana walioko katika majukwaa ya vijana, ndani ya manispaa hiyo.

Ni mkutano uliolenga mafanikio, changamoto na usajili wa vikundi, ili kuwawezesha kuendeleza biashara zao.

"Vijana changamkieni fursa ya mikopo, ili muweze kujishughulisha na ujasiriamali, kwa ajili ya kujikwamua. Lakini ni makosa kukopa na kwenda kufanya 'matanuzi' eti muonekane mna pesa," anasisitiza Ngoti.

Anawaambia kwamba, kufanya starehe ni mwanzo wa kujiingiza katika matatizo na wanachopaswa ni kujiwekea malengo sahihi, yatakayowawezesha kufanya shughuli za kuwaingiza kipato, ambayo watarejsha, ili kutoa fursa kwa wengine zaidi nao wakope.

Ngoti anasema, kwa walioko katika vikundi inakuwa rahisi kwao kukopesheka, lakini anaendeleza msisitizio kwamba, jambo la msingi ni kuzingatia malengo ya mkopo kwa kuachana na mengine, yanayoweza kusababisha wakatumia vibaya pesa.

"Fedha za mikopo kwa ajili yenu siyo za rais wala chama, ni kodi zenu wenyewe. Lakini, msiombe mkopo ya uongo na kwenda kutumia pesa kwa mambo mengine, ili muonekane mna pesa," anasema Ngoti.

Ngoti anawafungua macho vijana hao, mbinu ya kuanzisha vikundi bora ni vyenye katibu, kwa maana vinawasaidia kutambulika na wakati huohuo, inawapa malengo yenye mwelekeo.

Katika angalizo lake, ofisa biashara huyo, anawasisitiza waombaji mikopo hao kuhusu katiba, kwamba iwaongoze wajasiriamali katika mafanikio, kuwa mbali na ubabaishaji au mgongano.

Kiongozi wa kikundi cha Vijana Tujikwamue na Umaskini' cha Mbezi Kwa Yusuph, Kata ya Msigani, Rechnold Msaki, akizungunza katika mkutano. Kulia ni Jabir Mahmoud wa jukwaa la vijana Temboni. **PICHA: SABATO KASIKA.**

“

Baadhi ya vijana tumepata elimu ya kujitambua na kujikwamua kiuchumi, sasa ni vyema manispaa ikatusaidia katika kutangaza au kuonyesha shughuli zetu ambazo tumeanzisha baada ya kupata elimu.

Ngoti anasema, biashara yenye mafanikio ni ambayo ina wajahi wa unadhifu na mvuto kwa wateja, huku akiwahimiza kwamba inaambatana na mbinu bora za masoko.

Hoja yake ni kwamba, waombaji daima wasianzishe biashara ili mradi wamepata mtaji, bali muhimu ni mwelekeo wa uhakika wa soko.

Mikopo ya kukopesha vijana katika biashara, inatokana na sehemu ya asilimia nne inayotengwa kutoka fungu la bajeti.

VIJANA WANENA

Kwa upande wao, vijana wanasema manispaa hiyo inatakiwa iwasaidie kutangaza biashara wanazozifanya ili zijulikane zaidi wapatete wateja wengi.

Jabir Mahmoud, ambaye ni kiongozi wa jukwaa la vijana la Temboni, anasema vijana wamekuwa wakijishughulisha na biashara mbalimbali, zikiwamo za ubunifu ambazo ni muhimu zikatangazwa.

"Baadhi ya vijana tumepata elimu ya kujitambua na kujikwamua kiuchumi, sasa ni vyema manispaa ikatusaidia katika kutangaza au kuonyesha shughuli zetu ambazo tumeanzisha baada ya kupata elimu," anasema Jabir.

Mafunzo hayo yaliyotolewa

na taasisi ya Mpakani Tunaweza, yalisaidia kuibua vipaji vya vijana, katika maeneo kama ya uimbaji, yanayotakiwa kutangazwa, ili iwasaidie wahusika washiriki.

Kiongozi wa Kikundi cha Vijana Tujikwamue na Umaskini' kilichopo Mbezi Kwa Yusuph katika Kata ya Msigani, Rechnold Msaki, anasema wapo vijana 30 wali-ochanga mtaji wa Sh. milioni tisa.

"Mimi nilifanikiwa kuhudhuria mafunzo hayo na kuwaletea wenzangu elimu niliropata na kuitumia vizuri na sasa tumefanikiwa kupata kiasi hicho cha pesa kutokana na hisa, ada, kiingilio na kukopeshana kwa riba," anasema Msaki.

Kiongozi huyo anasema baada ya kupata mtaji huo, sasa wanajipanga kununua viti, maturubai kwa ajili ya kukodisha na vifaa vya kupikia chakula na mapambo ili wanavitumia katika shughuli mbalimbali ikiwamo harusi.

"Sisi kikundi chetu kina malengo makubwa, hivyo tukipata mkopo tutautumia vizuri, kwasababu tunataka maendeleo, ndio maana tuliamua kuchangishana fedha tangu Mei mwaka jana na sasa tuna Sh. milioni tisa," anasema.

WAKUFUNZI

Mwenyekiti wa taasisi ya Mpakani Tunaweza, Assi Khalifa, ambao ni wakufunzi, anawataka waom-

bajo hao wasibweteke na badala yake watumie vizuri fursa ya elimu ya biashara wanayopata, ili kuwasaidia katika maendeleo.

Anasema kwa mwaka mmoja na nusu, taasisi hiyo kwa ufadhili wa asasi ya kijamii uya The Foundation for Civil Society, imetoa mafunzo kwa vijana wa kata nne za Mbezi, Kwembe, Msigani na Mabibo.

"Vijana hao tumewahamasisha kuanzisha majukwaa yao, lakini changamoto ni kwamba, baadhi yao wamekuwa wakidhani kwamba baada ya mafunzo tunawapa pesa za kuanzisha biashara," anasema Khalifa.

Anasema taasisi hiyo imetoa elimu ya kuwafanya vijana wasibweteke bali watumie vizuri fursa zilizopo katika maeneo yao, kwa kuanzisha biashara.

"Sisi hatuna fungu la fedha kwa ajili yao ila tunawakumbusha tu kwamba wana asilimia nne ya mikopo, ambayo wanaweza kuanzisha maombi wakapewa kutoka manispaa yao na kuanzisha biashara," anasema Khalifa.

Anasema, taasisi yake iliamua kuitisha mkutano huo kwa kushirikisha viongozi wa ngazi ya mtaa hadi wilaya hiyo wasikilize changamoto zinazowakabili vijana wao ili wachangie mawazo ni jinsi gani wanaweza kuwasaidia.

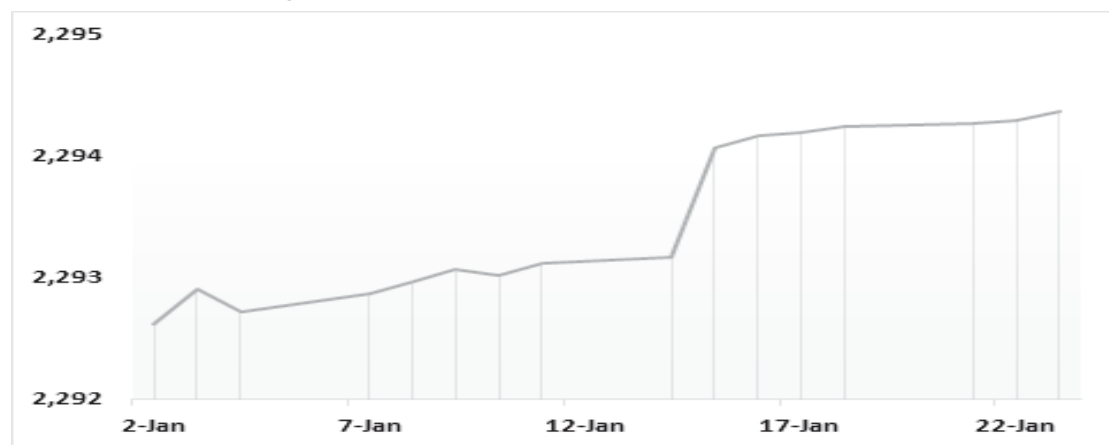
Takwimu za Biashara

Na Edward Ntwale & Elias Samweli

Bei ya Mazao Ya Chakula kwa Sh/kilo 100 Februari 13, 2019

Mkoa	Arusha	D'Salaam	Dodoma	Kagera	Kilimanjaro	Kigoma	Manyara	Mwanza	Rukwa	Shinyanga
Mahindi	43000	70000	43000	60000	48000	50000	54000	60000	50000	61000
Mchele	200000	220000	190000	185000	180000	160000	200000	180000	170000	130000
Mtama	40000	90000	35000	100000	80000	70000	42000	NA	80000	50000
Uwele	42000	70000	35000	110000	NA	60000	100000	150000	NA	50000
Ulezi	73000	140000	85000	150000	180000	150000	120000	160000	200000	130000
Ngano	80000	150000	160000	NA	108000	150000	120000	NA	110000	140000
Maharage	150000	210000	160000	150000	180000	145000	150000	170000	200000	200000
Viazi Mviringo	78000	90000	63000	75000	65000	90000	62500	70000	90000	100000

Mwenendo wa Shilingi

Mafuta

Bei : Kuanzia Februari 6, 2019

MKOA	DSM	Arusha	Kibaha	Dodoma	Geita	Katavi	Kigoma	Moshi	Lindi	Mwanza
Petroli	2,120	2,255	2,125	2,179	2,286	2,329	2,352	2,245	2,110	2,271
Dizeli	2,080	2,299	2,084	2,139	2,245	2,288	2,311	2,289	2,089	2,230
M'Taa	2,046	2,286	2,050	2,105	2,211	2,254	2,277	2,276	2,105	2,196

Soko la Hisa la Dar es Salaam Kikao cha Februari 13, 2019

Muhtasari			Zilizopanda na Zilizoshuka			Viwango vya kubadilisha		
TSI	3,533.78	+0.00	Kampuni	Bei	Badiliko	Fedha	Nunua	Uza
DSEI	2,154.35	+3.54	JHL	9,700	-3.00%	EUR	2,591.28	2,617.65
Thamani za Hisa (bln)	20,765.64		KA	200	-2.44%	USD	2,268.07	2,290.76
Mauzo	246,206,800.00		NMG	1,580	+1.28%	USD	2,268.07	2,290.76
Hisa	65,221		EABL	5,100	+0.99%	KES	22.38	22.56
			ACA	5,700	+1.79%	GBP	2,947.82	2,977.52

Bei za hisa hadi kikao cha Februari 13, 2019

Kampuni	Bei ya mwisho	Bei Iliyopita	Ba'liko %	Kampuni	Bei ya mwisho	Bei Iliyopita	Ba'liko %	Kampuni	Bei ya mwisho	Bei Iliyopita	Ba'liko %
ACA	5,700	5,600	+1.79	KCB	1,000	1,000	+0.00	TBL	11,700	11,700	+0.00
CRDB	135	135	+0.00	MBP	490	490	+0.00	TCC	17,000	17,000	+0.00
DCB	340	340	+0.00	MCB	500	500	+0.00	TCCL	640	640	+0.00
DSE	1,300	1,300	+0.00	MKCB	800	800	+0.00	TICL	385	385	+0.00
EABL	5,100	5,050	+0.99	MUCOB	400	400	+0.00	TOL	660	660	+0.00
JHL	9,700	10,000	-3.00	NICO	175	175	+0.00	TPCC	2,060	2,060	+0.00
KA	200	205	-2.44	NMB	2,340	2,340	+0.00	TTP	120	120	+0.00

VIWANGO VYA KUBADILISHA FEDHA

FEDHA	KUNUNUA	KUUZA
KENYA SHS	22.69	22.87
UGANDA SHS	0.58	0.63
RWANDAN FRANC	2.53	2.56
BURUNDI FRANC	2.18	2.19
USD	2272.40	2295.12
POUND STG	2931.39	2961.62
EURO	2568.26	2594.86
CANADIAN \$	1715.92	1732.56
SWITZ. FRANC	2259.74	2281.43
JAPANESE YEN	20.52	20.72
SWEDISH KRONOR	246.99	249.25
NORWEG. KRONOR	263.15	265.69
DANISH KRONOR	344.27	347.66
AUSTRALIAN \$	1615.45	1632.75
INDIAN RPS	32.10	32.40
PAKISTAN RPS	15.55	16.28
ZAMBIAN KWACHA	188.34	191.50
MALAWIAN KWACHA	2.91	3.10
MOZAMBIQUE-MET	36.50	36.81
ZIMBABWE \$	0.43	0.43
SDR	3151.79	3183.31
GOLD (T/O)	2972884.84	3004449.79
S. AFRICAN RAND	163.91	165.50
UAE DIRHAM	618.74	624.76
SINGAPORE \$	1674.94	1691.44
HONG KONG \$	289.54	292.43
SAUD ARABIAN RIAL	605.94	611.95
KUWAIT DINAR	7481.88	7554.46
BOTSWANA PULA	214.51	218.50
CHINESE YUAN	335.98	339.26
MALAYSIA RINGGIT	559.02	564.05
SOUTH KOREA WON	2.03	2.04
NEWZEALAND	1547.50	1563.89

Interbank Foreign Exchange Market (IFEM)

Tarehe	Idadi (Mn USD)	Juu	Chini	Wastani
13/Feb/2019	1.55	2,305.80	2,293.97	2,295.12
12/Feb/2019	1.42	2,308.15	2,293.94	2,295.14
11/Feb/2019	1.10	2,307.50	2,293.95	2,295.19
8/Feb/2019	1.65	2,307.00	2,293.97	2,295.16

Inter-bank Local Money Markets

Tarehe	Kiasi (million-TZS)	Juu	Chini	Wastani (WAR)
13/Feb/2019	36,200	5.50	4.00	5.03
12/Feb/2019	2,000	5.00	5.00	5.00
11/Feb/2019	6,350	7.50	4.50	5.04
8/Feb/2019	76,500	8.00	4.20	4.72
7/Feb/2019	51,200	6.00	3.50	4.19
6/Feb/2019	53,200	5.00	3.50	4.14

Umaskini hadi kulemazwa; sasa atekeleza nadhiri kuhudumia masikini

kupitia michango ya watu na mumewe anachokipata kwenye familia siyo kikubwa, bali jamii inayoguswa kuwasaidia watoto hao kusoma.

"Asilimia 99 ya watoto tunao walea wana changamoto ya kitabia, lakini mara nyingi natumia silaha ya upendo ili nikiupata moyo wake, tunaanza kuongozana kilicho sawa na ambacho siyo sawa, baadaye wanabadilika na kuwa watoto wazuri sana na wanaishi kwa upendo.

"Tumewagawa kwenye makundi manne, kulingana na umri. Kila kundi lina kiongozi wake, lakini wanajua wao ni familia moja na silaha yao nguzo ni Mungu.

"Kwa mwezi tunatumia Shilingi milioni nne, hapo tuna kila kitu ndani. Wakiondoka kwenda shule, kwa siku moja ni Shilingi 61,000. Kuna wakati wanaenda shule kwa tabu sana.

"Kuna wakati hakuna fedha wanakaa nyumbani. Huwa tunawafundisha kuwa Mungu anaruhusu nyakati zote. Huwa nazunguka shuleni, lakini inafika wakati wanachoka barua zangu na watoto wanafukuzwa na kwa sasa wapo wengine hawajaenda shule," anasema.

WASICHANA KITUONI

Consoler, anasimulia saikolojia iliyopo kuhusu wasichana anaowalea, ni kwamba wajitahidi kuzitafuta familia zao na inapotokea wanapatikana, wanachokuta ni mzazi wa kike aliumizwa kuhusu uhusiano na baba wa mtoto, kwa hiyo akamchukua mtoto kabisa.

Anaeleza picha iliyoko kituoni: "Anamchukia mtoto kiasi kwamba, akimuona anaona kama anamuona yule mwanamume. Wengi ni wanawake na hawawataki kabisa watoto hawa, kwa sababu waliumizwa na baba zao.

"Najitahidi kuongea nao na kuwafundisha kusamehe na kujenga uhusiano na watoto wao, baadhi wameelewa na huwa wanakuja kuwatembelea."

WANAZUONI TUMAINI

Mhadhiri wa Chuo Kikuu cha Tumaini tawi la Dar es Salaam (TUDARco), Mary Kafyome, anasema kazi anayoifanya Consoler ni kubwa sana na ishara ya kulipwa na Mungu, hivyo ni vyema watu wakamuunga mkono kusaidia kazi yake kuwasaidia watoto watoto hao kupata elimu.

"Tumekuja kimasomo. Kubwa ni kuwafundisha wanafunzi wetu, umuhimu wa kusaidia jamii inayowazunguka. Ni wajibu wetu kama jamii kuwasaidia watoto wa Kitanzania, watoto hawa wanastahili kusaidiwa na sisi," anasema.

Rai yake kwa vijana hao kambini, ni kutumia vyema fursa ya maisha hayo, kwa kusoma kwa bidii zaidi kutimiza kusudi la Mungu kwenye maisha yao.

"Msikate tamaa bali ng'ang'anieni elimu, ili muweze kutimiza lengo la Mungu katika maisha yenu. Mafanikio yoyote yanapatikana kwa kuweka nia na kufanya kwa bidii," anasisitiza.

Aidha, Kaimu Mkuu wa Idara ya Mawasiliano kwa Umma, Richard Ngaiza, anahimiza umuhimu wa jamii kusaidiana, kwani kuna wahitaji wengi nchini wa huduma za elimu, malazi, chakula na upendo.

"Anachokifanya mlezi huyu na mume wake ni kikubwa sana, ambacho kitakwenda kubadilisha maisha ya watoto wa Kitanzania.

"Someni kwa bidii sana, lakini wanafunzi wa Tumaini waone ni jambo muhimu kusaidia watoto hawa na wengine kupata mahitaji ya msingi," anasema.

MABINTI KAMBINI

Wasichana wakazi wa kambi hiyo, Varediana Galani, ambaye ni mwanafunzi wa kidato cha sita, huku akishukuru kufadhiliwa masomo, anasema sadaka kubwa kwa kibinadamu ni kuwa mwenye furaha, hivyo wanaowasaidia wanagusa mioyo yao.

"Kundi la wadogo zetu wenye chini ya miaka 18 walikatiwa bima (Bima ya Afya) na mmoja wa wafadhili, ila kwa ambao tumeshavuka umri huo hatuna bima, hivyo tunatumia fedha taslimu kwenye matibabu ambazo wakati mwingine hakuna," anasema.

Mtumishi Tazara mbaroni tuhuma rushwa ya 200,000/-

Na Nebart Msokwa, MBEYA

TAASISI ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa (Takukuru) Mkoa wa Mbeya, inamshikiria mtumishi mmoja wa Mamlaka ya Reli ya Tanzania na Zambia (Tazara) kwa tuhuma za kuomba na kupokea rushwa ya Shilingi 200,000 kutoka kwa mfugaji.

Kaimu Mkuu wa Takukuru Mkoa wa Mbeya, Julieth Matechi, alisema mtuhumiwa anayeshikiliwa anajulikana kwa jina la Bahati Selemani au Rashid Mwakipiti.

Matechi alisema mtuhumiwa alikamatwa na maafisa wa

Takukuru Februari 12, mwaka huu akipokea rushwa hiyo kutoka kwa mfugaji mmoja wa Kata ya Chimala wilayani Mbarali, baada ya kumkamata akichunga ng'ombe kwenye hifadhi ya reli.

Alisema lengo la mtuhumiwa kupokea rushwa hiyo ilikuwa kuweka mazingira ya kutomchukulia hatua za kisheria mfugaji huyo kutokana na kosa hilo. Alisema mtuhumiwa alimkamata mfugaji huyo ambaye jina lake halijawekwa wazi Februari 11 mwaka huu na kumtaka ampatie rushwa ya Shilingi 400,000 na hivyo wakakubaliana wakutane kesho yake.

"Fedha hizo alizopewa ili-

kuwa ni sehemu tu ya kiasi alichokuwa ameomba, lakini kitendo alichokifanya ni kinyume na kifungu cha 15 cha Sheria ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa namba II ya mwaka 2007," alisema Matechi.

Alisema taasisi hiyo inakusudia kumfikisha mtuhumiwa mahakamani wakati wowote baada ya uchunguzi kukamilika kwa ajili ya hatuza zaidi za kisheria.

Aliwataka wananchi wa mkoa huo kuendelea kutoa taarifa za vitendo vya rushwa kwa taasisi hiyo, ili kukomesha na wananchi kuendelea kupata huduma wanazostahili kwa mujibu.

Aliwataka wananchi kutoa

taarifa kwa kupiga simu ya bure ya taasisi hiyo ama kwenda moja kwa moja katika ofisi za taasisi hiyo au vyombo vingine vya dola ili wahusika wadhibitiwe. Vilevile aliwashukuru wananchi wa mkoa huo kwa kuendelea kutoa taarifa za watu wanaojihusisha na rushwa, hatua ambayo alidai imesaidia kupunguza taarifa za vitendo hivyo.

Alisisitiza kuwa taasisi hiyo itaendelea kushirikiana na wananchi kwa kutoa elimu juu ya madhara ya vitendo hivyo pamoja na kutunza siri za watu wote wanaotoa taarifa za siri juu ya vitendo hivyo vya rushwa.

Mauaji ya watoto yawaamsha polisi

Na Nebart Msokwa, MBEYA

MAUJAJI ya watoto yaliyotokea hivi karibuni mkoani Njombe, yameliambsha Jeshi la Polisi Mkoa wa Mbeya, ambapo limeamua kuungana na Umoja wa Jamii Tanzania (Mujata) kuweka mikakati ya kudhibiti vitendo hivyo.

Akizungumza na waandishi wa habari, Kamanda wa Polisi wa Mkoa wa Mbeya, Kamishna Msaidizi Mwandamizi wa Polisi, Ulrich Matei, alisema wameamua kuanza kujihami kutokana na kuwa jirani na Njombe.

Alisema kutokana na ujirani wa mikoja hiyo, kuna hatari ya mauaji hayo kuingia mkoani Mbeya na hivyo kuuchafua mkoa pamoja na kukwamisha shughuli za maendeleo.

Matei alisema ameshawasiliana na viongozi wa Mujata kwa ajili ya kuanza kutoa elimu kwa wananchi ili waachane na imani za kishirikina kwa madai kuwa asilimia kubwa ya mauaji yaliyotokea Njombe yalikuwa yanahusishwa na imani za kishirikina.

Alisema watazunguka katika wilaya zote za mkoa huo kwa kuanzia na wilaya korofi za Chunya, Mbarali na Kyela, ili kuhakikisha wanaweka mazingira ya wananchi kuepuka vitendo vya rushwa.

"Haya mauaji yaliyowatesa wenzetu Njombe sisi lazima tufanye utaratibu wa kujihami, tumekubaliana na wenzetu wa Mujata kuanza kutoa elimu kwa wananchi ili waachane na hizi imani za kishirikina ambazo hasa ndio zinasababisha mauaji," alisema Matei.

Kamanda Matei alisema kuna baadhi ya matukio ambayo yamekuwa yakitokea mkoani humo ambayo yanatishia uwezekano wa kutokea vitendo kama vilivyotokea Njombe.

Alisema hivi karibuni lilitokea tukio moja wilayani Kyela ambapo mwanamume alimuua mke wake kisha na yeye akajinyonga na kuwaacha watoto wakibaki yatima.

Meneja wa NMB Kanda ya Kusini, Janeth Shango (wa tatu kulia), akikabidhi sehemu ya madawati 100 na kompyuta 5 vyenye thamani ya shilingi milioni 5, kwa Mkuu wa Wilaya ya Namtumbo, Sophia Kizigo, kwa ajili ya shule za sekondari za Narwi na Rwinga wilayani Namtumbo mkoani Ruvuma juu. Picha: MPIGAPICHA WETU

Tarura yawapunguzia kero ya usafiri jijini

Na Nebart Msokwa, MBEYA

WANANCHI wa Kata ya Ilomba katika Halmashauri ya Jiji la Mbeya, wameanza kupata nafuu ya usafiri baada ya Wakala wa Barabara za Mijini na Vijijini (Tarura) kuanza kutengeneza barabara inayounganisha kata hiyo na barabara kuu ya Tanzania na Zambia (Tanzam) ambayo ilikuwa imeharibika vibaya.

Barabara hiyo ambayo inategemewa na wananchi wa kata hiyo, iliharibika kutokana na mvua kubwa zinazoendelea kunyesha jijini hapa na hivyo kukata mawasiliano ya wananchi hao na maeneo mengine ya jiji hilo. Wakizungumza na Nipashe, baadhi ya wananchi hao walisema barabara hiyo ilikuwa

imeharibika kiasi kwamba hata pikipiki zilikuwa haziwezi kupita na hivyo kuwafanya wakose huduma muhimu za kijamii ikiwamo wanafunzi kwenda shuleni.

Julius Mwalingo, alisema uharibifu wa barabara hiyo pia ulikuwa unahatarisha makazi ya wananchi hao kutokana na maji yaliyokuwa yanajaa kuanza kusababisha mmomonyoko wa ardhi.

Alisema wenye magari waliikuwa wanashindwa kuyatumia magari yao na hivyo kulazimika kutembea kwa miguu kwenda kupanda pikipiki za magurudumu matatu (Bajaji) eneo la mwisho wa lami ambako ni mbali.

"Tunashukuru Tarura kwa kusikia kilio chetu haraka na kuja kuturekebisha barabara maana

ilikuwa imeanza kutunyima usingizi, uharaka wa wataalamu hawa unaonyesha namna rais wetu Magufuli alivyoona mbali kuunda chombo hiki," alisema Mwalingo.

Naye Tito Laison alisema barabara hiyo ilikuwa imechimbika na kusababisha makazi yao kuwa hatarini kubomoka kutokana na mmomonyoko kuanza kuzisogelea nyumba zao. Alisema wananchi walianza kujihami kwa kujaza mchanga kwenye mifuko na kuziba makorongo yaliyokuwa yamejitokeza ili yasiendelee, lakini bado kutokana na wingi wa maji mifuko hiyo ilikuwa haifui dafu kutokana na kusombwa na maji.

Alisema athari za mafuriko kwenye barabara hiyo ilikuwa kubwa kutokana na eneo hilo kuwa na

ardhi yenye asili ya mchanga ambayo ni rahisi kuchimbika endapo maji yakizidi.

Laison alisema baada ya barabara hiyo kuharibika waliwapigia watendaji wa Tarura na wakafika ndani ya muda mfupi kuangalia uharibifu huo na wakaanza kurekebisha ndani ya muda mfupi.

"Tulianza kujihami kwa kuweka mifuko na mawe kwenye korongo lililojitokeza ili lisiendelee, lakini bado ilisombwa, tukaamua kuwapigia Tarura na walikuja haraka sana wakaanza kazi ya kurekebisha," alisema Laison.

Mwakilishi wa Meneja wa Tarura Mkoa wa Mbeya, Jacob Mwanganga, alisema barabara kama hizo zinatengenezwa kwa mfumo wa dharura kwa madai kuwa ma-

janga hayo huwa yanatokea bila kukusudiwa.

Alisema kwa sasa wanafanya matengenezo ya haraka ili wananchi waendeleo na shughuli wakati wanajiandaa na mipango ya kuleta suluhu ya kudumu.

Mkuu wa Wilaya ya Mbeya, William Ntinika, aliwataka Tarura kuendelea kurekebisha barabara zote zinazolalamikiwa na wananchi ili kuendelea kujenga imani kwa wananchi kwa madai kuwa barabara hizo zinajengwa kwa kodi zao.

Alisema kwa sasa wanahangaika kugawa vitambulisho vya wajasiriamali vilivyotolewa na Rais Dk. John Magufuli, hivyo miundombinu ya barabara lazima iwe rafiki kwao ili waweze kusafirisha bidhaa zao kwenda sokoni.

Diwani kizimbani kisa tuhuma kughushi kiwanja cha Malecela

Na Paul Mabeja, DODOMA

WATUHUMIWA wa kesi ya kughushi hati ya kiwanja cha Waziri Mkuu wa zamani, John Malecela, wamefikishwa mahakamani na kusomea washtaka nane.

Kesi hiyo ilisomwa juzi mchana katika Mahakama ya Wilaya ya Dodoma mbele ya Hakim Mkazi Mfawidhi wa Mahakama hiyo, Godfrey Pius.

Katika shauri hilo, Diwani wa Kata ya Makole, Abel Shauri na

wenzake watatu wanashtakiwa kwa kughushi nyaraka na kuuza kiwanja cha Malecela namba 26 kitalu J, kilichopo mtaa wa Area D ambapo walijipatia Sh. milioni 35.

Watumiwa wengine ni Jackson Ndahani (msaidizi wa Malecela), Shaban Msovela na Elias Stephen.

Wakisoma maelezo ya kesi hiyo mbele ya Hakim huyo, Waendesha Mashtaka wa Serikali, Lina Magoma na Morisi Sarara, waliambia mahakama kuwa watumiwa hao walitenda kosa

hilo kati ya Juni na Agosti mwaka 2018.

Walidai kuwa washtakiwa waligushi nyaraka na kubadili jina katika kiwanja hicho kinachomilikiwa kwa jina la John S. Malecela ambacho kilitolewa kwa ofa namba CDA/ED/LA-15/53243 ya Februari 16, 2010.

Magoma alidai makosa hayo yanaangukia kifungu namba 333 na 335 (b) na 337 vya kanuni ya adhabu sura ya 16 ambapo walimuuzia Godfrey Gao kiwanja walichojuwa kuwa siyo mali yao.

Wakili Magoma aliyataja baa-

dhi ya makosa yanayowakabili washtakiwa hao ni kutengeneza nyaraka ya uongo, kuandika barua ya uongo kutoka kwa Malecela, kuandika nyaraka za uhamisho za uongo, kubadili nyaraka halisi kuwa za uongo na kujipatia pesa kwa njia ya udanganyifu hivyo akaomba washitakiwa wanyimwe dhamana.

Wakili wa utetezi, Francis Stephen alitaka wateja wake wapatiwe dhamana, na baada ya malumbano ya kisheria, hakim aliamuru kesi hiyo isikilizwe leo kwa ajili ya uamuzi.

Waziri awakumbuka wazazi watarajiwa

Na Augusta Njoi, DODOMA

KATIKA jitihada za kuhakikisha wanawake wanajifungua salama jijini Dodoma, Mbunge wa Jimbo la Dodoma Mjini, Anthony Mavunde, ametoa vifaa vya kujifungulia 350 na mashuka 100 ili waweze kupata huduma bora.

Akikabidhi vifaa hivyo katika Kituo cha Afya Makole, Mavunde alisema ametoa vifaa hivyo kwa ajili ya vituo vyote vya afya na zahanati ambazo zinatoa huduma ya wanawake kujifungua.

“Natambua baadhi ya wanawake wamekuwa wakikosa vifaa vya kujifungulia kutokana kukosa fedha, ikiwa ni sehemu ya maadhimisho ya sikukuu ya wapendanao nimeona nitoe msaada huu ili kukabiliana na vifo vya akina mama na watoto vinavyotokana na uzazi,” alisema.

Mavunde ambaye pia ni Naibu Waziri Ofisi ya Waziri Mkuu, Kazi, Ajira na Vijana, alisema mifuko hiyo ina aina 10 za vifaa kwa ajili ya wanawake hao.

“Mimi upendo wangu ni kuwajali watu wenye mahitaji maalumu nimewaleta mifuko 350 yenye vifaa vyote vya kujifungulia ambapo mfuko mmoja gharama yake ni Sh. 21,000 pia nimetoa mashuka 100 pamoja na maji kwa ajili ya wagonjwa,” alisema.

Aidha, alisema hatua hiyo ni utekelezaji wa ahadi yake wakati wa kampeni kwamba atahakikisha anaboresha sekta ya afya na ni mwendelezo wa utoaji vifaa kwa sekta hiyo.

Mganga wa Halmashauri ya Jiji hilo, Dk. Gatete Mahava, alisema idadi ya wanawake waliotarajiwa kujifungua mwaka 2018 walikuwa 17,685 ambapo hali halisi jumla ya wanawake 19,496 sawa na asilimia 110 walijifungulia katika vituo vya afya.

Dk. Mahava alisema wanawake 3,462 walifanyiwa upasuaji wa dharura kwenye vituo mbalimbali vya kutolea huduma Jijini humo.

Alisema kwa sasa wanakabiliwa na changamoto za upungufu wa mashine za kupimia msukumo wa damu, mashine ya kupimia wingi wa damu kwa wajawazito pamoja na machela za kubebea wagonjwa.

Katibu Mkuu wa Wizara ya Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano (Sekta ya Ujenzi), Elius Mwakalinga (kushoto), akikagua moja ya miradi inayojengwa na Wakala wa Majengo nchini (TBA), kwa kushirikiana na vikosi vya ujenzi na Wakala wa Ufundi na Umeme (TEMESA), mjini Dodoma jana. **PICHA: WUUM**

Vijana watajwa kuwa nguzo muhimu kufikia uchumi wa kati

Na Augusta Njoi, DODOMA

SERIKALI imetakiwa kutumia vijana kikamilifu ili Tanzania iweze kufikia uchumi wa kati ifikapo mwaka 2025.

Kauli hiyo ilitolewa jana na Ofisa Mtendaji Mkuu wa Kituo cha Mpango wa Kuendeleza Kilimo Ukanda wa Kusini mwa Tanzania (SAGCOT), Geofrey Kirenga.

Alikuwa akizungumza na vijana walioko kwenye mradi wa vijana wa Feed the Future Tanzania Advancing Youth, unaofadhiliwa na Shirika la Maendeleo la Misaada la Marekani (USAID).

Alisema hakuna nchi inayoshinda vita kwa kutumia askari wazee bali hutumia kitu cha thamani kushinda ikiwemo vijana.

“Vita yoyote ina gharama zake na gharama ya juu ni kupoteza

uhai wa askari ili ushinde unatakiwa kutumia kitu chako cha thamani, sasa tuko kwenye vita ya uchumi katika kufikia uchumi wa kati tunawajibika kuwatumia vijana ili tushinde,” alisema.

Alisema kwa sasa serikali inawasikiliza na kuwatambua vijana na biashara nyingi kwasasa zinaongozwa na vijana.

Pamoja na hayo, aliwataka vijana kutumia simu zao kuangalia fursa za kibiashara kwenye mitandao ili waweze kujikwama kiuchumi.

“Makampuni tunayofanya nayo kazi yanayoongozwa na vijana yana fikra mpya katika kazi, hivyo vijana kuna fursa nyingi lakini mna kazi ya kuzijua na kuzitambua na kuwa focus,” alisema.

Mwakilishi wa USAID, Michelle Corzine, alisema kufikia mwaka 2025 Watanzania wa umri wa 15-35 watakuwa zaidi ya asilimia 35

ya idadi ya watu wote hivyo ni muhimu hatua zikachukuliwa kukabiliana na wingi huo wa vijana.

Aidha, alisema ni muhimu kutenga ardhi kwa ajili ya vijana hivyo watendaji wa serikali wahakikishe wanawapatia fursa vijana kuzalisha.

Kadhalika, alisema kuna changamoto ya upatikanaji mdogo wa kifedha inayowakabili vijana.

“Serikali ya Marekani inashirikiana kufanya kazi na serikali ya Tanzania kuimarisha ushiriki wa vijana katika kukuza uchumi kwa kutambua njia za kuwaingiza katika sekta ya kilimo,” alisema.

Naye Rais wa Chama cha Wafanyabiashara Wenye Viwanda na Kilimo Tanzania (TCCIA), Octavian Mshio, aliwataka vijana kutumia fursa kujiunga na TCCIA ili waweze kutumia fursa zilizopo.

Alisema vijana wengi wamenu-

faika kwa kupata mitaji kupitia vikundi walivyojiunga na kuwataka kutumia vizuri nafasi waliyopewa na USAID ili waweze kujikwama.

“Vijana ndio idadi kubwa ya watu waliopo nchini, ukiongelea uwekezaji wa kilimo bila kuwashirikisha vijana inakuwa ni changamoto kwenye upatikanaji wa ajira,” alisema.

Alitoa wito kwa serikali kuhakikisha vijana wanapewa ardhi kwenye maeneo ya vijijini, ili waweze kufanya kilimo cha kisasa kitakachowawezesha kujikwama kiuchumi.

Kwa upande wake, Mkuu wa kitengo cha kilimo kutoka Taasisi ya Kuendeleza Huduma za Kifedha nchini (FSDT), Mwombeki Baregu, alisema taasisi hiyo inatambua umuhimu wa vijana na kuwashirikisha kwenye mifumo ya kifedha.

HABARI ZANZIBAR

Shein aagiza wataalamu afya kupelekwa Kianga

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

RAIS wa Zanzibar, Dk. Ali Mohamed Shein, ameiagiza Wizara ya Afya kupeleka wataalamu na huduma zote muhimu katika Kituo cha Afya kilichoko Kianga, mara kitakapoanza kuhudumia wananchi.

Akizungumza baada ya kuweka jiwe la msingi la ujenzi wa kituo hicho, Dk. Shein, alisema haitakuwa vyema kuona kinasitisha huduma kutokana na ukosefu wa wataalamu.

Alisema mpango wa serikali kuongeza vituo vya afya nchini, unalenga kusogeza huduma za

afya karibu zaidi na wananchi. Rais Shein alisema ni muhimu jamii inapokumbwa na changamoto za kiafya, ipate huduma hizo kwenye maeneo yake.

Kwa kutambua hilo, alisema serikali imeona ni vyema kujenga kituo hicho kupitia Mradi wa Kusaidia Kaya Maskini (Tassaf).

Aliwataka wananchi kujiepusha na uharibifu au hujuma katika kituo hicho ili kitoo huduma kwa muda mrefu bila kuhitaji gharama kubwa za matengenezo ya miundombinu yake.

Alisema pamoja na wananchi kuendelea na utamaduni wa kupata huduma za afya kupitia njia

za jadi, kuna umuhimu mkubwa wa kukitumia ipasavyo kituo hicho, ambacho kitaendeshwa kupitia afya ya msingi chini ya mfumo wa ugatuzi.

“Sisemi yale ya asili msifanye, sijasema hivyo, yale fanyeni, lakini pia hospitalini mje, sitaki kuondosha imani za watu,” alisema. Waziri wa Nchi, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, Haji Omar Kheir, aliahidi kushirikiana kikamilifu na Wizara ya Afya kuandaa mkakati kupata wataalamu bora wa kutoa huduma katika kituo hicho.

Katika hatua nyingine, Rais Shein, aliendelea na ziara yake kwa uzinduzi wa kituo cha ku-

kaushia dagaa cha Kihinani.

Akizungumza na wananchi na wajasiriamali baada ya kukagua mashine ya kukaushia dagaa, Rais Shein aliwataka kuendelea kuuza bidhaa zilizo bora ndani na nje ya nchi bila woga.

Alisema Zanzibar imebarikiwa kuwa na bahari yenye rasilimali nyingi, hivyo ni vyema ikatumika kuwakomboa wananchi kiuchumi. Aliitaka Wizara ya Kilimo, Mifugo na Uvuvi kubuni njia bora zaidi kuwawezesha wajasiriamali na wafanyabiashara wa dagaa kutumia mbinu bora za ukaushaji ili kuzalisha bidhaa bora na kukidhi soko la nje.

Mkurugenzi Mtendaji wa Khulisa Social Solutions, Lesley Ann Van Selm (kushoto), akizungumza na waandishi wa habari jijini Dar es Salaam juu, kuhusu kuanzisha ushirikiano rasmi na Shirika la Under The Same Sun (UTSS), ili kuwafikiwa watu wenye ualbino na kutoa taarifa ya maadhimisho ya Siku ya Kimataifa ya Ualbino itakayofanyika Februari 18 hadi 20, mwaka huu, jijini Johannesburg, nchini Afrika Kusini. Katikati ni Mkurugenzi wa Miss Albinism Zimbabwe Trust, Brenda Mutzimu na Ofisa Ushauri katika masuala ya ajira wa UTSS, Josephat Igembe. **PICHA: MIRAJI MSALA**

Asasi zamtaka Lugola achukue hatua polisi

Na Mwandishi Wetu,
ZANZIBAR

ASASI za kiraia visiwani Zanzibar, zimentaka Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Kangi Lugola, kuchukulia hatua dhidi ya askari polisi wanaodaiwa kuwavamia na kuwapiga maofisa wa Mamlaka ya Kudhibiti Rushwa na Uhujumu wa Uchumi Zanzibar (Zaeca).

Mkurugenzi wa Chama cha Wanasheria Wanawake Zanzibar (Zafela), Jamila Mahmoud, alitoa rai hiyo

alipotoa tamko la pamoja la muungano wa asasi za kiraia nchini kwenye Ukumbi wa Babari Maelezo visiwani Zanzibar.

Alisema kitendo kinachodaiwa kufanya na askari hao si cha kiungwana na kinahitaji kufanyiwa uchunguzi na wahusika kuwajibishwa ili haki itendeke.

Alisema asasi za kiraia hawaungi mkono suala la kumalizwa kwa kauli za kukemea vitendo vya aina hiyo, badala yake zichukuliwe hatua za kisheria ili kutoa fundisho kwa askari na watu wengine wanaokituka mis-

ingi iliyowekwa.

“Kwa kuzingatia haki za binadamu na usawa wa binadamu, ni lazima wahusika wadhibitiwa na kuwajibishwa,” alisema.

Aliongeza kuwa kitendo kinachodaiwa kufanyika dhidi ya mamlaka hiyo nyeti, kinazitia hofu hata asasi za kiraia ambazo zitakuwa na woga wa kufuatilia kesi zinazowahusu polisi.

“Kama polisi wamethubutu kuingia na kuvamia taasisi ya serikali ambayo ina mamlaka kisheria, je, sisi asasi za kiraia tutakuwa katika hali gani?

Mahmoud alihoji.

“Tunakwazika na kuingia hofu, pindi likitokea tukio linalomhusu askari, turudi nyuma kuripoti kwa kuhisi kuja kuvamiwa.” Alisema suala hilo kumalizwa kwa mazungumzo ya mezani, kutasababisha kushuka kwa hadhi ya ZAECA.

Mwanzoni mwa mwezi, askari wa Jeshi la Polisi walidaiwa kuvamia ofisi za mamlaka hiyo na kuwapiga maofisa wake baada ya mmoja wa askari wa jeshi hilo kunaswa akipokea rushwa.

Mbunge alia wanaoficha watoto wenye ulemavu

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

MBUNGE wa Jimbo la Dimani, Juma Ali Juma, ameitaka jamii kuacha tabia ya kuwaficha watoto wenye ulemavu wakiwamo wasiiona na wenye ulemavu wa ngozi, kwa kuwa wana haki kama watoto wengine.

Aliyasema hayo wakati akizungumza na viongozi wa Jumuiya ya Wasiiona Zanzibar (Zanab) Wilaya ya Magharibi B Unguja.

Alisema wananchi wanapaswa kufahamu kuwa wote ni walemavu watarajiwa, hivyo ni vyema kujiweka vizuri na kujiandaa kisaikologia.

Alisema ulemavu si mwisho wa maisha, na watoto wanaozaliwa na ulemavu wana uwezo mkubwa na hata kufanya mambo mazuri na hata kuwazidi wasio na ulemavu.

“Msiwafiche watoto hawa, tuwaunganishe katika jamii ili nao waweze kutoa mchango wao kwa serikali yetu na hata jamii inayotuzunguka,” alisema.

Mbunge huyo alisema Serikali ya Mapinduzi Zanzibar na

Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania hazijawaacha watu wenye ulemavu kwa kuwa zimewajengea mazingira mazuri kuhakikisha wanashiriki katika mambo ya maendeleo.

Aliahidi kuwa balozi wa kuwasemea watu wenye ulemavu ili wasadiwe kufikia lengo walilokusudia kwa kuwa wanahitaji uangalizi wa hali ya juu.

Mwenyekiti wa jumuiya hiyo, Wilaya ya Magharibi B, Jamila Borafya Hamza, alisema kukamilika kwa ofisi yao kutarahisisha utendaji wao wa kazi.

Alisema wana mpango wa kuanzisha programu ya kuwafichua watu wenye ulemavu wakiwamo wasiiona na wenye ulemavu wa ngozi waliofichwa kwa kupita nyumba kwa nyumba ili wapate haki zao za msingi.

“Kitu kilichotusukuma kufanya hivi, tumegundua kuwa watoto wengi wanafichwa na wanakosa haki zao za msingi ikiwamo elimu bila kufahamu kuwa nao wanahaki ya kupelekwa skuli na wale ambao hawapo skuli, basi wanashiriki katika kazi za kijamii ili waweze kujitegemea wenyewe,” alisema.

Kiongozi huyo alisema mzazi yeyote atakayebainika kumficha mtoto wake, atachukuliwa hatua kwa kuwa lengo la jumuiya yao ni kuona inafika wakati wasiiona na wenye ulemavu wa ngozi wanajitegemea wenyewe bila ya kutegemea kufanyiwa kila kitu.

RATIBA

CAPITAL TELEVISION	
Mon 11 Feb	Justice
06:00 Al Jazeera	13:45 Series rpt: Ode To Joy
08:00 CNN International News	14:30 Business Edition rpt
09:00 Al Jazeera	15:00 Korean Drama rpt:
10:00 Kumekucha	Emperor of the sea
10:30 Kumekucha Michezo	16:00 Dakika 45 rpt
11:30 Kumekucha Kishindo	17:00 In good shape
12:00 Turning the spotlight rpt:	17:30 Meza Huru
12:30 Drive it rpt	19:00 Turning the spotlight
13:00 Series rpt : Grapes	19:30 Usafiri wako
of justice	20:00 Series: Grapes of Justice
13:45 Series rpt: Ode To Joy	20:45 Series: Ode To Joy
14:30 Usafiri wako rpt	21:30 Capital Prime News
15:00 Cookery rpt: Culinary	22:00 Capchat rpt
Delight	23:00 Al Jazeera
15:30 Toyota world of	
wildlife rpt	
16:00 CNN International	Frid 15 Feb
17:00 Eco@Africa rpt	06:00 Al Jazeera
17:30 Meza huru	08:00 CNN International News
19:00 The Décor rpt	09:00 Al Jazeera
19:30 Business edition	10:00 Kumekucha
20:00 Series: Grapes of Justice	10:30 Kumekucha Michezo
20:45 The Monday Agenda	11:30 Kumekucha Kishindo
21:30 Capital Prime News	12:00 Innovation rpt
22:00 Kipima Joto	12:30 The Decor rpt
00:00 Al Jazeera	13:00 Series rpt: Grapes of Justice
	13:45 Series rpt: Ode To Joy
Tues 12 Feb	14:30 Ripoti Maalum rpt
06:00 Al Jazeera	15:00 Korean Dram rpt:
08:00 CNN International News	Emperor of the sea
09:00 Al Jazeera	16:00 CNN International
10:00 Kumekucha	16:30 The Monday Agenda rpt
10:30 Kumekucha Michezo	17:30 Meza Huru
11:30 Kumekucha Kishindo	19:00 Drive it
12:00 The Decor rpt	19:30 Eco@Africa
12:30 Mizengwe rpt	20:00 Albu yako
12:45 Albu Yako	20:15 Local Pgm: Business Edition
13:00 Series rpt: Grapes of Justice	20:45 Series: Ode To Joy
13:45 Series rpt: Ode To Joy	21:30 Capital Prime News
14:15 Local pgm rpt:	22:00 Malumbano ya hoja rpt
Business Edition	00:00 Al Jazeera
15:00 Bundesliga kick off	
15:30 Out and About rpt	
16:00 Capchat rpt	Sat 16 Feb
17:00 Ripoti Maalum rpt	08:00 CNN International
17:30 Meza huru	09:00 Drive It rpt
19:00 Innovation	09:30 Turning the Spotlight rpt
19:30 Ripoti Maalum	10:00 Culinary delight rpt
20:00 Series: Grapes of Justice	11:00 Innovation rpt
20:45 Series: Ode To Joy	11:30 Sports Gazette rpt
21:30 Capital Prime	12:00 Usafiri wako rpt
22:00 Turning the Spotlight rpt	12:30 Eco@Africa rpt
22:30 Iron Chef rpt	13:00 Business edition rpt
23:30 Al Jazeera	13:30 Korean Drama rpt:
	Emperor of the sea
Wed 13 Feb	14:30 Telenovela rpt: Ode To Joy
06:00 Al Jazeera	17:15 Ripoti Maalum rpt
08:00 CNN International News	17:45 Bundesliga kick off
09:00 Al Jazeera	18:15 Capchat rpt
10:00 Kumekucha	19:15 Mizengwe
10:30 Kumekucha Michezo	19:30 The Decor
11:30 Kumekucha Kishindo	20:00 Iron Chef
12:00 Turning the Spotlight rpt	21:00 Out n' about
12:30 Culinary delight rpt	21:30 Movie: Ground Zero
13:00 Series rpt: Grapes of Justice	23:00 Grapes of Justice rpt
13:45 Series rpt: Ode To Joy	01:00 Al Jazeera
14:30 Local Pgm: The Monday Agenda Rpt	
15:15 Capchat rpt	Sun 17 Feb
16:15 CNN International	08:00 CNN International
17:00 Innovation rpt	09:00 In good shape
17:30 Meza Huru	10:00 Capchat rpt
19:00 Sports Gazette	11:00 Sports Gazette rpt
19:30 Business edition rpt	11:30 Iron chef rpt
20:00 Series: Grapes of Justice	12:00 Out n about rpt
20:45 Series: Ode To Joy	12:30 Bundesliga Kick Off rpt
21:30 Capital Prime News	13:00 Ripoti Maalum
22:00 Dakika 45:	13:30 Series rpt: Grapes of Justice
22:45 The Décor	15:15 Albu yako
23:15 Al Jazeera	15:30 Drive it rpt
	16:00 Dakika 45 rpt
	16:45 Mizengwe rpt
	17:00 The Decor rpt
Thurs 14 Feb	17:30 Meza huru
06:00 Al Jazeera	19:00 Turning the Spotlight rpt
08:00 CNN International News	19:30 Cookery pgm: Culinary Delights
09:00 Al Jazeera	20:00 Korean Drama rpt: Emperor of the sea
10:00 Kumekucha	21:00 Shift
10:30 Kumekucha Michezo	21:15 Capchat live
11:30 Kumekucha Kishindo	22:15 Telenovela: Ode To Joy
12:00 Sports Gazette	00:00 Al Jazeera
12:30 Out n' about rpt:	
13:00 Series rpt: Grapes of	

WEEKLY-SCHEDULE		
MONDAY 11 Feb	09:00 Kumekucha Kishindo	11:00 Hawavumi lakini wamo
05:30 Uwanja wa Mazoezi	09:30 Isidingo	11:20 Usafiri wako
06:00 Habari	09:55 Habari za saa	11:55 Habari za saa
06:40 Kumekucha	10:00 Watoto wetu	12:00 Al Jazeera
07:30 HABARI	10:30 Shamba shape up	12:30 Kipindi Maalum rpt: TCRA
08:00 Kumekucha Michezo	10:55 Habari za saa	12:55 Habari za saa
08:55 Habari za saa	11:00 Korean: The Great Queen Seonduk	13:00 Kipindi maalum: Tanesco
09:00 Kumekucha Kishindo	11:55 Habari za saa	13:30 Kipindi Maalum rpt - TFDA
09:30 Isidingo	12:00 Al Jazeera	13:55 Habari za saa
09:55 Habari za saa	12:30 Watoto wetu	14:00 Maphisi
10:00 Watoto wetu	12:55 Habari za saa	14:15 Telenovela rpt: Destiny (Destino)
10:30 Igizo: Hatua	13:00 Dakika 45	14:55 Habari za saa
10:55 Habari za saa	13:55 Habari za saa	15:00 Meza huru
11:00 Kimya Milele	14:00 Telenovela rpt: Destiny (Destino)	16:30 Watoto wetu
11:55 Habari za saa	12:00 Al Jazeera	17:00 The Base
12:00 Al Jazeera	12:30 Jungu kuu rpt	17:30 Uchumi na biashara
12:30 Habari za saa	12:55 Habari za saa	18:00 Jiji Letu
12:55 Habari za saa	13:00 Watoto Wetu	18:15 Igizo: Mizengwe
13:00 Habari za saa	13:30 Habari za saa	18:30 Uchumi na biashara
13:55 Habari za saa	14:00 Telenovela rpt: Destiny (Destino)	19:00 Kipindi maalum: TFDA
14:00 Telenovela: Destiny (Destino)	14:55 Habari za saa	19:30 Isidingo
14:55 Habari za saa	15:00 Meza Huru	20:00 Habari
15:00 Meza Huru	15:15 Habari za saa	20:00 Habari
16:30 Watoto Wetu	15:55 Habari za saa	21:00 Albu Yako! Hata wewe?
17:00 The Base	16:30 Watoto Wetu	21:10 Kipindi Maalum : Tanesco
17:30 Uchumi na biashara	16:55 Habari za saa	21:40 Kipindi Maalum:
18:00 Jiji Letu	17:00 The Base	22:15 Telenovela: Destiny (Destino)
18:15 Maphisi rpt	17:30 Uchumi na biashara	23:00 Habari
18:30 Ijue Sheria	17:55 Habari za saa	23:00 The Base
19:00 Kipindi Maalum: TFDA	18:00 Jiji Letu	23:00 Al Jazeera
19:30 Isidingo	18:15 Maphisi rpt	02:00 CNN International
20:00 Habari	18:30 Ijue Sheria	
20:00 Habari	18:55 Habari za saa	THURSDAY 14 Feb
21:00 Albu Yako! Hata wewe?	19:00 Kipindi Maalum: TFDA	05:30 Uwanja wa Mazoezi
21:10 Kipindi Maalum : Tanesco	19:30 Isidingo	06:00 HABARI
21:40 Kipindi Maalum:	20:00 Habari	06:40 Kumekucha
22:15 Telenovela: Destiny (Destino)	21:00 Albu Yako! Hata wewe?	07:00 Habari
23:00 Habari	22:15 Telenovela: Destiny (Destino)	08:00 Al Jazeera
23:00 The Base	23:00 Habari	09:00 Watoto wetu
23:00 Al Jazeera	23:00 The Base	10:00 Habari
02:00 CNN International	23:00 Al Jazeera	10:00 Mjue Zaidi rpt
	02:00 CNN International	11:00 Jungu kuu rpt
		11:30 Usafiri wako
		12:00 Shamba Shape up
		12:30 Telenovela rpt: Destiny (Destino)
		14:45 Igizo rpt: Riziki
		15:15 Igizo rpt: Hatua
		15:45 Igizo rpt: Mizengwe
		16:00 Igizo rpt: Kimya Milele
		16:30 Igizo: Mtego rpt
		17:00 Shamsam za Pwani
		18:00 Jiji Letu
		18:15 Maphisi
		18:30 Igizo: Riziki
		19:00 Sanaa na wasanii
		20:00 Habari
		21:00 Igizo: Kimya Milele
		21:30 Hawavumi lakini wamo
		22:30 Isidingo rpt
		01:00 CNN International
		SUNDAY 17 Feb
		05:30 Uwanja wa Mazoezi
		06:00 HABARI
		06:40 Kumekucha
		07:00 Habari
		08:00 Al Jazeera
		09:00 Watoto wetu
		10:00 Habari
		11:50 Hawavumi lakini wamo rpt
		12:50 Bongo Movie rpt: Green Light
		14:00 Tamasha la Michezo
		15:00 Mwangaza
		16:00 Korean drama: The great queen Seonduk
		16:45 Mjue zaidi
		17:30 Kipindi cha kikristo
		18:00 Jiji Letu
		18:15 Maphisi
		18:30 Mizengwe rpt
		18:45 Matukio ya wiki
		19:30 Igizo: Mtego
		20:00 Habari
		21:05 Mizengwe
		21:00 Bongo Movie: Green light 2
		22:00 Telenovela rpt: Destiny (Destino)

LEO USIKU SAA 3:00

FRIDAY NIGHT LIVE (FNL)
ni mipuko wa burudani naounganisha EATV na East Africa Radio kukuletea Muziki mnene, burudani ya kupagawisha na mahojiano na wageni wanaoalikwa kutoka ndani na nje ya nchi.

east africa RADIO

88.1FM DAR ES SALAAM

05:00 EA Breakfast
09:00 Supamix
12:00 Kipenga Xtra
13:00 Planet Bongo
16:00 EA Drive
20:00 Kipenga
21:00 The Cruise

RADIO One WEEKLY-SCHEDULE			
MONDAY PROGRAMME	08:00 AM HABARI NYEPESI KUMEPAMBAZUKA III	FRIDAY PROGRAMME	05:00 AM HALI YA HEWA / KUMEPAMBAZUKA I
05:00 AM HALI YA HEWA / KUMEPAMBAZUKA	08:10 AM KUMEPAMBAZUKA III	06:00 AM AMKA NA BBC	06:00 AM AMKA NA BBC
06:00 AM AMKA NA BBC	09:00 AM HABARI ZA BIASHARA	06:30 AM NIPASHE	06:30 AM NIPASHE
06:30 AM NIPASHE	09:10 AM MATANGAZO	06:50 AM MATANGAZO	06:50 AM MATANGAZO
07:00 AM NEWS BULLETIN	09:20 AM BRAND TALK	07:00 AM NEWS BULLETIN	07:00 AM NEWS BULLETIN
07:10 AM MATANGAZO	09:30 AM KUMEPAMBAZUKA UKIMWI	07:10 AM NEWS BULLETIN	07:10 AM NEWS BULLETIN
07:25 AM TAARIFA ZA BARABARANI	09:40 AM NEWS BRIEF	07:15 AM NEWS BULLETIN	07:15 AM NEWS BULLETIN
07:40 AM UDONDOZI WA MAGAZETI	10:00 AM DEATH ANNOUNCEMENTS	07:20 AM NEWS BULLETIN	07:20 AM NEWS BULLETIN
07:50 AM KUMEPAMBAZUKA II	10:10 AM NEWS BULLETIN	07:25 AM NEWS BULLETIN	07:25 AM NEWS BULLETIN
08:00 AM HABARI NYEPESI	10:20 AM NEWS BULLETIN	07:30 AM NEWS BULLETIN	07:30 AM NEWS BULLETIN
08:10 AM KUMEPAMBAZUKA III	10:30 AM NEWS BULLETIN	07:35 AM NEWS BULLETIN	07:35 AM NEWS BULLETIN
08:20 AM HABARI ZA BIASHARA	10:40 AM NEWS BULLETIN	07:40 AM NEWS BULLETIN	07:40 AM NEWS BULLETIN
08:30 AM MATANGAZO	10:50 AM NEWS BULLETIN	07:45 AM NEWS BULLETIN	07:45 AM NEWS BULLETIN
08:40 AM BRAND TALK	11:00 AM NEWS BULLETIN	07:50 AM NEWS BULLETIN	07:50 AM NEWS BULLETIN
08:50 AM NEWS BRIEF	11:10 AM NEWS BULLETIN	07:55 AM NEWS BULLETIN	07:55 AM NEWS BULLETIN
09:00 AM UDONDOZI WA MAGAZETI	11:20 AM NEWS BULLETIN	08:00 AM NEWS BULLETIN	08:00 AM NEWS BULLETIN
09:10 AM HABARI NYEPESI	11:30 AM NEWS BULLETIN	08:05 AM NEWS BULLETIN	08:05 AM NEWS BULLETIN
09:20 AM KUMEPAMBAZUKA III	11:40 AM NEWS BULLETIN	08:10 AM NEWS BULLETIN	08:10 AM NEWS BULLETIN
09:30 AM HABARI ZA BIASHARA	11:50 AM NEWS BULLETIN	08:15 AM NEWS BULLETIN	08:15 AM NEWS BULLETIN
09:40 AM MATANGAZO	12:00 AM NEWS BULLETIN	08:20 AM NEWS BULLETIN	08:20 AM NEWS BULLETIN
09:50 AM BRAND TALK	12:10 AM NEWS BULLETIN	08:25 AM NEWS BULLETIN	08:25 AM NEWS BULLETIN
10:00 AM KUMEPAMBAZUKA MICHEZO	12:20 AM NEWS BULLETIN	08:30 AM NEWS BULLETIN	08:30 AM NEWS BULLETIN
10:10 AM NEWS BRIEF	12:30 AM NEWS BULLETIN	08:35 AM NEWS BULLETIN	08:35 AM NEWS BULLETIN
10:20 AM DEATH ANNOUNCEMENTS	12:40 AM NEWS BULLETIN	08:40 AM NEWS BULLETIN	08:40 AM NEWS BULLETIN
10:30 AM YALYOMO YAMO	12:50 AM NEWS BULLETIN	08:45 AM NEWS BULLETIN	08:45 AM NEWS BULLETIN
10:40 AM NEWS BULLETIN	01:00 AM NEWS BULLETIN	08:50 AM NEWS BULLETIN	08:50 AM NEWS BULLETIN
10:50 AM NEWS BULLETIN	01:10 AM NEWS BULLETIN	08:55 AM NEWS BULLETIN	08:55 AM NEWS BULLETIN
11:00 AM NEWS BULLETIN	01:20 AM NEWS BULLETIN	09:00 AM NEWS BULLETIN	09:00 AM NEWS BULLETIN
11:10 AM NEWS BULLETIN	01:30 AM NEWS BULLETIN	09:05 AM NEWS BULLETIN	09:05 AM NEWS BULLETIN
11:20 AM NEWS BULLETIN	01:40 AM NEWS BULLETIN	09:10 AM NEWS BULLETIN	09:10 AM NEWS BULLETIN
11:30 AM NEWS BULLETIN	01:50 AM NEWS BULLETIN	09:15 AM NEWS BULLETIN	09:15 AM NEWS BULLETIN
11:40 AM NEWS BULLETIN	02:00 AM NEWS BULLETIN	09:20 AM NEWS BULLETIN	09:20 AM NEWS BULLETIN
11:50 AM NEWS BULLETIN	02:10 AM NEWS BULLETIN	09:25 AM NEWS BULLETIN	09:25 AM NEWS BULLETIN
12:00 AM NEWS BULLETIN	02:20 AM NEWS BULLETIN	09:30 AM NEWS BULLETIN	09:30 AM NEWS BULLETIN
12:10 AM NEWS BULLETIN	02:30 AM NEWS BULLETIN	09:35 AM NEWS BULLETIN	09:35 AM NEWS BULLETIN
12:20 AM NEWS BULLETIN	02:40 AM NEWS BULLETIN	09:40 AM NEWS BULLETIN	09:40 AM NEWS BULLETIN
12:30 AM NEWS BULLETIN	02:50 AM NEWS BULLETIN	09:45 AM NEWS BULLETIN	09:45 AM NEWS BULLETIN
12:40 AM NEWS BULLETIN	03:00 AM NEWS BULLETIN	09:50 AM NEWS BULLETIN	09:50 AM NEWS BULLETIN
12:50 AM NEWS BULLETIN		09:55 AM NEWS BULLETIN	09:55 AM NEWS BULLETIN
01:00 AM NEWS BULLETIN		10:00 AM NEWS BULLETIN	10:00 AM NEWS BULLETIN
01:10 AM NEWS BULLETIN		10:05 AM NEWS BULLETIN	10:05 AM NEWS BULLETIN
01:20 AM NEWS BULLETIN		10:10 AM NEWS BULLETIN	10:10 AM NEWS BULLETIN
01:30 AM NEWS BULLETIN		10:15 AM NEWS BULLETIN	10:15 AM NEWS BULLETIN
01:40 AM NEWS BULLETIN		10:20 AM NEWS BULLETIN	10:20 AM NEWS BULLETIN
01:50 AM NEWS BULLETIN		10:25 AM NEWS BULLETIN	10:25 AM NEWS BULLETIN
02:00 AM NEWS BULLETIN		10:30 AM NEWS BULLETIN	10:30 AM NEWS BULLETIN
02:10 AM NEWS BULLETIN		10:35 AM NEWS BULLETIN	10:35 AM NEWS BULLETIN
02:20 AM NEWS BULLETIN		10:40 AM NEWS BULLETIN	10:40 AM NEWS BULLETIN
02:30 AM NEWS BULLETIN		10:45 AM NEWS BULLETIN	10:45 AM NEWS BULLETIN
02:40 AM NEWS BULLETIN		10:50 AM NEWS BULLETIN	10:50 AM NEWS BULLETIN
02:50 AM NEWS BULLETIN		10:55 AM NEWS BULLETIN	10:55 AM NEWS BULLETIN
03:00 AM NEWS BULLETIN		11:00 AM NEWS BULLETIN	11:00 AM NEWS BULLETIN
		11:05 AM NEWS BULLETIN	11:05 AM NEWS BULLETIN
		11:10 AM NEWS BULLETIN	11:10 AM NEWS BULLETIN
		11:15 AM NEWS BULLETIN	11:15 AM NEWS BULLETIN
		11:20 AM NEWS BULLETIN	11:20 AM NEWS BULLETIN
		11:25 AM NEWS BULLETIN	11:25 AM NEWS BULLETIN
		11:30 AM NEWS BULLETIN	11:30 AM NEWS BULLETIN
		11:35 AM NEWS BULLETIN	11:35 AM NEWS BULLETIN
		11:40 AM NEWS BULLETIN	11:40 AM NEWS BULLETIN
		11:45 AM NEWS BULLETIN	11:45 AM NEWS BULLETIN
		11:50 AM NEWS BULLETIN	11:50 AM NEWS BULLETIN
		11:55 AM NEWS BULLETIN	11:55 AM NEWS BULLETIN
		12:00 AM NEWS BULLETIN	12:00 AM NEWS BULLETIN
		12:05 AM NEWS BULLETIN	12:05 AM NEWS BULLETIN
		12:10 AM NEWS BULLETIN	12:10 AM NEWS BULLETIN
		12:15 AM NEWS BULLETIN	12:15 AM NEWS BULLETIN
		12:20 AM NEWS BULLETIN	12:20 AM NEWS BULLETIN
		12:25 AM NEWS BULLETIN	12:25 AM NEWS BULLETIN
		12:30 AM NEWS BULLETIN	12:30 AM NEWS BULLETIN
		12:35 AM NEWS BULLETIN	12:35 AM NEWS BULLETIN
		12:40 AM NEWS BULLETIN	12:40 AM NEWS BULLETIN
		12:45 AM NEWS BULLETIN	12:45 AM NEWS BULLETIN
		12:50 AM NEWS BULLETIN	12:50 AM NEWS BULLETIN
		12:55 AM NEWS BULLETIN	12:55 AM NEWS BULLETIN

HABARI KIMATAIFA**Wafanyakazi waitisha mgomo**

JOHANNESBURG, Afrika Kusini

CHAMA kikuu cha wafanyakazi nchini Afrika Kusini (Cosatu), kimeitisha mgomo wa kitaifa dhidi ya serikali.

Sababu kubwa ya kuitisha mgomo huo ni kutaka kufutwa kwa muswada wa Rais Cyril Ramaphosa, ambao unataka kurekebisha na kubinafsisha baadhi ya kampuni za umma.

Cosatu ni mmoja ya washirika wa kihistoria wa chama tawala ANC, na inashiriki katika muungano serikalini.

Wito huo wa Cosatu ni ishara kwa ANC ikiwa imesalia miezi mitatu kabla ya uchaguzi wa urais.

Akizungumza na waandishi wa habari mweka hazina wa Cosatu, Thabang Sonyathi, alisema kilichosababisha maelfu ya wafanyakazi wa Afrika Kusini kuingia mitaani ni mpango wa urekebishaji wa kampuni ya umeme ya Eskom.

"Tunaona mpango huu kama njia ya kuwezesha ubinafsishaji wa Eskom na hatua za kibaguzi. Na wale ambao watakabiliwa na hali mbaya ya maisha ni wafanyakazi wa kawaida," alisema Sonyathi.

Kwa mujibu wa Thabang Sonyathi, tabia ya ANC imewachosha wana-chama wa Cosatu, ambao wanaweza kubadilisha kura zao kwenye uchaguzi mkuu unaotarajiwa kufanyika mwezi Mei. **RFI**

Bunge Marekani lataka misaada kusitishwa

WASHINGTON, Marekani

BARAZA la wawakilishi nchini Marekani jana, liliidhinisha azimio litakalofikisha mwisho wa uungaji mkono wa Marekani kwa muungano wa kijeshi unaongozwa na Saudi Arabia katika vita nchini Yemen.

Hatua hiyo imechukuliwa wakati wabunge wengi wakitaka kumlazimisha Rais Donald Trump wakati yeye akiimarisha sera zake kuelekea nchi hiyo ya kifalme.

Ni mara ya kwanza kwa baraza hilo la wawakilishi kuunga mkono azimio la madaraka ya vita, lakini kura hiyo iliyoungwa mkono na wabunge 248 kwa 177 waliopinga.

Ni wabunge 18 tu wa chama cha Rais Trump cha Republican katika baraza hilo la wawakilishi waliojiunga na wa-Democrat 230 kuunga mkono azimio linalotaka Marekani kuzuia jeshi kujiingiza katika uhasama na Yemen.

Mojawapo ya misaada ambayo wabunge wamekuwa wakiipinga ni pamoja na kujaza mafuta katika ndege zinazofanya mashambulizi katika vita vya wenyewe kwa wenyewe nchini Yemen bila ya idhini ya wabunge.

Wabunge wa Democrat na Republican walilirejesha tena azimio la madaraka ya kivita wiki mbili zilizopita kama njia ya kutuma ujumbe mzito kwa utawala wa Riyadh juu ya maafa ya binadamu na kuishtumu mauaji ya mwandishi wa habari wa Saudia, Jamal Khashoggi. **DW**

500 wakimbia machafuko DRC, waingia Uganda

KINSHASA, Congo

MAPIGANO ya kikabila yaliyotokea mashariki mwa Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo-DRC wiki iliyopita, yamesababisha zaidi ya watu 500 kukimbilia usalama nchini Uganda.

Zaidi ya raia 500 kutoka Congo walivasili Uganda wakikimbia mapigano ya kikabila yaliyozuka wiki iliyopita.

Wakimbizi hao wamewafahamisha maofisa wa Uganda pamoja na Shirika la Umoja wa Mataifa linalowahudumia Wakimbizi (UNHCR) kwamba mapigano hayo yaliyozuka kati ya jamii za Lendu na Bagerere yamesababisha eneo la mashariki mwa Congo kuwa katika hali ya sintofahamu.

Makundi hayo ya wakimbizi kutoka jimbo la Ituri Mashariki mwa Jamhuri ya Kidemokrasia yanafanya safari za hatari kuvuka ziwa Albert lililoko kwenye mpaka wa nchi hizo mbili wakitumia mitumbwi isiyokuwa imara.

Wengi wao ambao ni wanawake na

watoto wameshuhudiwa wakiwa na mizigo yao hususani magodoro, na kwamba kwa mujibu wa wakimbizi hao, mapigano hayo ni kati ya kikabila ya jamii ya Lendu na Bagerere.

Kinachowatia hofu na wasiwasi viongozi wa wilaya za Hoima na Kikuube ni uwezekano wa kuzorota kwa hali ya usalama.

Inahofiwa huenda kuna uwezekano wa wakimbizi kuingia Uganda wakiwa wamejilhami kwa silaha.

Wasiwasi mwingine ambao wimbi hilo jipya la wakimbizi kutoka DRC ni kuhusiana na jinsi wanavyowasili bila kupitia njia rasmi za mipakani ambako wangepimwa kabla ya kuchangamana na jamii za Uganda.

Wakazi wana wasiwasi kuwa kuna uwezekano wa milipuko ya magonjwa ya ebola na kipindupindu, kwa kuwa wakimbizi hao wanatokea sehemu ambako ugonjwa

huo umeripotwa hivi karibuni mashariki mwa nchi yao.

Uganda imekubaliana na hali hiyo kwa kutuma majeshi kuhakikisha kunakuwapo kwa usalama katika maeneo ya mpakani hasa kwenye fukwe za ziwa Albert, huku makundi ya maofisa wa afya wakipeleka kuwapima wakimbizi hao kabla ya kuwasafirisha kwenda kwenye kambi rasmi ya wakimbizi ya Kyangwali.

Shirika la Umoja wa Mataifa linalowahudumia wakimbizi limefafanua kuwa hata kabla ya kundi hilo la wakimbizi kuanza kuwasili Uganda, kila siku watu 113 wamekuwa wakiwasili kutoka Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo tangu mwanzoni mwa mwaka huu.

Inakisiwa kuwa kuna wakimbizi 240,000 kutoka nchi hiyo jirani walioko Uganda, idadi kubwa ikiwa imetokea majimbo ya Kivu Kaskazini na Kivu Kusini. **DW**

Makundi hayo ya wakimbizi kutoka jimbo la Ituri Mashariki mwa Jamhuri ya Kidemokrasia yanafanya safari za hatari kuvuka ziwa Albert lililoko kwenye mpaka wa nchi hizo mbili wakitumia mitumbwi isiyokuwa imara.

Mojawapo ya ndege za kivita za Marekani zinazotoa misaada kwa ndege za muungano unaongozwa na Saudia katika vita vya Yemen. **PICHA: DW**

Polisi Kenya wakutwa na hatia ya mauaji

NAIROBI, Kenya

MAKAMANDA watano wa polisi walioongoza operesheni ya mwaka 2017, ambapo mtoto kwa jina la Baby Pendo, aliuawa mjini Nyalenda kaunti ya Kisumu, wamepatikana na hatia ya kifo chake.

Uchunguzi ulioongozwa na hakimu mwandamizi, Beryl Omollo, ulitoa uamuzi huo jana mjini Kisumu.

Makamanda waliokutwa na hatia ni Linah Kosgei, Benjamin Koima, Christopher Mutune Maweu, Titus Yoma na John Thiringi.

Wakati wa operesheni hiyo ilikumbwa na utata, Yoma alikuwa kamanda wa polisi wa kaunti ya Kisumu. Maweu alikuwa OSPD wa Kisumu Mashariki, Thiringi alikuwa OSC wa Kisumu ya Kati, Koima aki-simamia Kisumu Magharibi, huku Kosgei

akiongoza kituo cha polisi cha Nyalenda.

Mtoto huyo aliyekuwa na miezi sita aliuawa ndani ya nyumba ya babake na maofisa wa polisi wa kitengo cha kukabili-ana na ghasia ambao walikuwa wakijaribu kuzima maandamano yalioanza baada ya kutangazwa kwa matokeo ya uchaguzi mkuu mwaka 2017.

Katika uamuzi wake, hakimu huyo pia aliagiza mkurugenzi wa mashtaka, Noordin Haji, kuwachunguza maofisa 31 wa kikosi cha GSU ambao aliwataja kuwa washukiwa muhimu.

Maofisa wengine 20 wa polisi ambao walikuwa chini ya usimamizi wa Kosgei mjini Nyalenda pia watachunguzwa na mahakama hiyo. Wazazi wake Joseph Abanja na mkewe Lencer Achieng, walise- ma kuwa walikuwa wakiomba maajabu ya 'valentines' na ni hicho walichopata.

Wakati wa kusikilizwa kwa kesi hiyo makamanda hao walilaumiana, huku hakuna hata mmoja akitaka kuchukuwa lawama. Wakati mwingine maofisa hao walitaka kushikana mashati mahakama- ni.

Baby Pendo alifariki Agosti 2017, baada ya kudaiwa kupigwa kichwani na maofisa wa polisi kufuatia ghasia zilizokumba kaunti ya Kisumu baada ya Rais Uhuru Kenyatta kutangazwa mshindi wa uchaguzi huo.

Katika kesi hiyo, maofisa wa polisi hao walishutumiwa kwa kuvunja na kuingia katika nyumba ya Abinja katika Mtaa wa Mabanda wa Nyalenda.

Mtoto huyo alifariki siku tatu baadaye wakati alipokuwa akipatiwa matibabu katika Hospitali ya Aga Khan mjini Nairobi. **BBC**

MATANGAZO MCHANGANYIKO

HUDUMA MBALIMBALI
MKOPO WA HARAKA NA NAFUU Pata mkopo wa dharura ndani ya siku 2. Kwa wafanyakazi na Wafanyabiashara kutoka ENTERPRISE FINANCE LIMITED (EFL). Kwa mawasiliano Zaidi piga: 0768 928516 / 0653 258662. KARIBU EFL.

KIWANJA KINAUZWA Kiwanja kizuri kili-chopo ITV Mikocheni chenye sq.m 5,262, karibu na benki ya CRDB na Nyumba za Mawaziri kinauzwa. Kinafaa kwa kupaki malori, Yard ya Ujenzi, Jengo la Ofisi, Kiwanda cha Kati nk. Simu 0756 266525.

NAFASI ZA KAZI
TUNAJIRI WASICHANA WA MAUZO (SALES). SIFA KIDATO CHA NNE. UMRI KUENZIA MIAKA 25 - 38 AWE MTANZANIA. MASLAHI MAZURI. PIGA SIMU NAMBA 0714 634046.

MAGARI
MAGARI YANAUZWA,
 1.LEYLAND DAF TANI 4, DIESEL, SAFI SANA, 4200 CC.
 2.LEYLAND DAF TANKI YA MAJI LITA 8000 DIESEL 5800 CC. KUBADILISHANA NA GARI NYINGINE, PIGA SIMU NAMBA 0657 370655.

*Uza Chenye
 Thamani Kubwa
 Kwa Kutangaza Nasi
 Kwa Bei Poa
 Tupigie 0767 223311*

KADI YA GARI IMEPOTEA
Ernest John Gabriel
 anatangaza kupotelewa na kadi ya gar iaina ya Mitsubishi yenye namba Za usajili **T.571 DCZ.** Chasis no. **FE63EEX5600661,** na Engine namba **4M51A81985** Yeyote atakayeiona atoe taarifa kituo cha polisi. Taarifa ya polisi: **KJN/RB/945/2019**

Yetu Microfinance Bank PLC
Wekeza nasi katika akaunti maalum upate faida kubwa.
Muda wa uwekezaji:
 Miaka miwili
 Kwa mwekezaji mwenye kiasi cha zaidi ya million 50, tafadhali piga simu 0762623062
Unaweza kuwekeza kuanzia shilingi million moja kwa faida ya hadi 13%

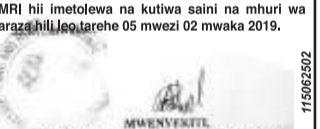
Taarifa ya Kufungwa/ Kufutwa kwa Kampuni
INATOLEWA TAARIFA KUWA katika mkutano wa ziada wa **LAC INVESTMENT HOLDING CO. LTD** uliofanyika siku ya 8 ya October 2018, azimio maalum lilipitishwa kwa pamoja na wamiliki/wanahisa wa kampuni la kufunga kampuni kwani haijafanya shughuli zake tangu iliposajiliwa na hakuna mipango ya kuanza shughuli.
 Ikiwa mtu ana madai yoyote au maslahi dhidi ya kampuni, wanashauriwa kuwasiliana na kampuni kwenye anwani iliyo chini ndani ya siku 7 za taarifa hii.
Karimjee Attorneys
 P.O. Box 76421
 Dar es Salaam

Taarifa ya Kufungwa/ Kufutwa kwa Kampuni
INATOLEWA TAARIFA KUWA katika mkutano wa ziada wa **LAC INVESTORS INC.LTD** uliofanyika siku ya 8 ya October 2018, azimio maalum lilipitishwa kwa pamoja na wamiliki/wanahisa wa kampuni la kufunga kampuni kwani haijafanya shughuli zake tangu iliposajiliwa na hakuna mipango ya kuanza shughuli.
 Ikiwa mtu ana madai yoyote au maslahi dhidi ya kampuni, wanashauriwa kuwasiliana na kampuni kwenye anwani iliyo chini ndani ya siku 7 za taarifa hii.
Karimjee Attorneys
 P.O. Box 76421
 Dar es Salaam

KADI YA GARI IMEPOTEA
NIKO BON MWASUMBI
 ANATANGAZA KUPOTELEWA NA KADI YA GARI YENYE NAMBA ZA USAJILI T. 438 APK AINA YA TOYOTA COROLA RANGI YA KIJIVU. CHASSIS NAMBA AE1100003115.
YEYOTE ATAKAEIONA ATOE TAARIFA KITUO CHA POLISI.
TAARIFA YA POLISI MB/RB/84/2019.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
 BARAZA LA ARDHI NA NYUMBA WILAYA MOROGORO
 MADAI NA. 183 YA MWAKA 2018
BAKARI OMARY MNDEME.....MWOMBAJI DHIDI YA
VITALIS PETER.....MJIBU MAOMBI
WITO/KUITWA SHAURINI KWA VITALIS PETER.....MJIBU MAOMBI
 Popote ulipo unaarifiwa ufike katika Baraza la Ardhi na Nyumba la Wilaya ya Morogoro tarehe 21/2/2019 mwenyewe binasi au muwakilishi wako bila kukosa ambapo maombi yamepangwa kutajwa. Endapo hautahudhuria maombi yatatajwa na kusikilizwa upande mmoja dhidi yako na kutolewa uamuzi.
 Imetolewa kwa mkono wangu leo tarehe 17 Mwezi Januari, 2019.

KADI YA GARI IMEPOTEA
HABIBU KASSIM MARENGU
 anatangaza kupotelewa na kadi ya gari yenye namba za usajili **T 267 DHJ TOYOTA LITEACE NOAH.** Yenye chasis namba **SRS00006011** na Engine namba **357145673.** Yeyote atakaeiona anaombwa atoe taarifa kituo cha polisi. Taarifa ya Polisi: **MOR/TR/RB/136/2019.**

KATIKA BARAZA LA ARDHI NA NYUMBA LA WILAYA YA TEMEKE
SHAURI LA MADAI NAMBARI 160 YA 2018
DR. DEOGRATIAS SOKA.....MDAI DHIDI YA
MALUGU MAHINDI.....MDAIWA
KUITWA SHAURINI
MALUGU MAHINDI - POPOTE ULIPO
 Dr. DEOGRATIAS SOKA wamefungua shauri mbele ya Baraza la Ardhi na Nyumba lililopo Temeke (Usalama). Shauri husika imepangwa kutajwa tarehe 12 mwezi 03 mwaka 2019. Hivyo basi unatakiwa kuleta utezi wako ndani ya siku 21 kuanzia tarehe ya Tangazo hili kutolewa. Vilelezo vyote vya kesi vinapatikana katika Masijala ya wazi Baraza la Ardhi na Nyumba TEMEKE. Endapo hautatekeleza haya Shauri litasikilizwa upande mmoja na hukumu kutolewa.
AMRI hii imetolewa na kuitwa saini na mhuri wa Baraza hili leo tarehe 05 mwezi 02 mwaka 2019.

KUPOTEA KWA HATI
 Anaitwa **ROMAN M. MKUDE** wa Kihonda amepotelewa na hati ya toleo la kiwanja **No; 278** eneo la Kilakala kilichokuwa cha Marehemu **JOSEPH HALINDOGO.** Yeyote atakaeiona atoe taarifa kituo chochote cha polisi. Taarifa ya polisi: Ref: **NO.MOR/PS/B.I/35/VOL: CLXIV/56.**

NYUMBA INAUZWA TABATA
NYUMBA INAUZWA ILIYOPO TABATA CHANG'OMBE YENYE VYUMBA 3 IKIWEMO MASTER MOJA, PUBLIC TOILETS, STORE, DINNING, JIKO, PARKING YA MAGARI (BEI NAFUU).
MAWASILIANO:
0788 058343 / 0654 969280 / 0622 096882.

JE UNAHANGAIKA PA KUUZA
BIDHAA YAKO? Nipashe
 NI JIBU LAKO,
 NJOO UTANGAZE BIDHAA YAKO
 KWA BEI NAFUU SANA

HABARI MICHEZO

BARCA KUTOMPA MKATABA MPYA RAKITIC

BARCELONA, Hispania

KLABU ya Barcelona haina mpango wa kumpa ofa ya mkataba mpya kiungo wake, Ivan Rakitic licha ya mchezaji huyo raia wa Croatia kusisitiza kuwa anataka kubakia hapo kwenye dimba la Nou Camp.

Rakitic alikataa kujiunga na Paris Saint-Germain kipindi cha majira ya joto kilichopita na kuamua kubakia hapo Barcelona, licha ya kuambiwa kwamba mkataba wake hautaongezwa.

Rakitic amesisitiza kuwa ana furaha kuendelea kucheza hapo Barcelona, lakini bado anaendelea kusubiri kufanya mazungumzo na rais wa Klabu hiyo, Josep Maria Bartomeu kwa ajili ya kuongezewa mkataba mpya.

"Nina furaha zaidi kuwa hapa na sina mpango wa kuondoka," alisema Januari mwaka huu. "Nimezungumza na rais na nimemdokeza uamuzi wangu wa kuongeza mkataba." Hata hivyo, Sky Sports imeripoti kwamba, Bartomeu mwenyewe hana mpango wa kutoa ofa kwa Rakitic na mchezaji huyo anaweza kuondoka akitaka na sasa amebakiwa na miaka miwili kwenye mkataba wake.

Klabu ya Inter Milan imekuwa ikihusishwa na mpango wa kutaka kumsajili Rakitic, huku pia ilionyesha nia ya kumsajili Luka Modric kipindi cha majira ya joto kilichopita.

Rakitic amewachezea mabingwa hao wa La Liga katika kila mchezo msimu huu na ameonekana kuendelea kuwa kwenye kiwango bora.

Martial, Jesse waipa pigo United

MANCHESTER, England

KOCHA Ole Gunnar Solskjaer yupo kwenye wakati mgumu baada ya kikosi chake kukumbwa na majeruhi, huku Anthony Martial na Jesse Lingard wakiwa shakani kuivaa Chelsea na Liverpool, baada ya kuumia katika mchezo waliopoteza dhidi ya PSG.

Martial alishindwa kuingia katika kipindi cha pili, huku Lingard alitolewa katika kipindi hicho kutokana na kuumia misuli ya nyama za paja, wakati United ikifungwa 2-0 kwenye mechi ya Ligi ya Ma-

bingwa Ulaya.

Na sasa wawili hao hawatakuwapo kwenye mchezo dhidi ya Chelsea pale Stamford Bridge, na gazeti la Daily Mail limeripoti kwamba pia wanaweza kuukosa mchezo dhidi ya wapizani wao wakubwa Liverpool.

Ikiwa imecheza mechi 11 bila kufungwa chini ya Solskjaer, klabu hiyo ilikumbana na kipigo chake cha kwanza chini ya kocha huyo wa muda Jumanne wiki hii, lakini sasa kikosi hicho kimekumbwa na pigo la majeruhi.

Matokeo ya mchezo huo wa

kwanza wa hatua ya mtoano wa timu 16 bora Ulaya kumewaacha mashetani wekundu hao kwenye hatari ya kutolewa, huku mchezaji wake, Paul Pogba hatacheza mechi ya marudiano kutokana na kupewa kadi nyekundu.

Akizungumza mara baada ya mchezo huo, Solskjaer alikubali kwamba kikosi chake kilikumbwa na majeruhi baada ya kuumia kwa Martial na Lingard.

"Unajua kwamba, ana matatizo ya misuli ya nyama za paja, pamoja na nyonga," alisema kocha huyo mwenye umri wa miaka 45.

Kompany kuendelea kuula Manchester City

MANCHESTER, England

NAHODHA wa Manchester City, Vincent Kompany anatarajiwa kupewa ofa ya mkataba mpya wa mwaka mmoja ili kuendelea kuitumikia klabu hiyo ya hapo Etihad.

Kompany amekuwa na City tangu Agosti mwaka 2008 ambapo alipojiunga akitokea klabu ya Hamburg kwa ada ya thamani ya euro milioni 8.5, kabla Klabu hiyo haijanunuliwa na Sheikh Mansour.

Tangu hapo ameicheza timu hiyo jumla ya mechi 348, akifunga mabao 19 na kutoa pasi za wmsiho 11, na kutwaa mara tatu taji la Ligi Kuu England, mataji matatu ya Ligi na moja la FA.

Kwa mujibu wa Goal.com, Klabu hiyo itampa mkataba huo wa mwaka mmoja mchezaji huyo wa kimataifa wa Ubelgiji mwishoni mwa msimu huu wakati mkataba wake wa sasa utakapokuwa unafikia mwisho.

Na hiyo imekuja baada ya mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 32 kusumbuliwa na majeruhi ya mara kwa mara na kumfanya muda mwingi akiwa nje ya dimba. Amecheza mechi tisa za Ligi Kuu msimu huu, na hajacheza tangu wakati timu yake ikiibuka na ushindi wa 2-1 dhidi ya Liverpool Januari mwaka huu.

Kompany kwa sasa anapokea mshahara wa pauni 120,000 kwa wiki, lakini amekubali kupunguziwa mshahara ili aendelee kubakia na timu hiyo kwa ajili ya msimu ujao.

HABARI MICHEZO

Chelsea, Utd zamwania Zidane

LONDON, England

IMERIPOTIWA kuwa, klabu ya Chelsea ipo mbi-
oni kutafuta saina ya aliyekuwa Kocha wa Real
Madrid, Zinedine Zidane ili kuchukua mikoba ya
Maurizio Sarri.

Mfaransa huyo mwenye umri wa miaka 46,
Zidane amekuwa nje ya kazi yake kwa muda ki-
dogo tangu alipoachana na Real Madrid baada
ya kuipatia mataji matatu mfululizo ya Ligi ya
Mabingwa Ulaya.

Sarri amekuwa kwenye wakati mgumu
tangu alipopokea kichapo cha mabao 6 - 0 ku-
toka kwa Manchester City wiki iliyopita huku
wakimpendekeza, Zidane kuchukua nafasi yake.

Taarifa kutoka kwenye vyombo mbalimbali
vya habari zinaeleza kuwa wiki hii kumekuwa
na vikao ambavyo vikiendelea baina ya klabu
hiyo na watu wa karibu wa Zidane ili kuhakiki-
sha suala hilo linatimia.

Kutua kwa gwiji huyo wa Ufaransa ambaye
amewahi kutwaa Kombe la Dunia akiwa na Les
Bleus, kutamfanya nyota wa klabu ya Chelsea,
Eden Hazard kuongeza mkataba mpya wa kuen-
delea kusalia kwenye viunga hivyo vya Stamford
Bridge.

Hata hivyo, Chelsea huenda ikakumbana na
vikwazo kutoka Manchester United ambao bado
wapo mbioni kuhitaji huduma ya Zidane ata-
kayechukua nafasi ya Ole Gunnar Solskjaer am-
baye alirithi mikoba ya Jose Mourinho aliyetim-
uliwa kazi katikati ya Desemba mwaka jana.

KLOPP ASHTAKIWA NA FA

LONDON, England

KOCHA wa Liverpool, Jurgen Klopp
ameshtakiwa na Chama cha Soka
cha England (FA) kwa matamshi yake
aliyoyotoa dhidi ya mwamuzi, Kevin
Friend wakati timu yake ikitoka sare na West
Ham kwenye dimba la London.

Katika mchezo huo, bao la Liverpool
lilionekana ni la kuotea, lakini mwamuzi
hakuweza kuliona, na baada ya mche-
zo huo Klopp alidai kwamba, maamuzi
ya mwamuzi huyo yaliathiri matokeo
kwenye mchezo huo.

Kwa mujibu wa taarifa ya FA imeeleza
kuwa: "Jurgen Klopp ameshtakiwa kwa
kuhoji uwezo wa mwamuzi, Kevin Friend
baada ya sare ya 1-1 dhidi ya West Ham.

Klopp amepewa hadi Februari 18 mwa-
ka huu kuweza kujitetea na kama atapati-
kana na hatia atakumbana na faini.

Kauli ya Klopp kwenye mchezo huo
ilisema: "Nimesikia goli letu lilikuwa la
kuotea, nina uhakika kabisa kwamba
mwamuzi alijua hilo. Katika hali ya 50-
50 ilikuwa ni adhabu ndogo kwa timu
nyingine, kitu ambacho hakifanyi maisha
yakawa rahisi."

Na akizungumza na Sky Sports, kocha huyo
raia wa Ujerumani aliongeza: "Kama binadamu,
kama ningejua nimefanya makosa kwenye kip-
indi cha kwanza, singependa kuongeza gepu
jingine. "Waamuzi ni binadamu, na nalielewa
hilo, lakini goli letu halikuwa baya."

Pochettino awaita wachezaji mashujaa

LONDON, England

KOCHA Mauricio Pochettino amewapongeza wachezaji
wake kwa kuwa mashujaa baada ya Jumatano usiku kuifun-
ga Borussia Dortmund na kuiweka Tottenham mguu mmoja
ndani kuelekea hatua ya Robo Fainali ya mashindano ya Ligi
ya Mabingwa Ulaya.

Spurs iliwafunga vinara hao wa Ligi ya Bundesliga katika
mchezo uliochezwa kwenye Uwanja wa Wembley Stadium,
mabao 3-0 baada ya kurejea kutoka mapumziko.

Pochettino sasa atawaruhusu nyota wake kupata ma-
pumziko ya siku chache baada ya kuondoka na ushindi huo
mnono lakini akiwakumbusha kujiandaa kwenda Ujeruma-
ni katika mechi ya marudiano kumaliza kazi waliyoianza.

"Ninajisikia furaha sana," alisema Pochettino. "Wachezaji
wangu ni mashujaa. Unapokutana na timu kama Borussia
Dortmund, unatakiwa uonyeshe nidhamu. Tunahitaji kwen-
da Dortmund tukiwa na malengo ya kuishinda mechi.

"Ni kweli, tuna furaha sasa kwa sababu tumepata ma-
tokeo mazuri lakini bado tunatakiwa kufanya kazi zaidi.
Kwa upande wangu, nina furaha. Ninataka kuwapongeza
wachezaji wangu. Kwa kuonyesha kiwango bora.

"Kwangu, ni mchezo wa raundi ya kwanza, ni nusu tu ya
kwanza ya mchezo.

"Tunahitaji kufikiria kwamba tunatakiwa kumaliza kazi
tuliyoianza. Kila siku, pale unapocheza na timu nzuri kama
Dortmund, ni ngumu na bado tuna kazi ya kufanya mbele
yetu."

Son Heung-min aliendelea wimbi lake la kufunga aki-
chukua nafasi ya kutokuwapo kwa Harry Kane kwa kuun-
ganisha mpira wa krosi uliopigwa na Jan Vertonghen na ku-
funga bao la utangulizi dakika ya 47.

DONDOO ZA SOKA MAGAZETI YA ULAYA

JUVENTUS YAJIPANGA KUMSAJILI MO SALAH

● ● ● Vigogo hao wa Italia wajiandaa kutoa dau nono pamoja na mshambuliaji wake Dybala ili...

LONDON, England

KLABU ya Juventus imeripotiwa kuwa inajipanga kutoa ofa kwa mshambuliaji wa Liverpool, Mohamed Salah, pamoja na kumtoa Paulo Dybala pamoja na euro milioni 50.

Kwa mujibu wa Sky Sports, mpango huo thamani yake ya jumla itakuwa ni euro milioni 125 kwa ajili ya kumsajili mchezaji huyo wa Timu ya Taifa ya Misri.

Kwa mujibu wa gazeti la Tuttos-

port, Liverpool itapokea ofa ya Salah kutoka Juventus pamoja na euro milioni 50 na Dybala, ambapo thamani yake ya jumla itafikia kuwa ni euro milioni 125.

Miamba hao wa soka la Italia wanapanga kumsajili mchezaji huyo kwa ajili ya kukiimarisha zaidi kikosi chake ili kiweze kutwaa taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Tayari Juventus imemsajili Cristiano Ronaldo kutoka Real Madrid, lakini bado wanaona kwamba, kikosi chao kinahitaji kuongezewa nguvu na Salah ndiye anayeonekana kuwa chaguo lao sahihi.

Dybala ambae ni mchezaji wa kimataifa wa Argentina, msimu huu

kiwango chake kinaonekana kushuka hasa baada ya ujio wa Ronaldo na hivyo wanapanga kumtumia kama chambo kwenye usajili huo.

Taarifa nyingine zinasema kuwa beki wa kushoto wa Real Madrid, Marcelo anajiandaa kuondoka katika klubi hiyo ya Hispania na kumfuata mshambuliaji, Cristiano Ronaldo.

Inaelezwa kuwa, Marcelo ambaye ana umri wa miaka 32, amesema ataondoka Real Madrid katika kipindi cha majira ya joto na kutua Juventus kuungana na Ronaldo ambaye kwa pamoja walikuwa na kipindi kizuri kwenye klubi hiyo inayoshikilia taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya.

ZISIKUPITE

KOMPANY KUAGWA AGOSTI

NAHODHA wa Manchester City, Vincent Kompany anajiandaa kusaini mkataba mpya wa mwaka mmoja na klubi hiyo lakini ukionyesha mshahara wake atakaolipwa utapungua. Beki huyo wa Timu ya Taifa ya Ubelgiji (32), ataagwa rasmi ifikapo Agosti mwaka huu. **(Mail)**

FELIX AKARIBIA UNITED

KLABU ya Manchester United inatarajia kumsajili kiongo wa Benfica ya Ureno, Joao Felix (19) katika kipindi cha majira ya joto. **(Sun)**

MESSI KUZEEKEA BARCA

RAIS wa Barcelona, Josep Maria Bartomeu amesema kuwa mshambuliaji wa Timu ya Taifa ya Argentina, Lionel Messi (31), atasaini mkataba mpya na klubi hiyo ya Nou Camp. Mkataba wake wa sasa na klubi hiyo utamalizika katika kipindi cha majira ya joto ifikapo mwaka 2021. **(RKB, via Marca)**

WERNER AITWA LIVERPOOL

WACHEZAJI wa Liverpool, Naby Keita na Sadio Mane wamemweleza straika wa Timu ya Taifa ya Ujerumani, Timo Werner (22) atue Anfield kama nyota huyo ataamua kuondoka RB Leipzig katika kipindi cha majira ya joto. **(ESPN)**

MANE ALITAKIWA BAYERN

WINGA wa Timu ya Taifa ya Senegal, Sadio Mane (26), amesema kuwa alikuwa akiwindwa na Bayern Munich wakati Kocha wa Manchester City, Pep Guardiola alipokuwa akiwafundisha vigogo hao wa Bundesliga. **(Bild, via Goal)**

JUVE: DYBALA HAUZWI

JUVENTUS imesitisha uamuzi wake wa kumuza mshambuliaji wa Timu ya Taifa ya Argentina, Paulo Dybala (25), katika kipindi cha majira ya joto na kuzima ndoto za Chelsea na Manchester United ambao walionyesha nia ya kumsajili. **(Sun)**

WENGER ALIMTAMANI SANCHO

KOCHA wa zamani wa Arsenal, Arsene Wenger ameweka wazi kuwa alijaribu kufanya mchakato wa kumsajili mshambuliaji wa Borussia Dortmund na Timu ya Taifa ya England, Jadon Sancho alipokuwa na umri wa miaka 18 na akiichezea Manchester City. **(beIN Sports)**

UNITED KUNASA WANNE

MANCHESTER United imewataja mabeki, Kalidou Koulibaly (27) wa Napoli, Lucas Hernandez (22) wa Atletico Madrid na Nikola Milenkovic (21) wa Fiorentina pamoja na winga wa Juventus, Douglas Costa (28) ni kati ya wachezaji wapya inaotaka kuwasajili katika kipindi cha majira ya joto. **(Mirror)**

MARCELO KUMFUATA RONALDO

BEKI wa kushoto wa Real Madrid, Marcelo (30) anatarajia kujiunga na mchezaji mwenzake wa zamani wa timu hiyo, Cristiano Ronaldo katika klubi ya Juventus ifikapo majira ya joto mwaka huu. **(Mail)**

SARRI PRESHA JUU

KOCHA wa Chelsea, Maurizio Sarri yuko katika presha ya kuhakikisha anachukua taji la Ligi ya Europa League msimu huu ili kunusuru ajira yake. **(Telegraph)**

HABARI MICHEZO

Mkwabi: Tunasubiri wakati tuwamalize

Na Mwandishi Wetu

HUKU homa ya pambano la watani wa jadi ilizidi kupanda, Mwenyekiti wa Simba, Swedi Mkwabi, amesema kuwa kwa upande wake anasubiri muda ufike ili timu yake iweze kutimiza mpango wa kuondoka na pointi tatu dhidi ya Yanga.

Akizungumza na gazeti hili jana, Mkwabi alisema kuwa awali mawazo na nguvu zao walizielekeza katika mchezo wa Ligi ya Mbingwa Afrika dhidi ya Al Ahly ya Misri ambao walishinda bao 1-0 na sasa zamu na nguvu za maandalizi zimeelekea kuisubiri Yanga.

“Jukumu la mchezo na Al Ahly limepita, sasa tunaielekeza nguvu katika mchezo wa Jumamosi, tunakiamini kikosi chetu kina uwezo mkubwa wa kuondoka na ushindi mbele ya Yanga, ni jambo muda tu kulitimiza hili,” alisema Mkwabi.

Aliongeza kuwa anawataka mashabiki wajitokeze kwa wingi kuisubiri timu yao kama walivyofanya katika mchezo dhidi ya Al Ahly.

“Hakuna shaka mashabiki wetu walichangia kwa kiasi kikubwa sana kwenye ushindi dhidi ya Waarabu kutokana na wingi wao uwanjani, tungependa kuona Jumamosi tunajaa kwa wingi kuwasapotu na kuwapa hamasa wachezaji wetu,” alisema Mkwabi.

KVZ kuwakaribisha New Star Amaan

Na Hawa Abdallah, ZANZIBAR

MZUNGUKO wa lala salama wa Ligi KUU Zanzibar kwa vinara wa ligi hiyo “Maafande” wa KVZ kuwakaribisha New Star kutoka Pemba katika mchezo utakaochezwa kuanzia saa 10:00 jioni kwenye Uwanja wa Amaan Visiwani hapa.

Akizungumza na gazeti hili jana, Kocha Mkuu wa KVZ, Shekha Khamis, alisema kuwa ameiandaa vyema timu yake kuendelea kupambana lakini akaongeza kwamba ni mapema kueleza kwamba timu yake itachukua ubingwa wa ligi hiyo.

Shekha alisema mara nyingi ushindani huongezeka katika mzunguko wa pili baada ya timu kujiimarisha baada ya kuimarisha vikosi vyao katika dirisha dogo la usajili ikilinganishwa na mzunguko wa kwanza unavyokuwa.

Kocha huyo alisema pia anaamini timu yake ipo katika klabu zinazopewa nafasi ya kutwaa ubingwa endapo wachezaji wake watajituma uwanjani na kutoruhusu kufanya majasa ambayo yatawafaidisha wapinzani wao.

Mechi nyingine itakayochezwa kwenye Uwanja wa Amaan leo kuanzia saa 8:00 mchana itakuwa ni kati ya JKU ambayo iko katika nafasi ya pili katika msimo wa ligi hiyo ikiwa na pointi 38 dhidi ya Chipukizi kutoka Pemba ambayo nayo ipo nafasi ya 11 ikiwa na pointi 18.

Kwenye Uwanja wa Gombani, Pemba timu ya Opec itavaana na Malindi kuanzia saa 8:00 mchana na jioni Mbuyuni itawakabili Muhustadhi wa Chuoni.

DANTE AFUNGUKA NAMNA ATAKAVYOMKABA KAGERE

Na Faustine Feliciane

WAKATI ikiwa imebaki siku moja tu kabla ya mchezo wa watani wa jadi nchini, beki wa kati wa Yanga, Andrew Vincent ‘Dante’ amesema kuwa amejitandaa “kula sahani moja” na mshambuliaji wa Simba, Meddie Kagere.

Dante ameliambia gazeti hili kuwa licha ya kuwa mchezo huo kutarajiwa kuwa mgumu, mahesabu yake anayapanaga namna ya kumdhhibiti mshambuliaji huyo raia wa Rwanda ambaye alijiunga na Simba akitokea Gor Mahia ya Kenya.

Beki huyo alisema kuwa anafahamu ubora wa Kagere lakini hatishiki naye na

amejipanga kumdhhibiti endapo atapata nafasi ya kucheza.

“Mchezo utakuwa mgumu na ndio maana kila timu inafanya maandalizi kuhakikisha inaibuka na ushindi, hakuna mchezaji ninayem-uogopa Simba, najua wana-washambuliaji wazuri kama Kagere lakini tuta-wadhibiti,” alisema Dante.

Aidha, alisema kama kocha wake, Mwinyi Zahera atampa nafasi ya kucheza katika mchezo huo, atahakikisha anamkaba vema mshambuliaji huyo ambaye

mapema wiki hii aliifungia timu yake bao pekee katika mechi ya Ligi ya Mbingwa Afrika dhidi ya Al Ahly ya Misri.

Aliongeza kuwa hamasa katika kikosi ipo juu na kila mchezaji anasubiri kufanya kazi yake uwanjani siku ya mchezo huo.

Kikosi cha Yanga kinatarajia kurejea jijini Dar es Salaam leo kikitokea Morogoro ambapo waliweka kambi kwa ajili ya kujiandaa na mchezo huo.

Yanga ndio mwenyeji wa mechi hiyo ambayo itaanza kucheza kuanzia saa 11:00 jioni na watashuka dimbani wakiwa na kumbukumbu ya ushindi wa bao 1-0 walioupata dhidi ya JKT Tanzania wakati Simba yenyewe iliwaduwaza Waarabu wa Misri kwa kuwafunga goli 1-0 mapema wiki hii.

Wachezaji wa Timu ya Simba Queens ya jijini Dar es Salaam wakifanya mazoezi kujiandaa na mechi za Ligi Kuu ya Soka ya Wanawake Tanzania, ambayo inatarajia kuingia katika mzunguko wa pili hivi karibuni. **PICHA: SSC**

Serengeti Boys kujiwinda Arusha

Na Mwandishi Wetu

KIKOSI cha Timu ya Soka ya Taifa ya vijana wa umri chini ya miaka 17 (Serengeti Boys) kinatarajia kwenda jijini Arusha ikiwa ni sehemu ya maandalizi ya kuelekea Fainali za Afrika kwa umri huo (AFCON U-17) zinazotarajiwa kufanyika hapa nchini Aprili mwaka huu, imeelezwa.

Kambi hiyo ya Arusha inatarajiwa kuwa ya muda mfupi na baada ya hapo itaelekea Uturuki kwa ajili ya kushiriki mashindano ya kimataifa yaliyoandaliwa na Shirikisho la Soka Ulaya (UEFA) ambayo yatashirikisha timu kadhaa za Afrika na nyingine kutoka Ulaya.

Waziri wa Habari, Utamaduni, Sanaa na Michezo, Dk. Harrison Mwakymbe, alisema hayo jana wakati akizindua nembu maalum ya Fainali za Afrika ambazo zinafanyika Tanzania kwa mara ya kwanza.

Mwakymbe alisema kuwa uamuzi wa kuipeleka Serengeti Boys Arusha ni kutaka kuwaandaa wachezaji wa timu hiyo kuizoea hali ya hewa ya baridi ambayo watakutana nayo Uturuki.

Alisema kuwa Serikali inaimani na kikosi hicho kutokana na viwango vinyoonyeshwa na wachezaji wake katika mechi mbalimbali za kirafiki wanaocheza huku akiwaomba Watanzania kujiandaa kuwaunga mkono wakati fainali hizo zitakapoanza.

“Timu yetu itacheza mechi na mataifa makubwa, itapata uzoefu zaidi, itacheza na timu mbalimbali kama Hispania, Australia, Cameroon, tumepangwa na Nigeria, ni jina kubwa, lakini wakifuatilia rekodi zetu wanapata homa,” alisema Mwakymbe.

Alisema pia wizara yake inaendelea kumpongeza mlezi wa timu hiyo, Dkt.

Reginald Mengi kwa dhamira yake ya kutaka kuona Serengeti Boys inapata mafanikio pamoja na uongozi wa Azam FC kwa kukamilisha maandalizi kwenye Uwanja wa Azam Complex ambao utatumika kwenye michuano hiyo.

Tujitolee kwa sababu tunataka kuona tunabadilisha rekodi ya soka na michuano hii iwe chachu ya kushinda na kuirejesha Tanzania katika ramani ya michezo duniani,” aliongeza Mwakymbe ambaye alisema kamati yake imejipanga kuhakikisha michuano hiyo inakuwa bora.

Aliongeza kuwa, anahitaji kuona mchakato wa kuuzia tiketi kwa ajili ya kuingia uwanjani kushuhudia mechi za AFCON U-17 unaanza mapema ikiwezekana iwe wiki mbili kabla ya siku ya ufunguzi ili kuondoa usumbufu wa mashabiki kupanga foleni siku ya mchezo.

Michenzo

Ijumaa Februari 15, 2019

Nipashe

Juve yajipanga kumsajili Mo Salah

HABARI UK. 30

Golikipa wa Tottenham, Hugo Lloris, akiokoa mpira uliopigwa kwa kichwa na straiika wa Borussia Dortmund, Dan-Axel Zagadou (mbele yake) na kuwanyima nafasi ya kufunga vigogo hao wa Bundesliga katika mechi ya Ligi ya Mabingwa Ulaya iliyochezwa juzi usiku. Spurs ilishinda mabao 3-0. **PICHA: MTANDAO**

Azam yazidi kupotea Bara

Na Nebert Msoka, MBEYA

MABINGWA wa Kombe la Kagame, Azam FC wameendelea kujiweka katika nafasi ngumu ya kutwaa ubingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara baada ya kukubali kichapo cha bao 1-0 kutoka kwa Tanzania Prisons katika mechi ya Ligi Kuu Bara iliyochezwa jana kwenye Uwanja wa Sokoine jijini hapa.

Kwa matokeo hayo, Azam FC ambayo ilishuka uwanjani jana ikiwa na kumbukumbu ya kulazimishwa sare ya bao 1-1 na Lipuli FC ya Iringa, itaendelea kubaki kwenye nafasi ya pili na pointi 49 wakati Tanzania Prisons wamefikisha pointi 29 na kuanza kujinasua kwenye janga la kushuka daraja.

Goli la dakika ya 35 lililofungwa na Jumanne Elfadhili kwa mkwaju wa penalti lilitosha kuwapatia Maafande hao pointi tatu muhimu na kuwatuliza mabingwa hao wa Kombe la Mapinduzi Zanzibar.

Tanzania Prisons walipata tuta hilo kufuatia beki wa Azam FC, Yakubu Mohamed kuunawa mpira akiwa ndani ya eneo la hatari na hivyo mwamuzi wa mchezo, Hussein Athuman kutoka mkoani Katavi kuamuru adhabu hiyo.

Beki huyo mahiri wa Tanzania Prisons, Elfadhili alipiga tuta hilo kiufundi na kumpoteza kipa wa Azam, Benedict Haule ambaye alianzika kulia na mpira ukapita upande wa kushoto na kutinga wavuni moja kwa moja katika mchezo huo ambao ulishuhudiwa na mashabiki wachache.

Ushindi ilioupata Tanzania Prisons ni wa tano tangu timu hiyo ilipomtimua aliyekuwa Kocha Mkuu, Abdallah Mohamed.

Aussems, Zahera watambiana

Na Mwandishi Wetu

IKIWA imebakia siku moja ya kumaliza ubishi kati ya watani wa jadi, Yanga na Simba, makocha wa timu hizo, Mwinyi Zahera na Patrick Aussems kila mmoja anatamba kuwa kikosi chake kitaibuka na matokeo mazuri katika mchezo huo wa mzunguko wa pili wa Ligi Kuu Tanzania Bara

Katika kujiandaa na mchezo huo, Yanga iliweka kambi yake mkoani Morogoro wakati Simba iliyokuwa na mechi ya kimataifa ya mashindano ya Ligi ya Mabingwa Afrika ilibakia jijini Dar es Salaam.

Akizungumza na gazeti hili jana, Zahera alisema kuwa mchezo wa kesho watawashangaza Simba kwa kuingia uwanjani "kivingine" na kuwaonya wapinzani wao

●●● Kila mmoja amejipanga kuondoka na pointi katika mchezo huo utakaochezeshwa...

hau wasitarajie mteremko baada ya kupata ushindi katika mechi yao iliyopita dhidi ya Al Ahly kutoka Misri.

Zahera alisema kuwa anayafahamu mapungufu yaliyopo katika kikosi cha wapinzani wake ambayo amejipanga kuyatumia vema ili kupata ushindi katika mechi ya kesho.

Kocha huyo alisema pia kila mchezo una mipango yake hivyo watu wasitegemee kucheza kwa namna ambayo walicheza kwenye mchezo wao wa kwanza uliochezwa Septemba 30 mwaka jana ambao ulimalizika kwa sare ya bila kufungana.

"Hautakuwa mchezo mwepesi kwao wala kwetu, hatutacheza kama tulivyocheza awali, kila mchezo una mipango yake,

hata huu wa Jumamosi una mipango yake, nashukuru sina majeruji wengi kwenye kikosi, hii inanipa nafasi pana ya kupanga kikosi kitakachoikabili Simba, nimetumia siku hizi tulizokaa Morogoro kuwapa mbinu wachezaji wangu kupitia mapungufu ya wapinzani wetu," alisema kocha huyo.

Aussems alisema kuwa amekiandaa kikosi chake kuendeleza kasi waliyoionyesha katika mechi iliyopita ingawa ni ya mashindano tofauti.

"Tulifanikiwa kushinda mechi ile ya Ligi ya Mabingwa Afrika, sasa ni zamu ya kuchukua pointi tatu tena za Ligi Kuu Tanzania Bara, tunafahamiana na wachezaji wanafahamiana, nasisitiza kuwaheshimu wapinzani wetu, wanaongoza ligi, sisi tuko

nyuma, lakini ushindi utatufanya tupige hatua mbele," alisema Mbelgiji huyo.

Kikosi hicho cha Yanga kilitarajiwa kurejea Dar es Salaam jana jioni ambapo wachezaji wake watawekwa kamabini mpaka baada ya mchezo huo wa kesho.

Katika mchezo wa mzunguko wa kwanza ambao Simba walikuwa nyumbani, licha ya kuutawala mpira lakini walishindwa kuondoka na ushindi.

Taarifa kutoka katika Kamati ya Waamuzi inasema kuwa refa, Hans Mabena kutoka Tanga ndiye atapuliza filimbi ya kati kwenye mchezo huo akisaidiwa na Mohammed Mkono na Kassim Mpanga, wakati Heri Sassi atakuwa mezani.